

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Tujski promet in Slovenci

V letu 1931 beleži statistika tujkega prometa v Sloveniji nad 650.000 nočin; cela Avstrija v istem času nad 20 milijonov. Iz tega sledi, da je Slovenija, ki je po svoji geografski strukturi mnogo bolj zanimiva in pisana, po svoji legi pa prav tako na križišču svetovnih poti z ozirom na število prebivalcev komaj dosegla eno petino prometa v primeru z Avstrijo. Iz tega sledi dalje, da je še možen razvoj in povisek. Prav tako pa me ta primera uči, da imamo na naši meji zelo nevarnega tekmeca, ki je mnogo prej dobrot spoznal koristi te gospodarske panoge ter si znal pripraviti tudi vsa potrebna sredstva.

Toda še jasnejša postaja za nas slika našega položaja, če upoštevamo, da mejimo tudi na Italijo. Italija daje zdaj hotelirstvu potom posebnega urada posojila. Italija ima star uvežban aparat od hotelov do ENITA (l'Ente Nazionale per le Industrie Turistiche), ki z vso silo vabi goste v deželo, Italija je na Kürtnerkei na Dunaju v prisotnosti samega avstrijskega kanclerja otvorila svojo potovalno pisarno.

Iz tega sledi, da imamo opraviti ne samo z izvežbanimi, temveč tudi močnimi tekmeci, ki skušajo z vsemi silami obrniti nase pozornost potujočega občinstva. Po tem se ne bomo prav nič čudili, če bo vsak Anglež in Amerikaneec, ki pride v Evropo, videti Rim in Dunaj, če bo vsak boljši Poljak vsaj enkrat v življenju priti v Rim.

Dr pa je tudi moč starega imena. Tržave, ki so nastale po svetovni vojni, niso širši publiki znane niti po imenu. Mnogo je še Angležev, Amerikancev iz Severne in Južne Amerike, ki bi sicer hoteli priti za prav k nam, toda ker potujejo v »Avstrijo«, jih pot zapelje drugam. Ali se boste morda čudili, ako celo v strokovni literaturi ne najdete opisanih tujkoprometnih prilik Jugoslavije, še manj pa Slovenije?

To so gola dejstva, kajor so žal gola dejstva, da je konec svetovne vojne našel druge tujkoprometne dežele pripravljene za sprejem popotnikov, ki so po odkritju meja planili v letovišča nižje valute, dočim pri nas niti Bled oddaleč ni ustrežal zahtevam mednarodne publike in je moral z vso mrzlično naglico hiteti z reformami in investicijami.

Odtod ta velika razlika med doseženimi uspehi in dosegljivo možnostjo.

In vendar je Slovenija sama eno samo letovišče. V enem dnevu lahko popotnik obiše z avtomobilom vse naše najlepše postojanke, tako na ozemljem je vsa ta pestrost naše pokrajine. Pokojni dr. Krisper, nemirni evropski popotnik, je to dobro žutil in spoznal. Iz njegovih besed je vedno zvenelo, da moramo vse dobro inozemskega tujkega prometa prilagoditi našim razmeram in uveljaviti tudi pri nas in da moramo dalje izobrazbo vsega osebja, ki ima pri nas v rokah tujski promet, dvigniti na inozemsko višino.

Znanstveno raziskovanje pospeševanja vzrokov in učinkov tujkega prometa obsega v inozemski literaturi obsežno poglavje: imena kakor J. Stehle, Nitsch, dr. Glücksmann, Mariotti i. dr., pomenijo ljudi, ki so vse svoje življenjske sile posvetili samo sistematičnemu študiju te važne narodno gospodarske in psihoško tako zanimive vede.

Kako naj tekmujejo mi Slovenci s temi spoznanji inozemcev, posebno še, ker so najbistvenejša spoznanja in dognanja poslovna tajnost in tistikrat niso niti več uspešna, ko nam jih razodeva literatura?

Slovenci lahko tekmujejo samo s svojo solidnostjo. Dokler smo v svojem poslovanju solidni bodisi v cenah bodisi v nastopu in postržbi, imamo zase dobro ime, ki nam bo pripomoglo k popularnosti pri potujočem občinstvu. Toda solidnost zahteva od nas mnogo več, kakor bi kdo mislil. Solidnost zahteva od nas globokega strokovnega znanja, solidnost zahteva od nas varstva domačih šeg in navad, varstva narodnih noš in domačega sloga, zahteva zmisla za obvarovanje naravnih lepot in zahteva preudarnega, vztrajnega napredka.

Tujski promet ni, kakor ni nobeno gospodarsko udejstvovanje, sam sebi namen, vendar se pa moramo zavedati, da mora biti vsa naša propaganda usmerjena ne samo na eno leto, temveč na daljšo roko, zavedati se moramo, da si s to panogo pridobimo lahko največ prijateljskih zvez onih plasti, ki določajo zunanje javno mnenje.

Iz tega sledi, da ne smem vršiti propagande za kraj, ki še ne more po svojih pripravah sprejeti gosta. Toda tudi gosta, ki pride, ne smem nadlegovati ne v besedi ne v dejanju, ki kaže na pomanjkanje srčne kulture. To se samo po sebi razume, boste rekli. Da, se. Ampak izkušnje nas uče, da marsikdo tega ne razume in prav to poglavje bi bilo vredno in potrebno posebne razprave.

Cilj našega dela za pospeševanje tujkega prometa v Sloveniji mora biti ustvariti v gostu, ki nas je že obiskal, hrepenenje, da še pride, in v onem, ki ga še ni bilo, potrebo, da z obiskom ne odlašaja.

Ta potreba pa mora imeti bolj značaj srčne kulturne erte kakor pa zgolj praznega veseljačenja. In kdor bi barantal bolj z zadnjim v škodo prvi načrt, ta bo našemu tujskemu prometu in imenu v bodoče mnogo bolj škodil kakor pa koristil.

Slovenci se moramo zavedati, da ni vsak kraj zmožen sprejemati mednarodno razvijano publiko, toda skoraj vsak kraj more sprejeti letoviščarja. V tem je prav za prav naša večja sila. Mi lahko nudimo gostom iz južnih krajev prijeten oddih. Ne posamezniku, družinam. S svojo diasporo po vseh krajih naše kraljevine imamo pa tudi razpredene zelo cenene propagandne sile, ki bi mogle zelo uspešno propagirati lepoto naših krajev, ako bi se stvar primeroma organizirala.

Herriot proti Anschlusu

Francosko posojilo Avstriji ali proglašitev moratorija

Zeneva, 8. jun. Jutri se tu vnovič sestanejo izvedenci, ki jih je finančni odsek Zveze narodov delegiral, da proučijo finančni položaj Avstrije, Bolgarske, Grške in Madjarske. Doslej so izvedenci zasedali v Parizu, kjer so svoje delo zaključili v soboto. Posvetovanjem so prisostvovali tudi odposlanci nekaterih evropskih držav. Zadnje dni je odbor izvedencev posvetil ves čas predvsem avstrijskim financam in vprašanju posojila, ki naj ga dobi Avstrija. Odbor ni prišel še do končnih zaključkov, pač pa je o stanju pogajanj obvestil v soboto prizadete vlade, predvsem Francijo, Anglijo, Nemčijo, Italijo in Avstrijo, in od odgovora, ki ga bo odsek prejel od posameznih vlad, bo odvisna usoda avstrijskega posojila. Odsek bo nadaljeval pogajanja prav na podlagi stališč, ki jih bodo zaveze posamezne vlade v svojih odgovorih na sporočilo odseka.

Glede avstrijskega posojila prihajajo iz Pariza, ki bo imel v tem vprašanju odločilno besedo, optimistične vesti. Vprašanje avstrijskega posojila je naletelo važnosti tudi za druge manjše države, ki v tem trenutku prosijo Zvezo narodov za finančno pomoč; tem bodo optimistične vesti glede avstrijskega posojila brezdvomno dobrodošle. Vse kaže, da so v zadnjem času v Parizu in tudi v Londonu pričeli bolj razumevati stisko manjših držav, ker so prišli do spoznanja, da bi finančni polomi v teh državah imeli pogubne posledice za vse gospodarstvo in ves mednarodni kredit, in bi torej zadele tudi Pariz in London.

Zakaj ima Francija v resnici velik interes na tem, da reši Avstrijo pred gospodarskim polomom, je znano. Avstrijski ministri so dali Parizu večkrat razumeti, da se bodo v primeru, da ne najdejo v Parizu zaslombe in ako ne prejmejo od Zveze narodov denarja, obrnili v Berlin; to se pravi, da bodo izvedli priključitev Avstrije k Nemčiji. Nevarnost Anschlusa je danes, ko so prišli na vlado v Nemčiji izraziti predstavniki Viljemovega imperializma, toliko večja. Zato se je Herriot požuril in dal poklicati k sebi avstrijskega poslanika dr. Grünbergerja, da bi ga informiral o položaju v Avstriji in o avstrijskih željah glede posojila. Da je vprašanje avstrijskega posojila zadobilo že konkretno obliko, kaže tudi sestanek, ki se je vršil v poslopiju francoskega zunanjega ministrstva in ki so se ga udeležili poleg Herriota tudi finančni minister Martin in delegat pri Zvezi narodov, minister Paul-Boncour v spremstvu višjih uradnikov francoskega zunanjega in finančnega ministrstva; sestanku je prisostvoval tudi avstrijski poslanik v spremstvu konzularnega svetnika dr. Schmidta. Po tem sestanku se je raznesel glas, da bo Herriotova programatična izjava pred zbornico vsebovala posebno mesto v zadevi avstrijskega posojila. V avstrijskih krogih menijo, da je Herriot, ko je dejal: »Mnogi narodi trpijo, mi pa ne moremo biti brezčutni napram njim,« mislil na Avstrijo.

Francija stavi Avstriji za posojilo dva pogoja, kakor poroča v »Echo de Paris« Pertinax, ki je v zunanje političnih zadevah vedno dobro informi-

ran. Avstrija bi morala skriti izdatke za državno upravo in za dunajsko občino in na drugi strani stopiti na podonavski gospodarski blok, to se pravi odpovedati se tudi gospodarskemu »Anschlussu«. Veliko vprašanje pa je ali bo Dollfusova vlada, ki je odvisna od Heimwehra, mogla sprejeti te pogoje.

Bržkone bodo tudi angleške zahteve ovirale posojilo. Ne samo da Anglija ne ve več dati Avstriji denarja, temveč zahteva, da se z novim posojilom, ki bo znašalo okoli 150 milijonov šilingov, poravnava angleška terjatev napram Avstriji v znesku 100 milijonov šilingov. V primeru, da bi Anglija odpovedala svoje sodelovanje, bo avstrijsko posojilo propadlo, ker ni Francija nikakor pripravljena dati sama tako visokega posojila, ko nima zanesljivega jamstva glede bodoče avstrijske zunanje politike.

Pariz, 8. jun. »Echo de Paris« poroča, da v zadevi avstrijskega posojila ni prišlo do končne odločitve. Ministrski svet je na včerajšnji seji poveril finančnemu ministru Martinu nalog, naj se stavi o tem vprašanju poročilo, da bo lahko ministrski svet vnovič o njem sklepal. Mnenja ministrov se v tem pogledu križajo. Ker je Avstriji pomoč zelo nujna in da se francoski vladi da čas, da lahko vprašanje temeljito prouči, namerava odsek izvedencev predlagati, naj bi Avstrija zaenkrat prešla samo predujem na račun posojila.

Dunaj, 8. jun. V zadnjem času prihajajo glede posojila iz Pariza zopet pesimistične vesti. V gospodarskih krogih se zopet bavijo z vprašanjem proglašitve moratorija inozemskih terjatev.

Razgovori med Jugoslavijo in Nemčijo

Belgrad, 8. jun. 1. Iz dobro informiranih krogov v zunanjem ministristvu poročajo dodatno k poročilu, katera je prinesel jugoslovanski tisk o posebnih pogajanjih med našo državo in Nemčijo v vprašanju naših reparacij, da ta pogajanja še niso zavzela širših dimenzij in da so dosegla zaenkrat samo vprašanja, ki se tičejo preteklega leta ali tako zvanega Hooverjevega leta, ki nam je odvzelo proti naši volji ves dohodek iz naslova nemških reparacij. Nemške tvrdke, ki so nam dobavljale na račun reparacij, so ostale brez kritja, ker mednarodna reparacijska banka ni mogla vršiti nobenih izplačil, nemška vlada pa je odklonila vsako kompenzacijo. V sedanjih fazi pogajanj gre za to, da te nemške tvrdke pridejo do svojega denarja in doznava se, da je nemška vlada voljna vzeti v pretes možnost, da odškoduje svoje tvrdke, a to seveda

proti uslugam trgovinskega značaja, katere bo nemška vlada šele tekom nadaljnjih pogajanj natančno formulirala. Dokler se ne sestane lausannska konferenca in dokler se popolnoma ne razjasni vprašanje podonavskega bloka na podlagi Tardieujevega načrta, naša vlada nima namena, spuščati se v podrobna pogajanja o kakršnih preferencialnih ugodnostih v svojih trgovskih odnosih z Nemčijo. Razumljivo je, da bi morali tudi naše stališče formulirati, odkar je v Nemčiji prevzela vlado struja, o kateri se še ne ve, kakšne zahteve bo stavila v zunanje političnih vprašanjih. Naša vlada bo čakala na izjavo nemških državnikov v Lausanneu in v Zenevi ter bo na razpravi v Zenevi in seveda dogovorno z drugimi državami, ki se nahajajo v sličnem položaju napram Nemčiji, odredila smernice svoje bodoče politike.

Po Herriotovi izjavi je zavladal optimizem

Paris, 8. jun. tg. Pri včerajšnjem glasovanju v poslanski zbornici se je izognilo glasovanju 111 poslancev. Proti Herriotu je glasovalo vsa desnica, začeni od Tardieua, zanj pa vsa levica in centrum. Čuje se, da je bil Tardieu zelo ogorčen radi tega, ker so se v vrstah njegove stare večine tako številni poslanci odtegnili glasovanju, radi česar je sklenil, da bo odklonil vodstvo opozicije in celo izstopil iz svoje frakcije radikalne levice, da reši s tem svoj osebni prestiž in izogne vlogi takega voditelja opozicije, ki je obsojen v nemoč. Komentarji listov po prvi seji nove poslanske zbornice so zelo previdni. Veliki informacijski listi sploh ne izjavljajo svojega stališča, napisali pa so Herriotu par fraz vjučnosti za njegovo previdno vladno izjavo in izrekajo upanje, da se bo vladna večina povečala. Levičarski listi pa se enako, kakor Herriot sam, odrekajo vsakršni polemiki in političnim komentarjem.

London, 8. jun. tg. Herriotova vladna izjava, ki je šefu nove francoske vlade prinesla zaupnico parlamenta s 384 glasovi proti 115, dočim se je 110 poslancev vzdržalo glasovanja, je napravila v Londonu dober vtis. Vsi listi naglašajo razliko med govorom nove francoske vlade in govorom njene prednice, pri tem pa ugotavljajo, da je razlika bolj v niansi tona, kakor pa v proklamaciji novih smernic glede zunanje politike. Po komentarjih angleških jutranjih listov se zdi, da je po daljšem času upanje na uspeh lozanskih razgovorov postalo nekoliko večje, ker se smatra Herriotova vladna izjava kot dokaz velike miroljubnosti nove vlade in njene odločne pripravljenosti, da se pereči evropski problemi rešijo v smislu evropske kolaboracije.

London, 8. jun. ž. MacDonald, ki se bo v petek sestal v Londonu s predsednikom svobodne irske države de Valerom, bo odpotoval v soboto v Pariz, kjer ostane do ponedeljka ali torka. S Herriotom bo govoril o vseh mednarodnih problemih, ki pridejo na dnevni red lausannske konference. Iz Pariza od-

Tudi tu bi utegnili mnogo koristiti ne samo našemu gospodarstvu, temveč tudi poštenemu slovenskemu imenu. Naj se narod spozna brez časopisnih in drugih posrednikov. Iz oči v oči, z besedo do besede!

Ta vez prijateljstva in osebnega poznanja bo trdnješa od vseh drugih.

In koristi tega tujkega prometa bodo neprepovedne.

N. V.

potuje MacDonald naravnost v Lausanne. Splošni vtis je, da namerava angleški ministrski predsednik z vso energijo vplivati na ostale države, da se proučijo na lausannski konferenci vsi tekoči problemi, torej poleg reparacij tudi problem vojnih dolgov Ameriki, ter da se pripravi teren za mednarodno gospodarsko konferenco. V poslanski zbornici se bo 13. t. m. pričela debata za lausannsko konferenco, na kateri bo kot glavni govornik nastopil Neville Chamberlain.

Izpopolnitev nove romunske vlade

Bukarešta, 8. jun. AA. Rador poroča: Pogajanja nove vlade z liberalno stranko, katere šef je George Bratianu, so se neugodno končala. Zato se je vlada Vajde Vojevode izpopolnila s člani narodne kmetijske stranke in sicer takole: kmetijski minister je Vojka Nicesco, prosvetni minister Perjeceanu, državni podtajnik v kmetijskem ministristvu Gelmedianu, v prosvetnem ministristvu Andri, v finančnem ministristvu Crisan.

V nasprotju s prvotnim dogovorom bo predsednik vlade Vajda Vojevoda opravljal tudi posle zunanjega ministra. — Nezasedena sta še resora prometnega in delovnega ministristva.

Bukarešta, 8. jun. AA. Rador poroča: Novi ministri so včeraj prevzeli svoje dolžnosti. Finančni minister Mironescu je po prevzemu svojih poslov odšel v romunsko narodno banko. Tu je imel razgovor s člani upravnega odbora o finančnih vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Danes bo po vsej priliki listom izročen ukaz o razpustu parlamenta in o novih parlamentarnih volitvah.

Nemčija ostane pri svojem sklepu

London, 8. jun. ž. Nemški zunanji minister baron Neurath je obiskal včeraj Foreign Office ter izročil memorandum nove nemške vlade, v katerem opisuje sedanje stanje v Nemčiji, kakor tudi, da pod sedanjimi pogoji ni mogoče, da bi Nemčija plačevala reparacije. Neurath bo v četrtek odpotoval v Berlin. Imenovanje novega nemškega poslanika v Londonu še ni določeno in bo prevzel poslaniško mesto začasno svetnik von Bernsdorff.

Klirinška pogodba s ČSR

Praga, 8. jun. tg. Češkoslovaško-jugoslovanska pogajanja za klirinški promet so se danes uspešno končala. Dogovor bo stopil v veljavo 24. junija in se tiče v glavnem deviznega prometa za dobavo blaga. Tudi glede potniškega prometa se je dosegel aranžement. Glede potniškega denarja se ni določila nobena meja, odpravljena je tudi okorna manipulacija, kakor obstoja na pr. pri potovanju v Avstrijo. Pri potovanju v Jugoslavijo bo zadostovalo, zaprositi pri Narodni banki za nakazilo dinarjev. Narodna banka bo prejšnja reševala liberalno.

Poljski poslanik o ljubljanskem velesejmu

Belgrad, 8. jun. 1. Poljski poslanik je sprejel Vašega dopisnika in mu izjavil, kako je zadovoljen z ljubljanskim velesejmom, kako neizmerno je srečen, da se mu je posrečilo onemogočiti na ljubljanskem velesejmu edini inozemski razstavni paviljon. G. Schwarzburg-Günther se ni mogel načuditi marljivosti, s katero je bil organiziran velesejem in metodi, s katero so posamezni predmeti na velesejmu razstavljeni. Poljska si šteje v čast, da je zastopana na tako smotreno urejeni razstavi, poleg tega pa je smatrala tudi za svojo dolžnost, da stori vse, kar je v njeni moči, da se blagovni promet med obema državama čim bolj razvije. Dobriška poljski paviljon poljskim tvrdkam, ki so razstavile v Ljubljani v sedanjih časih slabe konjunktore, ne bo prinesel, toda razstava je namenjena bodočnosti. Na drugi strani je razstava trden izraz slovenske solidarnosti, ki mora ravno v sedanjih dobi prihajati vedno bolj in bolj do izraza. Poljska vlada je imela ta trenotek pred očmi, ko je sprejela idejo poljskega razstavnega paviljona. Dobra stvar se mora podpirati. In oni, ki se žrtvujejo za dobro stvar, zaslužijo vsestransko podporo. G. Schwarzburg-Günther bo vso sezijo prebil na Bledu.

Sprejem pri romunskem poslaniku

Belgrad, 8. jun. 1. Na obletnico prevzetja kralja države po romunskem kralju Karlu je romunski poslanik priredil v gostoljubnih salonih svoje poslanštva slovesen sprejem, katerega se je udeležilo veliko število odličnih belgrajskih oseb. Najpreje so čestitali ministru Guranescu inozemski poslaniki na čelu s papeškim nuncijem Pellegrinettijem. Iz zunanje ministrstva so prišli pomočnik zunanje ministra Fotić, načelnik upravnega oddelka dr. Janković in še mnogo drugega višjega in nižjega uradništva. Dvor je poslal ministra dvora dr. Jevtiča in prvega adjutanta Nj. Vel. kralja generala Ječmeniča. Romunski poslanik se je vsakemu zahvalil za čast ter napil na zdravje romunskega in jugoslovanskega kralja. Gostje so ostali v romunskem poslanstvu tri ure in so se le neradi razšli. Poslanik Guranescu je naročil Vašemu dopisniku, naj pozdravi Slovence in naj jim sporoči, da se že veseli trenutka, ko bo mogel priti v kraljevo letno rezidenco na Bledu. Letos hoče nekoliko potovati po Sloveniji in spoznati njene gorske lepote.

Napadalec dr. Budaka

Zagreb, 8. jun. ž. Saban Salinović, ki je včeraj napadel dr. Budaka in je po poklicu natakar, je izjavil na policiji, da je dr. Budaka napadel radi tega, ker je prejšnji dan govoril proti njegovemu političnemu prepričanju. Prof. Budak je še vedno v sanatoriju; njegovo stanje je še vedno resno.

Kriza naše trgovske mornarice

Split, 8. jun. ž. Po zadnjih vesteh bo ustavilo vožnje 29 ladij naše trgovske mornarice v skupni tonazi 130.000 ton. Od teh je 12 velikih ladij last Jugoslovanskega Lloydja.

Bivši bojevniki korakajo proti Washingtonu

Gladni bivši vojaki hočejo izsiliti izplačilo odškodnine

Newyork, 8. jun. Gibanje bivših bojevnikov, ki zahtevajo izplačilo milijardne vsote, ki jo je med vojno ameriški kongres votiral bojevnikom, zavzema čedalje večje dimenzije. Ker kongres sedaj sprito velikega deficita državnega proračuna na noben način ne bo dovolil dolžnega izplačila, so bojevniki, med katerimi je ogromna večina brezposelnih, sklenili, da skupno z vseh strani države korakajo v Washington in od kongresa izsilijo izplačilo polic. Posebno konservativne elemente Amerike hudo vznemirja to gibanje takozvane »brigade vojne police«. »Evening Post« piše v uvodu, da se mora položaj, ustvarjen po tem napol revolucionarnem pokretu, smatrati kot najbolj nevaren pojav sedanje gospodarske depresije v Zedinjenih državah. Ker kongres po mnenju lista vojnih polic ni v stanju izplačati, mu pač ne preostane drugega, ako hoče biti kos grožnjam bojevnikov, da izglasuje najpotrebnejše vsote vsaj za one bojevnike, ki so brez posla in ki naj bi jih kongres preživljal vsaj za par mesecev za časa, ko bodo taborili v Washingtonu. Čeprav ti nesrečni nimajo velikih zahtev in se zadovoljujejo z juho, kruhom in kavo, tvorijo njihova preskrba na račun javne dobrodelnosti, ki se mora sedaj zanje brigati, izredno težak problem. Še huji problem pa je za oblast, kaj bi se moglo zgoditi, ako bi kongres te ogromne množice poslal nazaj s praznimi rokami.

V Washingtonu je do sedaj dospelo okoli 30.000 bojevnikov, kojih število se vsako uro množi. 13. t. m., ko bo kongres debatiral o vprašanju izplačila vojnih polic, bo v Washingtonu zbrana cela armada bojevnikov. Za izplačilo polic je 145 poslancev, dočim so stali proti. Vest, ki prihaja iz vseh držav Unije, poročajo, da okoli 80.000 mož bojevnikov koraka oziroma se vozi proti Washingtonu; agitatorji pa neprestano nabirajo novih rekrutov. V vseh krajih, iz katerih je že en oddelek odpetoval v Washington, se tvorijo nove skupine.

De Valera v nevarnosti

Pričeli so se razgovori z Anglijo — Ekstremisti nameravajo krvave atentate na člane vlade in De Valero samega

London, 8. jun. Včeraj je bil v Dublinu prvi uradni sestanek med predstavniki Vel. Britanije in predstavniki irske države z de Valero na čelu. Razgovor, ki je bil v vlažni palači in katerega so se udeležili na irski strani de Valera, na angleški strani pa dominionski minister Thomas in vojni minister lord Hailsham, je trajal podolguo uro. Razgovori so se nadaljevali v hotelu, kjer sta se nastanila angleška ministra. O razgovoru še ni bil izdan noben komunikat, toda prvi vtis v javnosti je ta, da se je razgovor vršil v pristrani atmosferi, ki daje precej upanja, da se bo našel sporazum. Iniciativo za te razgovore je dal predsednik irske republike de Valera sam. Na vsak način stojijo Irski slej ko prej na stališču, da se zakon o odpravi prisage angleški kroni ne more več razveljaviti, in zato sporazum ne bo preveč lahka stvar, dasi so člani angleške vlade pripravljeni do najdalekosejših koncesij.

Da se je de Valera odločil za razgovore z Anglijo, to pripisujejo v Londonu dejstvu, da položaj de Valere v Irski sami postaja vedno težji. Dejstvo je, da so se izdale izredne odredbe za osebno varnost predsednika v Dublinu, ker se boje, da ga ne

V Los Angelesu je n. pr. mobiliziranih 2000 bojevnikov, dočim so bojevniki iz ostalih krajev južne Kalifornije že rekvirirali tovorni vlak, ki so ga prisilili, da jih vozi proti Washingtonu. V Kansas Cityju so oblasti skušale preprečiti, da ne bi bojevniki stopili na vlak. Bojevniki pa so korakali ob železniki proti do neke kurve, kjer vlak bolj počasi vozi in so tam skočili nanj in se ga polastili. Po drugih krajih potujejo bojevniki kolese in progo z ogromno množino milne vode, tako da se mora vlak ustaviti. Zato na nekaterih krajih železniški uradniki skušajo tovarne vlake sploh zadržati, da jih bojevniki ne bi rekvirirali. Ponekod so se tudi že vršili spopadi med bojevniki in policijo.

V več mestih skušajo politiki pregovoriti brezposelne bojevnike, da naj ne bi riskirali poti v Washington. Več skupin vodijo bivši častniki. Voditelji tega pokreta so sklenili, da zadnje dni še podvojijo svojo agitacijo za pohod v Washington. 2000 veteranov namerava danes direktno govoriti s člani poslanske zbornice in senata, da jih v zadnjem hipu pregovorijo, naj glasujejo za izplačilo polic. Danes zvečer pa bodo bojevniki, ki se že nahajajo v Washingtonu, napravili pohod mimo Bele hiše do Kapitola.

Washington, 8. jun. Ž. Včerajšnji pohod bojevnikov, ki so prišli v Washington iz vseh delov Združenih držav, se je izvršil v redu. Okrog 5000 bivših bojevnikov je stopalo v vrstah od Bele hiše do Kapitola. Voditelji te manifestacije so se sporazumeli z oblastmi, da ne bodo vdrli niti v Belo hišo niti v Kapitol. Po vseh ulicah so bili močni policijski oddelki, ki so pazili na red in mir. Na tisoče in tisoče ljudi je burno pozdravljalo bivše bojevnike. Njihov pohod pa ne bo imel nobenega uspeha, ker je Hoover izjavil, da ne bo dal dovoljenja za izplačilo vojnih polic za bivše bojevnike, ki zapadejo šele 1. 1945.

bi zadela ista tragična usoda kakor svojčas Mihaela Collinsa in O'Higginsa. Predsednika stražijo noč in dan civilni oboroženi agenti in v Dublinu je vsa policija mobilizirana, da prepreči atentat na šefa vlade. Policija pa straži tudi bivšega šefa vlade Cosgraveja in njegove kolege v bivšem ministru.

Zelo značilno je, da ta nevarnost za življenje de Valere pa tudi članov bivše vlade izhaja iz vročih glav stranke predsednika de Valere samega. De Valera se ekstremistom v svoji stranki zdi preveč odjenljiv in so ga zato sklenili ubiti. Največjo nevarnost predstavlja 30.000 članov tajne republiške armade, ki jo je bil mobiliziral svojčas de Valera sam, da strmo glavi zmerno stranko Cosgraveja. Člani te republiške armade smatrajo de Valero za reakcionarja. Med to armado je veliko komunističnih elementov s popolnoma protiverzno in protikatelitiško tendenco, kar je za Irsko nekaj povsem novega. Javni red in mir pa ogrožajo tudi politični kaznjenci, katere je bil de Valera ob nastopu svoje vlade vse amnestiral. Naravno je, da je vlada de Valere sedaj v še večji nevarnosti, ko je začela razgovore z Anglijo.

Naša delegacija v Lausanni

Belgrad, 8. jun. AA. Kraljevsko vlado na reparijski konferenci v Lausanni, ki bo otvorjena 16. junija, bo zastopala ta-je delegacija: vodja delegacije bo dr. Vojislav Marinković, predsednik ministrskega sveta in zunanji minister, delegat bo g. Konstantin Fotić, pomočnik zunanjega ministra. Delegaciji bodo dodeljeni ti-je strokovnjaki: dr. Milan Todorović, univ. profesor v Belgradu, Vladislav Martinac, svetnik zun. ministrstva in Rado Matijević, načelnik oddelka osred. urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Tajnika delegacije bosta: Kosta Pavlović, pisar zun. ministrstva in dr. Miloš Radjoković, pisar zun. ministrstva.

Velik požar v Clevelandu

Newyork, 8. junija, tg. V Clevelandu je nenadoma nastal požar v veliki stanovanjski hiši s šestimi nadstropji, v kateri je stanovalo okoli 200 ljudi. Hiša je pogorela ter so do sedaj izveleki iz postopja 11 mrtvih in 40 ranjenih, 12 oseb pa še pogrešajo. Policija domneva, da je nastala eksplozija v tajnem žganjekuhu, ki se je nahajal v hiši.

Železniška nesreča v Bolgariji

Sofija, 8. jun. AA. Včeraj ob 3.40 popoldne se je pripetila velika železniška nesreča na postaji Mihalec-Stambolovo na železniki proti Sofiji—Varna. Brzovlak, ki je vozil iz Varne, je zadel ob tovorni vlak, ki je tisti čas manevriral na omenjeni postaji. Vagoni brzovlaka so skočili s tira. Lokomotivi obeh vlakov, oba tenderja in sprednji vagoni so zelo poškodovani. Pri nesreči je bilo sedem oseb nevarno ranjenih, več drugih pa lažje. Zdi se, da je prišlo do nesreče zato, ker je brzovlak, čeprav je bil signal pravilno postavljen na »zasedenost«, z veliko hitrostjo privozil na postajo. Mislijo, da je bil strojvodja brzega vlaka pijan.

Smrt italijanskega diplomata

London, 8. junija, AA. Davi je umrl italijanski londonski poslanik g. Bordonaro. Pokojnik je nenadoma obolел snovi, malo preden so se imeli zbrati gostje, ki jih je povabil na večerjo. Prepekljali so ga takoj v bolnico, kjer so ugotovili, da se mu je v možgane vtila kri. Njegova žena je vso noč ostala ob strani pri njem, vendar ni mogla več z njim govoriti, ker se ni več zavedel.

Poslanik Bordonaro je bil v Londonu pet let in je bil v diplomatskih krogih zelo priljubljen. Preden ga je italijanska vlada postavila za poslanika v London, je bil generalni tajnik zunanjega ministrstva, še prej pa poslanik v Pragi in na Dunaju.

Preiskava proti Gorgulovu končana

Pariz, 8. jun. AA. Danes je državno tožilstvo proučilo akte morika Gorgulova in pozvalo državnega tožilca Clauzela, da sestavi učet obtožnice,

Občni zbor kmetijske družbe

Ljubljana, 8. junija.

Davi se je vršil v dvorani Delavske zbornice ob 11 občni zbor Kmetijske družbe. Z malenkostno zamudo je potem, ko je bilo verificirano mandatatov-delegatov končano, otvoril predsednik gosp. Oton Detela občni zbor, pozdravil navzoče, ministra Pucelja, bana dr. Marušiča, poslance in zborovalce. Ugotovil je sklepčnost in predlagal pozdravno brzojavko kralju in ministru za poljedelstvo. Po kratkih uvodnih besedah je dal besedo banu dr. Marušiču, ki je v svojem govoru izjavil, da je ta najstarejša in najuglednejša organizacija slovenskega kmetijstva še vedno mlada in da je prav, če se prilagodi sedanjemu stanju in gospodarskim razmeram. Vendar ne gre, da bi iz nje napravili kmetijsko zbornico, pač pa naj se s pomočjo spremembe pravil da dostopa v družbo vsem, ki so v kakršnikoli zvezi s kmetovanjem. Dostop naj dobi tudi kmetu naklonjena inteligenca, v prvi vrsti učiteljsko. Kmetijska družba naj gre po principih nerazdružnega edinstva v eni državi in pod enim kraljem na nadaljnje delo. Seveda ne bo še takoj popustila kriza, vendar bosta delo in pogum gotovo rodila uspehe.

Nato je predsednik ugotovil, da je na občnem zboru zastopanih 260 podružnic Kmetijske družbe z 272 delegati. K temu se je oglasil g. Steblovnik, ki je konstatiral, da je v vseh »Kmetovalcih« razglašenih le 182 občnih zborov podružnic in da radi tega nikakor ne more biti zastopanih na občnem zboru 260 podružnic, ne da bi se kršila pravila. Razvila se je ogorčena debata, ki je končala s predlogom, da se o tem ne debatira, češ, da je današnji občni zbor povsem v redu sklican in da so mandati delegatov overljeni.

Nato je kratko poročal predsednik, da je bila nabava modre galice omogočena le s posojilom 500.000 Din, čigar obresti krije banovina iz svojih sredstev, tako da je kmetom omogočeno daljše obrobno odplačevanje. Nadaljnja naloga družbe pa bo, izpeljati prodajno organizacijo, ki bo omogočala prodajo kmetijskih produktov, ki sedaj radi krize ne morejo na trg.

K točki o izpremembi pravil je omenil predsednik, da je ljubljanska podružnica Kmetijske družbe predložila glavnemu odboru nov osnutek pravil, o katerem je sklepal glavni odbor. Glavna sprememba pravil se tiče rednega članstva, ki naj bi se razširila tako, da bi imeli dostop v družbo tudi drugi, ki niso kmetovalci, pač pa se kakorkoli bavijo s kmetijstvom. Nadalje naj bi se pri volitvah opustil proporz, ter naj bi le odločala večina. Končno naj se razširi glavni odbor na 32 odbornikov, ki naj bi se sestajali le 3—4 krat na leto, druga tekoča važnejša vprašanja pa naj bi reševal od glavnega odbora pooblaščen izvrševalni odbor. Tem glavnim spremembam je zavzel glavni odbor, izvzemši prve spremembe glede razširjenja članstva, odklonilno stališče. Nato je prečital tajnik Kafol novi osnutek pravil. Po čitanju se je oglasil k besedi gosp. Steblovnik, ki je kritiziral postopanje predsedstva Kmetijske družbe in poudarjal, česa glavni odbor v spremenjenih pravilih ni sprejel. Ker na poziv predsednika, češ, da to ne spada k debati o pravilih, in ko mu je predsednik vzel besedo, ni kljub motenju nehal govoriti, mu je vzel besedo policijski komisar in mu zagrozil, da ga da odstraniti z zborovanja, če se ne bo pokoril. Gosp. Černe je predlagal, naj Kmetijska družba stedi in zato raje ostane pri 15 odbornikih ali še manj, sicer bodo morali povečane režijske stroške plačevati člani s tem, da bodo nabavke pri Kmetijski družbi dražje. Gosp. Jan je poudarjal, da je zlasti v teh težavnih časih potrebna edinstvo in skupnost in da ne bomo mogli napredovati, če se bomo med seboj klali. Zato predlaga, da občni zbor sprejme razširjenje članstva, pač pa ostane pri malem odboru in proporcju. Če se to ne bo zgodilo, potem bo gotovo veliko število članov s tem nezadovoljno in bo zato izstopilo, radi česar Kmetijska družba ne bo več zastopnica vsega slovenskega kmetovalstva. Gosp. minister Pucelj predlaga konec debate, kar večina sprejme. Pri glasovanju za spremembo pravil konstatira gosp. Jan, da je po pravih zahtevah dvotretjinska večina in zahteva poimensko glasovanje. Ker večina ne pristane na njegov predlog, zapusti v znak protesta dvorano in z njim vred kaku četrtina zborovalcev.

Obisk angleške mornarice

Split, 8. jun. Ž. V najkrajšem času pripluje oddelek angleške vojne mornarice v naše vode, kjer ostane nekaj tednov. Prvo brodogve pričakujejo 26. t. m.

Na Bolgarskem vroče

Sofija, 8. junija. AA. Včeraj je bil najtoplejši dan v letošnjem letu na Bolgarskem. V Šumenu je kazal termometer 36, v Vidinu 35, v Sofiji 31 stopinj v senci.

Drobne vesti

Zagreb, 8. jun. Ž. Danes zjutraj so se vrnili z evharističnega kongresa v Sarajevu zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, njegov tajnik dr. Slamič ter škofa Dionizije Njarađi in dr. Srebrnič. Dr. Josip Srebrnič potuje danes zvečer na Sušak.

Zagreb, 8. jun. Ž. Na potu iz Londona v Dalmacijo se je ustavil v Zagrebu angleški arheolog in raziskovalec otoka Krete, sir Arthur Evans. Iz Zagreba odpotuje v Split, kjer se sestane s svojim starim znancom in prijateljem, hrvaškim arheologom dr. Buličem. V Zagrebu se je sestel s člani društva prijateljev Velike Britanije in obiskal Meštrovičev razstavo.

Škofja Loka

Pogreb + Jožeta Kalana je bil prav lep. Truplo mladega 20 letnega fanta so poleg sorodnikov in vseh članov mladeniške Marijine kongregacije z zastavo spremili na škofjeljsko pokopališče tudi številni prijatelji in znanci. Ob grobu se je v ginaljvem govoru poslovlil od pokojnega tovariša načelnik kongregacije g. Tone Okorn.

Prvi cerkveni koncerti bo v naši farni cerkvi v nedeljo 12. junija ob 5 popoldne. Vstopnina: sedeži po 10, 7 in 5 Din, stojišča po 2 Din. Ker je ta koncert prva prireditel v vrsti pri nas, pričakujemo obilne udeležbe. Ker bodo sodelovali našli znani komponisti, boste imeli priliko slišati nove orgle, kako pojo v rokah naših mojstrov. Dobiček je namenjen za cerkvene potrebe.

Prav slabe higienske razmere vladajo v našem Fužinskem predmestju, ob sotočju Sečnice in Poljanske, kjer je novi kanal uravnil Soro zopet v staro strugo. Ker je nova struga s tem zaprta, mislimo, da nikakor ni prav, da se vedno v njej odlagajo smeti in odpadke, radi česar se v okolici širi strašen smrad. Prosimo, da občina to početje odločno prepove, če ne, da se predmestje okuži s kakšno nelezljivo boleznijo.

Nato se je izvršilo poimensko klicanje delegatov, da se ugotovi, če sta še dve tretjini delegatov navzočih. Objavljen rezultat je izkazal zadostno število. Nato so bila v celoti sprejeta nova pravila z dostavkom, da se sprejmejo za člana tudi taki kmetovalci, ki se od zemljišča le deloma preživljajo. Soglasno je bilo izvoljenih nato po novih pravih, kar je gosp. ban dr. Marušič posebej poudarjal, da je mogoče, 32 novih odbornikov in 32 namestnikov. Nato je občni zbor še soglasno odobril zaključek in bilanco za leto 1931, prav tako proračuna 1. 1932/33. Določitev članarine in njeno eventualno znižanje je pripustil občni zbor glavnemu odboru, prav tako tudi eventualno zmanjšanje proračuna in znižanje primanjkljajev. Pri slučajnostih se je odobril predlog, naj glavni odbor ustanovi razpečevalno družbo, ki bo skušala s pomočjo široke organizacije urediti produkcijo v pravem odnosu s konsumom in najti trgov za naše poljedelske pridelke ter vplivati na našo uvozno in izvozno politiko. S tem je bil občni zbor ob trideset na tri zaključek.

NADZORSTVO.

Odborniki: Babnik Valentin, posestnik, št. Vid; Hodnik Ivan, posestnik, Srednja vas; Kupčić Anton, posestnik, Ptujška gora; Meden Anton, posestnik, Begunje; Rus Ivan, posestnik, Grosuplje; Verbič Josip, posestnik, Vrhnika; Zmavc Andrej, vi-narski nadzornik, Maribor.

Namestniki: Blaž Josko, posestnik, Tomačevo; Kovač Jakob, posestnik, Preserje; Skale Andrej, posestnik, Mala Pristava; Saje Alojzij, posestnik, Zabjek; Rožman Martin, posestnik, Artiče; Segula Ivan, posestnik, Hlaponci; Tkalec Ante, posestnik, Obrež.

GLAVNI ODBOR.

Odborniki: Ažman Ivan, posestnik, Hraše; Bajuk Martin, posestnik, Božjakovo; Bučar Lavo, posestnik, Kostanjevica; Detela Oton, veleposestnik, Predvor; Gorečan Franc, posestnik, Višnja vas; Gajšek Florijan, posestnik, Zusem; Hočevar Franc, posestnik, Struge; Kernik Anton, veleposestnik, Brdo; Koman Albina, posestnik in narodni poslanec, Vižmarje; Kolenc Alojzij, učitelj, Zagorje; Kuhar Stefan, posestnik, Puconci; Lenarčič Josip, veleposestnik, Verd; Mastnak Franc, posestnik, Dramlje; Mravljak Peter, posestnik, Vuhred; Mikuz Franjo, inž. agr., Beltinci; Mravljac Milan, posestnik in narodni poslanec, Ljubljana; Matko Josip, posestnik, Gotna vas; Omladič Josip, posestnik, Braslovce; Piber Ivan, župnik, Senčur; Pucelj Ivan, minister, Velike Lašče; Pipan Ivan, posestnik, Vižmarje; Petrovar Lovro, veleposestnik, Ivanjokovi; Prijatelj Josip, posestnik, Tržišče; Roš Ferdinand, posestnik, Hrastnik; Rautar Josi, živinovozdravnik, Kamnik; Sancin Ivo, kmet, nač. v p., Ljubljana; Špiller-Muys dr., agrar. komisar v p., Ljubljana; Terčelj Stanko, posestnik, Šmarjeta ob Pesnici; Trček Fran, zadrudni ravnatelj, Ljubljana; Urek Ivan, posestnik in narodni poslanec, Globoko; Zdošek Anton, posestnik, Hotunje; Zemljč Jakob, posestnik in narodni poslanec, Radenci.

Namestniki: Aničič Josip, posestnik in šolski upravitelj, Poljsnik; Barle Konrad, šolski upravitelj, Metlika; Barlič Iva, posest., Vače; Braniselj Josip, posestnik, Cerknica; Canjko Franjo, posestnik, Slovenjgradec; Drofenik Josip, posestnik, Sv. Jurij ob juž. žel.; Faleskini R., posestnik, Straža; Globevnik Ivan, posestnik, Škocijan; Gornjak, posestnik, Slovenska Bistrica; Grad Ivan, posestnik, Berčevo; Jeraj Franc, posestnik, Gradiček; Jevšnik Franc, posestnik, Kozje; Kavalar Ivan, posestnik, Rateče; Kavčič Ivan, posestnik, Žiri; Kolenc Anton, posestnik, Gornji grad; Knez Andrej, posestnik, Sučja; Križnar Ivan, posestnik, Strazišče; Lovšin, učitelj, Braslovce; Pezdire, posestnik, Krašnja; Raskovič Anton, posestnik, Brezovica; Rasinger Fran, posestnik, Podkoren; Skuhala Franjo, Križevci 5; Starman Valentin, posestnik, Suha; Šiftar Aleksander, posestnik, Trnkovci; Stribar Maks, živinovozdravnik, Kočevje; Teiban Lovro, posestnik, Podjelovo brdo; Valant Franc, posestnik, Sevnica; Vode Jernej, posestnik, Skaručna; Wester Ivan, posestnik, Zagorica; Plaslan Franc, posestnik, Orlavac; Thaler L., posestnik, št. Jernej.

Gospodarske vesti

Gospodarske zbornice o zakonu o zaščiti kmeta. Te dni so v Belgradu zborovale gospodarske zbornice za vso državo in sklenile resolucijo, v kateri opozarjajo na izredno težke razmere, ki so nastale s tem zakonom. So kraji, v katerih so posledice zelo težke. Zato opozarjajo zbornice, da se naj bi pred tako dalekosežnimi zakoni zbral potreben material, da se ugotovi pravilna diagnoza, nadalje, da se upoštevajo rezultati strokovnega in resnega proučevanja, ne pa lažne in dobromerne intuicije. Glede konverzije kmetijskih dolgov opozarjajo zbornice na to, da ne sme biti pri tem uničen privatni in zasebni kredit, nadalje, da se bremena za tako akcijo razdele sorazmerno davni moči prebivalstva. Paziti je treba na to, da ostane kredit tako javni kot zasebni nedotaknjen tako v državi kot v inozemstvu, ne sme priti do inflacije in do novega dvigovanja vlog. Nadalje zbornice zahtevajo, da jih vlada prej zasliši, preden uveljavljajo take zakone. Če bo kakšen tak zakon zopet sprejet, tedaj bo treba nekaj ukreniti tudi za trgovino, obrt in industrijo, kar bodo zbornice tudi v danem momentu predložile.

Stanje posevkov v dravski banovini. Kmetijsko ministrstvo je izdalo poročilo o stanju kmetijstva v prvi polovici preteklega meseca. Iz poročila posnemamo, da dravsko banovino, da je bilo vreme v začetku meseca deževno in hladno. V sredi meseca pa je postalo topleje in so se vse kulture popravile ter napredujejo dobro. Poljska dela so bila pravočasno in polno izvršena. Večjih škod zaradi nim in škodljivcev ni bilo. Opaža pa se še dosti pomanjkanja živinske krme. V toplejših krajih pa je zelenaja dovolj. — Važnejših živalskih bolezni ni bilo.

Telefonski promet s Švedsko se odprti 10. junija. Razgovori se bodo vršili preko Avstrije po liniji Dunaj—Berlin, deloma preko Madjarske. V Sloveniji pridejo v poštev te postaje: Bled, Kranj, Ljubljana in Maribor. Na švedskem pa vse postaje.

Eksekutivna prodaja. Na ljubljanski borzi je bilo v sredo eksekutivno prodanih 41 ton avlobenčina, spec. tež. 745, brez ban. troš. franko cisterua Ljubljana po 650 Din za 100 kg.

Borzo razsodišče v Ljubljani. Z ozirom na sodne počitnice se v času od 13. julija do 25. avgusta pri boznem razsodišču ne bodo vršile ustne razprave, pač pa se bodo sprejemale tožbe.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Likar Alojzije, neprot. tvrdke v Meži, narok za sklepanje poravnave 6. julija, prijaviti je terjatve do 1. julija, nudi 40% v četrtletnih obrokih.

Koalicija v ČSR v nevarnosti

Praga, 8. junija. Glede osnutka za stanovanjski zakon ni prišlo do sporazuma med predstavniki parlamentarnih klubov, katerih stranke se nahajajo v koalicijski vladi. Tega je kriva obstrukcija kmetijev in narodnih demokratov. Spor je tako oster, da bo vlada bržkone prisiljena odgoditi zasedanje parlamenta, čeprav so na dnevnem redu še bolj važni zakoni, kakor je stanovanjski, to je finančna pooblastila, ki naj zagotovijo finančnemu ministru nov dotok denarja. Vlada se je sestala k tajni seji, da bi se posvetovala o dogodkih v parlamentu. Ako bi se koalicija ne mogla sporazumeti glede stanovanjskega zakona, se bo tudi vprašanje naredbe o pobijanju brezposelnosti moralo odločiti.

Poljska ne omeji devizne trgovine

Varšava, 8. jun. AA. Pat poroča: Glede na veteti o dozdevnih pripravah za nove uredbe, ki naj bi omejile nakup in prodajo deviz, smo pooblaščen objavili, da poljska vlada ne namerava uvesti nikakih omejitev trgovanja z devizami.

Nemški lašizem se vežba

Berlin, 8. junija. Ž. Ker pričakujejo, da bo danes ali jutri ukinjena prepoved bojnih organizacij narodnosocialistične stranke kakor tudi prepoved nošenja uniform, je vodstvo narodnosocialistične stranke sklenilo, da opremi svoje bojne organizacije z novimi uniformami. Sedaj bodo nosili preko sive srajce jopič po primeru angleške vojske, rumen pas in visoke rumene škornje. Čepice, ki so bile podobne čepicam etarih avstrijskih vojakov, bodo zamenjali s čepicami, ki bodo imele obliko cepic Reichswehra. Napadalni oddelki bodo imeli trne pasove in črne čepice z mrtvaško glavo. Hitlerjeve napadalne čete mislijo tudi prirediti v Berlinu prihodnjo soboto veliko svečanost in bo v de-tilaju napadnih čet korakalo okoli 20.000 ljudi v uniformah in z zastavami.

Zrtve eksplozije

Rim, 8. jun. Ž. Pri eksploziji municijskega skladišča v Neaplju sta bila ubita dva podčastnika in štirje vojaki.

Ladja nasedla

London, 8. jun. Ž. »Lloyds« poročajo, da je španska ladja »Teide« nasedla južno od otoka Fernando Po. Na ladji je 800 potnikov. Položaj je zelo kritičen.

Delovanje zasebnih ženskih učiteljišč omejeno

Prosv. minister dr. Kojič je na podlagi § 88 zakona o učiteljiščih in po poročilih banskih uprav v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu odredil, da zasebna ženska učiteljišča uršulink v Ljubljani in Skofiji Liki, šolskih sester v Mariboru, usmiljenih sester v Zagrebu ter sester sv. Jožefa v Sarajevu lahko še nadalje obstajajo pod sledečimi pogoji:

1. Od prihodnjega šolskega leta 1932-33 smejo sprejemati in vpisovati v prvi razred samo tiste učenke, ki so kandidatkinje reda. Absolventke teh šol, vpisane v začetku prihodnjega šolskega leta 1932-33 ne morejo biti sprejete v državno službo, temveč se lahko nameste samo po zasebnih šolah svo-

jih verskih organizacij, kar se bo zabeležilo na njihovih diplomah.

2. Vsi profesorji in profesorice morajo imeti kvalifikacijo profesorjev učiteljišč, ki se zahteva po uradniškem zakonu. Njihove izpite mora odobriti prosvetno ministrstvo.

3. Ravnati se morajo v vsem po učnem načrtu in programu, kakor tudi po drugih zakonitih predpisih, ki veljajo za državna učiteljišča.

Učenke, ki so v šoli na dan, ko stopi v veljavo ta odredba in dovrše študije na zasebnih učiteljiščih, lahko dobe po absolviranju šole državno službo, če izpolnijo vse pogoje, ki se zahtevajo za državne uslužbenke.

Pospeševanje tujškega prometa

Zveza za tujski promet polaga račune

Ljubljana, 8. junija.

V prejšnjih dveh številkah smo obširno poročali o našem tujskem prometu in o delu Zveze za tujski promet. Danes je zveza na svojem rednem obnem zboru podala pregled svojega delovanja in razpravljala o vsem svojem delu v preteklem društvenem letu.

K obnemu zboru se je zbralo mnogo odličnih delavcev za tujski promet ter zastopnikov tujko-prometnih institucij. O čem zbor je otvoril predsednik dv. sv. dr. Marn, ki je pozdravil najprej dr. Koceta kot zastopnika Zbornice za TOI, v katere hiši je zveza zborovala. Dalje je pozdravil razne druge zastopnike, tako g. Narte Velikonjo, zastopnika banske uprave in tujkoprometnega sveta, zastopnika znanstvenega odseda banske uprave dr. Luzarja, podžupana mestne občine prof. Jarca, starost slovenskih tujkoprometnih delavcev, primarija dr. Gregoriča, za tujski promet zaslužnega dr. Franca Windischerja ter še druge zastopnike letoviških občin, institucij in tujkoprometnih društev. Spomnil se je dr. Krisperja, ki je v preteklem društvenem letu umrl in v čigar spomin je zveza ustanovila odsek za varstvo domovinskih značilnosti. Načelniku dr. Žilku, vodji vse skrbi za tujski promet v naši državi, pa je želel, da bi kmalu okrevale od posledic atentata v Zemunu. V nadaljnjem govoru je dr. Marn omenjal, da so pogajanja glede deviznih naredb z državami, ki pridejo za tujski promet v poštev, to je zlasti z Avstrijo in Čehoslovasko, že dovela do ugodnih rezultatov. Letos sicer ni pričakovati dosti inozemcev, pač pa bodo manjša letovišča dobro obiskana od naših državljanov z juga ter je v tej smeri zveza razvila tudi svojo propagando. Predsednik omenja našo tujkoprometno razstavo v Zagrebu, 23. t. m. pa bo ta razstava otvorjena v

Belgradu. Za Belgradom bo razstava v vseh važnejših središčih naše države. Zahvalil se je banski upravi, Zbornici za TOI in mestni občini ljubljanski za podporo zvezi.

Poročilo o delovanju zveze ni bilo podano, ker so je vsi prisotni dobili že tiskano. Glavne podatke iz poročila smo že v prejšnjih dveh številkah navedli.

Računski zaključek je podal g. Valašek. Dr. Gregorič pa je podal nadzorstveno poročilo. Okrajni glavni Ogrin iz Kranja je predlagal, naj se izreče zvezi za njeno delavnost zahvala.

Okrajni glavni dr. Andrejka je predlagal spremembo pravil, tako da bodo v skladu z zahtevami sedanjega časa. Ravnatelj Lajovic pa je v svojem predlogu pozval zvezo, naj se zavzame za uvedbo nedeljskega turističnega vlaka v Tržič. Obširno resolucijo dolenskih tujko-prometnih društev je prebral g. Pirnat iz Novega mesta, v katerem je pozival zvezo, naj se bolj zavzame za razširitev tujškega prometa na Dolenskem. Dr. Kocce je omenjal, da se je Zbornica že zavzela za izletniški vlak na Dolensko, samo stvar izletnikov je, da bi se ga bolj posluževali kakor lani. Dalje predlaga Zbornica zvezi, naj se zavzame, da bi se brzovalak ustavil tudi v Rimskih toplicah. Predsednik dr. Marn je pojasnjeval, da je zveza tudi za Dolensko mnogo napravila. Samo stvar Dolenjcev je, da povečajo svojo inicijativno in da nudijo tujcem iste ugodnosti kakor gorenjski letoviški kraji. Dr. Vujič je v imenu poštnega ravnateljstva sporočil, da bodo vozne na poštah avtobusih s 15. junijem znižane za 25 odstotkov. Okrajni glavni Narte Velikonja je pojasnjevalno govoril o tujkoprometnih razstavah in o propagandi za naš tujski promet v bodoče. Dr. Šter je pozdravil občni zbor v imenu »Putnika«.

Tudi najodpornnejše in najtrše dlake se hitro omehčajo in pridejo pod rezilo po uporabi palmira-mila

palmira mila za britje da gosto mehko kremasto peno, ki brado hitro omehča ter dolgo mehko obdrži. Ta pena gotovo ne kvari polti. Se lastnosti in osvežujoči duh povzročijo, da je britje s palmira milom pravi užitek. 75 let izkušenj zagotavlja stalno dobro kvaliteto.

Slovenske premijere v Franciji

Aumetz, 30. maja.

Cim bolj plemenita in nežna je rastlina, toliko več truda in skrbi ima vrtnar navadno z njo, dokler je ne vzgoji in se mu nežna stvarica lepo ne razraste in razvija in ne postane lepa, prijetna, ljuba in dragocena, da se oko rado na njej pomudi in odpočije in duša zagleda in zasana.

Ce je običajno že doma težko negovati zlahtno rastlino slovenske kulture, koliko težje jo je šele v tujini. Marsikatera lepa in veliko obetajoča sadika zvane in usahne in nikoli ne zacvete, kaj šele da bi obrodila sad. Na ujme mora biti pač pripravljen slehern vrtnar. Toliko bolj pa je človek vesel, ko vidi, da sredi divje gošče in najrazličnejših zaprek

tudi do razočaranj in obupavanja in celo tudi do ženskih solz. Ampak nazadnje mora le ljubezen zmagati in obveljati. Vedra, čista, lepa, zdrava, močna, vredna, da je naša igrica napisana v njeno čast. Igrica nekoliko idealizira. Neprisiljeno in ne-hote dviga in uči. Zložena je v lepem jeziku. Po-udarja bolj ženske ko moške tipe. V duši pusti razpoloženje, kakršno ostane po lepi pesmi. Med obe ljubezenski zgodbi je ljubko vpletena idilična ljubezen uboga, zmiraj vselega vaškega vdovč-ka in norčaka Miha, ki ga je igral g. Radič z raz-umevanjem in v splošno hvalo.

Ce so gledali in poslušali gostje to prvo igrico skoraj pobožno, so pa vzbudili Jankovičevi

PLASČE

damske obleke - znižane cene
Tomšič, Ljubljana, Sv. Petra 38
galant. manufakturna trgovina

Vlom v minoritski župni urad v Ptaju

Ptanj, 8. junija.

Snoči so imeli oo. minoriti v pisarni svojega župnega urada sv. Petra in Pavla nezaželen obisk. V župnišče so se priplazili v pisarno neznan tatovi, razbili so s sekuro vose predale ter razmetali uradne spise in protokole vseprek, da bi prišli do denarja. Imeli pa so smolo, ker je bil plen le malenkost: konaj kakih 100 Din v drobni žim je padlo v roke. Denar je bil namenjen za reveže ter se je nahajal v predalu, dočim je ostali denar župnik Alfonz Svet po stari dobri navadi spravil zvečer v svoji sobi. V miznici so našli tudi več hranilnih knjižic. Pa so si jih dobro ogledali, ter videč, da so vinkulirane, jih pustili v miru. Tudi nekaj srebrnega denarja je ušlo njihovim bistrim očem. V pi-sarno so prišli z dvoriščne strani ter razbili najprej zunanje okno, zvil nato železno omrežje z dro-govi ter odprli notranje okno. V pisarni pa so našli v nekem zabojčku ključ od vežnih vrat, da so imeli po izvršenem delu lahek povratek. O vlomu je bila takoj zjutraj obveščena policija, ki je preiskala pi-sarno ter pričela zasledovati vlomilce. Policija je našla sekuro in zvito klanfo, s katero so vlomilci odpirali predal. Zdi se, da so domačini, in upati je, da bodo kmalu prišli v roke pravici.

— Pri haemerooidah, zaprtju, ranitvi črevesa, tvorih, pritisku vode, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z uporabo naravne »Franz-Josef« grenčice vselej prijetno olajšanje, večkrat pa celo popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bo-lezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pol kozarca »Franz-Josef« vode. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

Hudo neurje v urbaski banovini

Banja Luka, 7. junija.

Včeraj popoldne okrog petih je nad Cazinom in okolico nastalo strašno neurje, ki je uničilo vse posevke na poljih, porušilo mnogo zgradb in zahtevalo tudi človeške žrtve. Ze okrog štirih se je videlo, da se pripravlja huda ura, ker so se zbirali gosti črni oblaki in je bilo zelo soparno. Okrog petih je začelo grmeti, vili se je ploha, nato pa se je vsula toča, ki je bila ponekod de-bela kakor orehi. Vmes je divjal vihar, ki je porušil več manjših kmečkih koč in ruval drevesa iz zemlje. Neka mlada muslimanka je nesla svo-jemu očetu na polje malico. Ko se je vračala do-mov, jo je zalotila nevihta na odprtem polju. Udarila je strela in jo ubila. Našli so jo mrtvo, ko je nevihta ponehala. Strela je ubila tudi več volov, konja in nekaj ovac. Verjetno je, da je strela zahte-vala še več človeških žrtev. Ta pokrajina je bila že poprej silno siromašna in ljudje preteklo leto niso imeli kaj jesti; pozimi je od glada poginilo mno-go živine. Sedaj je prišla še ta nevihta, da uniči tudi tisto malo, kar je še ostalo.

Osek, 7. junija.

Po uradnih podatkih je zadnji ciklon v okraju Yalpovo do tal porušil 56 hiš, 150 jih je pa močno poškodoval. Poleg tega je ciklon popolnoma uničil 50 gospodarskih zgradb, okrog 200 pa poškodoval. Škoda na porušeni in poškodovani hišah in go-spodarskih zgradbah znaša 4 milijone Din.

Naša akademska anketa

VII.

Gospod urednik, dve tri besede bi Vam rad sporočil glede Vašega vprašanja, kako je z literar-nim zanosom sodobne mladine. Sobotni večer je — in tedaj se počutim vedno tako domačnostno v svoji študentski podstrešnici... Misli mi plo-vejo po vsej slovenski zemlji, bridke in radostne. In mislim o našem hotenju ter snovanju, merim ale ter ocenjujem uspehe... Da pridem k stvari: moj tovariš S. V. je pred tednom v Vašem listu odgovoril nam vsem iz duše na vse trojno vprašanje. Zato morem sedaj le malo pokramljati o tem, kako stvari glede literature med nami doma stoje in — padajo. Mnogo besedi se je sprožilo zadnja leta o tem, kako velik del mladine nima razumevanja za duhovnost, torej tudi ne za lite-raturo. Danes menda ni prehudo glede tega, saj živi s kulturo duha in srca končno povsod — le nekakšna elita! In kakor med starino, enako med mladino... Omenil bi le drugo bolestinu in aktu-alno zadevo: Kako pa našo mladino danes literarno in estetsko vzgajajo?! Pravijo, da so se pred tride-setimi leti učili med slovenskimi urami dijaki — verouka in drugih reči. Jaz pa pravim, da je ponekod še danes — prav tako! Ne more biti lite-rarne zanosa v taki mladini, ki posluša v gimna-ziji le, kako bero iz Grafenauerjeve »kratke od-tu — do tu, in podobno... In kjer je pouk litera-ture, naše slovenske, tako grozno starinski, mrtev... Več zanosa v učiteljih — več ljubezni bo v mladini vzklilo!

Mladina želi ter vidi marsikaj naravno nujno. Zato ljubi in gleda zlasti naše slovenske kulturne razmere z ljubeznijo in bolestjo. Njen zanos želi, naj bi se naša literatura čim lepše razbohotila in naj bi jo sprejemali vsi brez izjeme. Radi tega ne maramo starinskih ograj, ki se kažejo v tem pri-nas, da se o knjigah te založbe piše le v tem listu in narobe; da se ne omeni in zabeleži tudi v dnevnem časopisu sleherni knjiga, ki izide pri nas; da se ne omeni sleherni številka vseh pomembnih literarnih listov, zlasti pa večji teksti, ki izhajajo v njih; in morda še kaj... Zakaj tako živimo danes brez prave, zdrave in nujne kritike! Dalje: Večina slovenskega čitajočega naroda je obveščena le del-no in enostransko o našem literarnem napredku — le v korist literarnega konsuma bi se več pisalo o vsem tem! In končno — ali najprej — mnogo slabotnega ter nepotrebnega bi bilo treba večkrat obsoditi, zavreči!

Da bi se te zadeve uredile, da bi naša litera-tura ne bila monopol kavarnskih družb in drugih družb — zato bi naj zletel in razodni možje pre-tresli to zadevo Ne za pet- in osemsto naročnikov — za ves narod gre! Proč s plevami, skrbimo za svojo duhovno rast!

Strašen roparski umor

Karlovec, 7. junija.

V vasi Grabišču pri Korjenici je bil izvršen zagoneten roparski umor. Na cesti iz Bihča v Korjenico so našli truplo 25-letnega moškega, ki je bilo čisto krvavo. Sodna komisija je ugotovila, da je bila nesrečnu odrezana glava. Poleg tega je bil na več mestih z nožem ranjen. Pri mrtvecu so našli listine, ki se glase na ime Jovana Damjanoviča. Denarja niso našli nobenega. Po tem skle-pajo, da je bil Damjanovič umorjen in nato kro-pan. Našli so tudi vozni listek, iz katerega je raz-vidno, da se je Damjanovič 27. maja odpeljal iz Broda, Nož, s katerim je bil umorjen, je ležal dva metra proč od trupla. Ker Damjanovič ni bil naj-den na potu v svojo vas, sklepajo, da je imel spremljevalca, ki ga je umoril.

Pridobivajte novih naročnikov!

Za koristi kmetskega ljudstva

Slovenjgradec, 3. junija.

Tukajšnja kmetijska podružnica je imela pre-telko nedeljo svoj občni zbor iz katerega razvi-dimo, da je tudi v preteklem poslovnem letu delo-vala prav dobro. Po pozdravu predsednika g. Are-ha je podal tajnik g. Cajnko poročilo o delovanju, v katerem v uvodu omenja, da se občni zbor vrši zato da se naredijo obračuni in bilanca za pre-telko dobo ter napravijo smernice za bodoče delo. Podružnično vodstvo se je potrudilo članstvu in nečlanstvu postreči, kar se je v teh težkih časih dalo. Radi težkih gospodarskih razmer se je šte-vilno članstvo skrčilo od 100 na 36 ter še ti težko plačajo članarino. Sej je bilo pet ter en sestane-k, katerega se je udeležilo nad 600 kmetov, o kate-reu smo že tudi mi svoj čas poročali. Na tem se-stanku se je sklenilo več resolucij za ministrstva, bansko upravo in druge javne urade. Koristi teh resolucij so se pokazale v zakonu o zaščiti kmetov, ukinitvi trošarine na vino in žganje in žitnega mo-nopola. Dopisov je došlo 25, odposlalo 74 ter 326 naznanil. Nabavilo se je za člane 4300 kg raznih umetnih gnojil, 76 kg raznega semenja, tobaknega ekstrakta in čez 11.000 kg slame. Vse naročeno blago je stalo podružnici okoli 9000 Din. Blagajnik Vaupot je podal blagajniško poročilo, iz katerega

>Gluih snubečic toliko več veselega in glas-nega smaha. Jankovičeva še nenatisnjena burka je boljša, kakor naše običajne tiskane šalivke. Nje-gov jezik je izbran, domač in močan. Zdi se, da njegovo pero ne bo smelo, ne bo hotelo in ne bo moglo utihniti, in da lahko od njega še kaj lepega pričakujemo.

Tikenjskemu pevskemu zboru se pozna, da je izgubil zadnji čas nekaj basov. Tudi ena izmed posledic krize. Drugače pa je zbor dober, gibčen, občutljiv, uboga dirigenta in je bil nagrajen po vsaki točki z dolgotrajnim odobravanjem. — Tamburaški zbor je popolnejši kot aumeški in šteje 11 članov, med njimi dva violonista, dva mandolinista in ene-ga kitarista. Zaigral pa nam je komplet zbor sa-mo tri komade. Vsi bi ga radi še poslušali.

Za prihodno nedeljo smo pa v zadregi, kam naj gremo. Merlebachani so nas povabili na veliko mladinsko prireditev, Mutičani (Moutiers) pa nas vabijo na svojo krstno proslavo. V Merlebach je daleč, vendar bomo morali tudi tja poslati kakega zastopnika. Z obema tema prireditvama pa bo menda naša igralska sezija tja do jeseni končana oziroma prekinjena.

je razvidno, da je imela podružnica 11.974.40 Din prometa, med tem 7237.40 Din prejemkov in 4.737 Din izdatkov. Nakar je bil odbor izrečen absolu-torij. Za delegata na glavno skupščino je bil izvo-ljen tajnik Cajnko, za kandidata v glavni odbor pa g. Ivan Vrhnjak iz St. Jederti. Sklene se po-slati spomenico na bansko upravo in Kmet, družbi proti temu, da je bilo več zaslužnih županov in funkcionarjev pri okr. hranilnici in okr. cestnem odboru razrešenih njihove dolžnosti, na njihova mesta pa so bili imenovani drugi neizkušeni mošje. Za delegata v Ljubljano se določi znesek 400 Din na leto za kritje potnih stroškov. G. Iv. Vrhnjak se je spomnil pok. č. g. Iv. Jurka, ki je bil dolgo-letni član in odbornik podružnice ter drugih kmet. korporacij in je novembra lanskega leta umrl. Navzoč so mu zaklicali trikrat »Slava!«. Končno se tudi sklene, da priredi podružnica na predvečer slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda svoj iz-let k Pečolarju v Gradisce, kjer bo prižgan tudi kres, nakar je bil občni zbor zaključen.

FOTOAPARATE

svetovnih trvdh Zeiss-Ikon, Roden-stock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik

Nov sanatorij v Ljubljani

Ljubljana, 7. junija.

Če je dobila lansko leto Ljubljana krasno palačo Pokojniškega zavoda in bo letos dovršen močnejši nebotičnik, je prav gotovo mnogo bolj potrebovala sanatorij, ki je lansko leto zrastel na Zaloški cesti. Saj je bolnišnica vedno prenapolnjena, zlasti pa je prenatrpan kirurški oddelek. Zasluga za postavitev tega sanatorija gre agilnemu Trgovskemu bolniškemu podpornemu društvu, ki je za svoje člane uvedlo takozvano višje zavarovanje, ki obstaja v plačevanju 20 dinarjev na mesec, s čimer ima član pravico do zdravljenja v II. razredu v bolnišnici. Trgovsko bolniško podporno društvo je izvedlo to res potrebno idejo iz enostavnega razloga, ker so njegovi člani vedno

sobe so bolniške sobe z eno, dvema ali več posteljama. V I. nadstropju so prav tako bolniške sobe, tako da bo v vsem sanatoriju prostora za 30 postelj. Vsaka soba ima lasten vodovod s toplo in mrzlo vodo. Posebna novost pa so signalne naprave za sestre strežnice; pri vsaki postelji je namreč gumb, s katerim lahko pokliče bolnik kadarkoli sestro iz njene sobe. Ko stopi sestra iz svoje sobe ve takoj, v kateri sobi je bolnik, ki jo je klical, kajti nad vrati sobe, v kateri je bolnik, gori posebna signalna luč. Če se sestra potem delj časa mudi v dotični sobi, zatakne majhen zvonec v vtičalo ob vratih in če jo kliče kdo drugi, zazvoni ta zvoneček, tako da je nemogoče, da bi moral bolnik čakati.

V podstrešju, ki pa nikakor ne zgleda tako, so sobe za sestre strežnice in za drugo uslužbenost sanatorija. Terasa bo zlasti za solnčenje izredno primerna ter je zelo velika. V kletnih prostorih pa je svetla kuhinja s štedilniki na plin, moderno urejena pralnica s pralnim stroji, skladišča in centralna kurjava, ki bo kurjena s nafto. Prav tako je tu nameščen poseben kotel, ki bo grel vodo za toplo vodo vodovoda.

Na vsak način moramo Ljubljančani z veseljem pozdraviti to res socialno akcijo Trgovskega podpornega društva, ki je prišla v tako pravem času. Brez dvoma bo s tem mnogo pomaganega članstvu samemu, korist pa bodo imeli tudi nečlani društva, ki bodo lahko šli v ta sanatorij, zlasti še zato, ker je v bolnišnici tako malo prostora.

Prepričani smo, da bo Trgovsko bolniško podporno društvo s tem sanatorijem prav uspelo in mu želimo, da prav tako srečno izvede tudi še svoje nadaljnje načrte, zlasti razširitev sanatorija s tem, da mu v prihodnjih letih prizida še v prostornem vrhu poseben ginekološki oddelek. S tem bo dosegel v polni meri svoj vzoren in socialni smoter.

Ob priliki velesejma obiščite
Automat-buffet
„DAJ-DAM“
na Aleksandrovi cesti v palači „Viktoria“

Kaj bo danes?

Opera: Zaprt.
Zensko učiteljstvo: Otvoritev razstave otroškega vrta. Ob 9.
Velesejska razstava.
Nočno službo imajo lekarnice: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra 78, in mr. Hočvar, Celovška 34.

○ **Zapisega vojaških obveznikov** bo v nedeljo, dne 12. junija 1982 ob 9 v Mestnem domu na Krekovem trgu št. 2/I. Obvezniki rojstnih letnikov 1882 do 1906, ki doslej še niso bili vojaško zapriščeni, naj se nemudoma zgledajo v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7/I. (soba 4), kjer prejmejo nadaljnja navodila.

○ **Pregled državne obleke** častnikov v rezervi bo v nedeljo dne 12. junija 1982 ob 9 v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 2/I. Vsi v Ljubljani bivajoči častniki v rezervi, ki so prejeli svojo obleko od države, morajo isto osebno predložiti naborni komisiji v pregled.

○ **Vpisovanje v I. razred dekleške vadnice** drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani bo v četrtek 30. junija. Starši, ki nameravajo svoje hčerke vpisati, naj jih dajo v soboto 11. junija dopoldne na drž. šolski polikliniki zdravniško pregledati. Pri vpisu je treba pri zdravniški preiskavi prejeto izvidnico predložiti, potem še rojstni list ozir. krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Brez teh listin, posebno brez izvidnice o zdravniškem pregledu, vpis ni mogoč. Druge podrobnosti so razvidne iz oglasa v večji šolskega poslopja.

○ **Kilometer suhe Ljubljanične struge.** Pred nekaj dnevi so dogradili gornji jez pod šentpeterskim mostom, ki je ustavil vso vodo, ki se steka po kanalih, tako da je začela voda v strugi skozi mesto zastajati. V torek pa so ob 7 jutraj zaprli zatvornice v Gruberjevem prekopu, in v Vodnatu in na Kodeljevem je padla gladina vode za tričetrt metra. Prav tako je padla voda za prav toliko v zajezenem delu struge. Nato so odprline v spodnji zagatni steni zaprli in začele so delovati kar štiri črpalke, odprli pa zopet Gruberjev prekop. Ostanek vode v strugi je hitro upadel in včeraj jutraj ob 8 so že ustavili tri črpalke, četrta pa dela naprej in črpa sproti dotekajočo umazano vodo. — Tir je že napeljan do mostu na Kodeljevem ter sega že v

Ljubljanično strugo. Nad mostom so že začeli s pnevmatičnim dletom razbijati skale, na levem bregu pa so delavci začeli z odkopom obrežja.

○ **Včerašnji živilski trg** je bil sicer zaradi dežja znatno manj založen s vsakovrstnimi živilskimi potrebščinami, toda kupelja je bila kljub temu zelo živahna. Salate je zdaj največ glavnote. Glavice prodajajo po 75 par do 1 Din eno. Trdka »Proda« je na svoji stojnici prodajala novi grah, po 5,50 Din kilogram, bosanske češnje pa, ki so se včeraj prvič pojavile na ljubljanskem trgu, po 4 Din kilogram. Na trgu je bilo dalje precej gob, zlasti jurčkov. Gobe so prodajale ženske po 12 Din kilogram ter po 6 Din merico. Iz Žužemberka je prinesla neka ženska prve letošnje gozdne rdeče jagode. Imela jih je skupaj 10 litrov ter jih je prodajala po 8 Din licher. Vrtne rdeče jagode pa veljajo na ljubljanskem trgu 24 Din kilogram, kar je vsekar draga delikatesa. — Novi krompir velja pri branjevkah na Pogačarjevem trgu 6 Din kilogram, dočim starega krompirja včeraj na Vodnikov trg sploh niso pripeljali. Na Sv. Petra nasipu pa je stal en sam voz starega krompirja. — Na perutniškem trgu je bilo pod dežniki dovolj jaci po 75 par. Piščanci so bili po 25 Din par, kokoši po 25–30 Din. — Pod košatim kostanjem pred Mahrovo hišo so prodajale Belokranjice belo in sivo domače platno po 10 Din meter.

○ **Nesreče.** Ljubljanska bolnišnica je včeraj sprejela tri ponesrečene. 37 letni delavec Nikola Vukić je včeraj padel v Ljubljani z neke stavbe in si zlomil desno nogo. — 17 letni mehaniški vajenec Janko Brlež iz Kamnika, je že pred tednom dni padel s kolesa in dobil resne notranje poškodbe. V bolnišnico pa je prišel šele včeraj. — Ivan Bertonec, 26 letni progovni delavec iz Mošenj pri Radovljici je pred dnevi padel na cesti s kolesa in dobil manjše poškodbe.

Celje

○ **Vpisovanje** za prvi razred deške osnovne šole se bo vršilo v četrtek, 30. t. m. od 9 do 12 predpoldne in od 3–6 popoldne v prvem nadstropju mestne osnovne šole. Za dečke, ki niso rojeni v celjski fari, naj prinese starši dečkov rojstni izpisek. Iz okolice se bodo sprejemali samo dečki, katerih starši so zaposleni v mestu v državni ali v mestni službi. — Vpisovanje v nemški razred se bo vršilo posebej in bo ta dan določilo okrajno načelstvo. — Vpisovanje za mestno dekleško šolo se bo vršilo prav tako 30. junija od 8–12 in od 15 do 18 v pisarni upraviteljstva šole.

○ **Izlet na Šmohor** napravi pevski odsek KPD v nedeljo, 12. junija. — Odhod iz Celja ob 6 zjutraj. Zbirališče pri Kapucinskem mostu. Ob 10 služba božja, pri kateri poje celokupen pevski zbor. Ob slabem vremenu se preloži izlet na prihodnjo nedeljo. Prijatelji vabljeni.

○ **Nogomet.** Za nedeljo, 5. t. m. napovedana nogometna tekma med SK Celjem in SK Železničarjem iz Maribora je morala odpasti, ker je Železničar v zadnjem trenutku tekmo odpovedal. Vršila se bo tekma sedaj v nedeljo, 12. t. m. ob 5 popoldne.

○ **Smrtna kosa.** V javni bolnišnici je umrla v torek, 7. t. m. v starosti 49 let Helena Vipotnikova, žena viničarjeva od Sv. Petra v Sav. dolini. — Bog ji daj večni mir in pokoj!

○ **Požarna bramba** javlja, da so se našli na dvorišču pred gasilskim domom, kjer se je vršila v nedeljo gasilska veselica, najrazličnejši predmeti kakor: klobuk, cigaretna doza in tudi vrednostni predmeti, ki so jih morali izgubiti posetniki veselice. Zato se pozivajo lastniki, da se oglašijo te dni v Gasilskem domu med 9–11 predpoldne, kjer bodo lahko dobili izgubljene predmete nazaj.

Ptuj

Krajevni odbor Rdečega križa v Ptuj priredi v nedeljo, dne 12. junija cvetlični dan v korist Rdečega križa. Pozivamo in prosimo vse Ptujčane, da ne odklanjajo prodajalk cvetic in da se vsak spomni tudi z najmanjšim prispevkom te največje humane organizacije.

Tridnevna cerkvena slovesnost pri oo. minoritih. Dne 13. t. m. se končuje jubilejno leto sedme stoletne smrti in proglativne za svetnika velikega čudodelca sv. Antona Padovanskega. Nekdaj je bilo v Ptuj in bližnji ter daljni okolici visoko razvito čiščenje sv. Antona tako med preprostim ljudstvom, kakor med meščanstvom in plemstvom. Priča temu je lepa kapela v minoritski cerkvi, postavljena njemu na čast. Da se pozivi čiščenje sv. Antona, se bo ob sklepu tega jubilejnega leta vršila v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla slovesna tridnevna s sledečim sporedom: V petek in soboto, dne 10. in 11. junija ob 5.30 pridiga in pet sv. maša. Ob 20 pridiga z blagoslovom. V nedeljo dne 12. t. m. ob 6 sv. maša in skupno sv. obhajilo vseh tretjerednikov. Po sv. maši pridiga. Ob 6.30 pridiga, nato slovesna sv. maša. Ob 13.30 sprejem novih

udov v tretji red, nato sklepna pridiga z blagoslovom.

Uradne ure pri tukajšnjem okrajnem sodišču so od 1. julija do 31. avgusta t. l. nedeljene in sicer od pol 8 do pol 14. Vložitve bo pa odprto tudi popoldne in sicer od 15 do 16.

Umrli je Blaž Fürbas, posestnik v Dornovi, v 75 letu starosti. Blag mu spomin, preostali naše iskreno sožalje.

Poročila sta se v prošljski cerkvi Leopold Pestotnik, policijski stražnik v Ptuj, in Angele Andrejčič z Jesenic. Mlademu paru čestitamo!

V želji, da se obširno in strogo po znanstvenem načinu ugotovi zdravilna moč moje mineralne vode pri nekaterih boleznih, kakor n. pr. pri golšavosti, sem se obrnil na več znanih medicinskih kapacitet ter tako došel do važnih ugotovitev.

Golša je pravzaprav izraz gotove motnje v izmenjavi tvarin, kaže pa se na ta način, da se ščitasta žleza pod vplivom grla več ali manj poveča in nastane tako deformacija vratu. Golša ima razne oblike in značaja (trda, mehka, čvrsta, grčasta, enostranska, obostranska itd.). Izločnine na vratu so za oko prvi zunanji znak golšavosti. Pri razviti golši, kakor n. pr. pri onih III. in IV. stopnje so pa še drugi neugodni pojavi, kakor oteženo dihanje, ki ovira fizično kretanje golšavca, nadalje zelo motena izmenjava tvarin v organizmu, kar ima za posledico zmanjševanje intelektualne moči bolnika. To je zlasti v krajih, kjer se golša pojavlja skozi generacije prebivalstva, ki živi v neugodnih socialnih in zdravstvenih razmerah. Tu so kretanjem, pohabljenost, gluhost in slabovidnost kaj česti pojavi.

Poleg velike golše poznamo tudi tako zvano mladostno napetost vratu, ki se pojavlja pri ženski in moški mladini v dobi razvoja in postaja vse močnejša v zrelejši dobi od 16. do 18. leta, torej baš v dobi, ko bi morale biti duševne moči posebno čile. Znano je, da golševa mladina veliko slabše napreduje v šolah in mnogo je primerov, da se po 18. letu mladostna odelina vratu razvije v obliko običajne golše.

V naši državi so kraji, kjer je golšavost tako močno razširjena, da doseže ponekod 90%. Ta odstotek vzbuja strah, ker je dobro znano, do kolike mere lahko golšavost slabo vpliva na individualno-kvalitativno vrednost posameznikov in na večino bolnega prebivalstva gotovih krajev. Za zdravljenje golše je do danes najboljšo sredstvo jod, ki se daje bolnikom v raznih oblikah, kakor preparat ali umetno raztopljen v tekočinah. Imamo pa tudi mineralne vode, v katerih je od narave toliko joda, da po svoji količini popolnoma zadostuje za zelo dobre uspehe pri zdravljenju golše. Med take vode spada na prvem mestu Sisaška mineralna voda in je ona naša najmočnejša doslej znana jodna voda.

To dejstvo me je napotilo, da jo preizkusim kot zdravilo proti golšavosti. Praktični poizkusi so se vršili v prvi vrsti med šolsko mladino, v manjši meri pa pri odraslih v krajih, kjer je golšavost razširjena kakor v Sisku (za mladino iz okolice vasi), Farkašiču, Letovanju, Petrinji, Bestermi, Bačugi, Kraljevcem, Minogin, Dondosih, Tremušnjaku, Majuru, Kostanjici, Gor. Hrastovu, Kukuruzari, Velešnjih, Komogovini, Mečenjah, Lovci, Čuntiču, Luščanih, Dravuraru, Mastajih, Batinjanah, Koreničanih, Striževih, v Vočuni, Valpovu, Ludbregu, Strugi, Hrsteni, Zagrebu, Karlovcu, Slav. Požegi, Krapini, Osijeku, Celju in Ljubljani ter v Tuzli, Banjaluki, Sarajevu, Užicih, Novem Pazaru, Tetovu, Zupanji, Mariboru, Grabošanah, Krčevu, Slatinskem Drenovcu, v Nardi in Bistrinici.

Nekje so ti poizkusi popolnoma končani, drugod pa so še v teku. Večino rezultatov sem že zbral in uredil in že danes lahko priznam, da so strokovnjaki odlično ocenili dosežene rezultate.

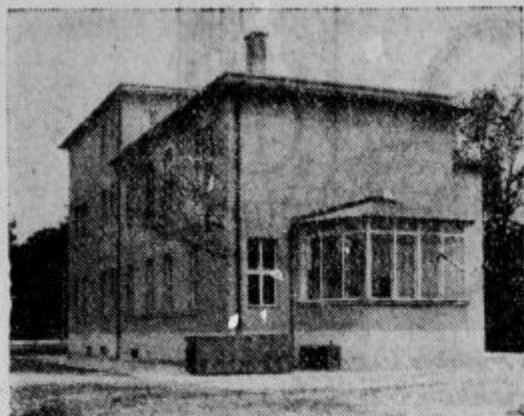
Po vseh poskusih bo objavljeno obširno znanstveno poročilo, potem pa se bo zbrani material potom posameznih higienskih razstav predložil javnosti.

Moja sedanja objava zasleduje cilj, da obrne vašo pozornost na obsežno polje zdravilnosti moje mineralne vode. Prosim Vas, zainteresirajte za to golšave ljudi, med katerimi je gotovo tudi mnogo žensk, ki bi se zelo rade rešile nadležnega obolenja.

Potrebno je opomniti še to, da bi morale golšave osebe v interesu zdravja stalno zauživati sisaško mineralno vodo in to najmenj po pol litra na dan, ker se z zdravljenjem golše odstrani tudi njen povzročitelj. Povzročitelj bi se odstranil lahko samo z izpremembo bolnikovega bivališča. To seveda ni vedno mogoče in zaradi tega priporočam takim osebam, da zavživajo sisaško mineralno vodo namesto vsake druge pijače.

Nadam se, da bo zadostovalo to kratko pojasnilo ter Vas prepričalo o znameniti kakovosti sisaške mineralne vode in o njeni polni vrednosti.

8571

Pogled na sanatorij TBPD z vrta

radi prenapolnjene bolnišnice težko prišli na vrsto. Tako se je društvo odločilo, da postavi lastni sanatorij in srečni slučaj je omogočil prav takrat nakup vile dr. Slajmerja, finančno pa je akcijo podprl s posojilom Pokojniški zavod.

Prvotne načrte je lansko leto izdelala za društvo stavbna družba »Slograde« in po daljših posvetovanjih s strokovnjaki je nastal vzoren in moderen načrt. Gradbena in vsa zidarska dela je prevzel stavbenik Miroslav Zupan in jih tudi v popolno zadovoljnost naročnikov izvršil; gradbeno nadzorstvo pa je imel ing. Subic. Sanatorij stoji na obsežnem vrtu in je pomaknjen precej daleč od ceste, tako da ga človek, ko gre mimo, med zelenjem komaj zazna. Stavba sama napravlja izredno dober vtis, ima prtiličje, nadstropje in še podstrešna stanovanja; streha je ravna in predeljena v dve terasi, ki ju veže stopnišče. Za sanatorijem je krasen in senčnat vrt, ki bo prav ugodno vplival na zdravje bolnikov. Otvoritev sanato-

Bolniška soba z dvema posteljama

rija bo koncem junija ali pa v začetku julija. Med tem časom bo treba še popolnoma urediti vrt in izpopolniti zdravniški instrumentarij. V sanatoriju bosta dva zdravnika, šef kirurg in hišni zdravnik. Oskrbo sanatorija bodo prevzele sestre sv. Vincenčije Pavlanskega ter bodo vodile kuhinjo in vso ostalo bolniško postrežbo.

V prtiličju je izredno moderno opremljena operacijska dvorana, kakor tudi soba z rentgenom in višinskim solncem. Poleg tega so v prtiličju še ordinacijska soba za zdravnika in čakalnica. Ostale

dega križa v tisto vrsto žensko, ki jo preprosto človek izgovori s petimi črkami, zapisemo jo pa radi lepšega s petimi pikami. Tak utis pa dobi človek, ko gleda to vlogo na odru. Sicer so osebe v operetah navadno res močno karikirane, čeprav ni to nujno; ne vemo pa, če je ravno srečna misel, postaviti skoraj kot glavno osebo na oder, ves ovit s tačasnimi srbskimi, sedanji jugoslovanskimi trobojnicami, figuro, ki se k slovesnemu trenutku kaj malo poda. Pa to je končno stvar librelistista.

Glasbo moramo seve presojati z operet. stališča. Je lahka, melodijozna, ne rešuje nobenih problemov, zato prepeva Tjardovičeve melodije že cela Dalmacija (Gled. list). Pevsko je bila zelo dobra Ribičeva (Floramy) kot tudi Kogejeva v vlogi sjoje Petronile. Mirkota (St. Ivelja) z njegovim liricnim tenorjem je žalibog orkester prevečkrat preglašil. Bolj igralsko kot pevsko je bil izbran g. D. Dubajić iz Zagreba. Njegov sjoje Bepo je vzbujal salve smeha. Tudi g. P. v h e kot polkovnik je s preudarno gesto rešil marsikako kritično situacijo. Dirigiral je opereto g. dr. Švara. Graje vredna je pa netočnost, s katero se je premijera pričela in končala. Danes, ko živimo z uro v roki, smo v tem oziru zelo občutljivi. Če že ne štejemo v zlo, da se predstava prične skoraj 10 minut po napovedani uri, je pa le prehu, da se začne tretje dejanje nekaj pred 23. uro, ko je napovedan konec po 22. uri. Kriva so temu nepotrebna ponavljanja, ki jih velikokrat občinstvo niti ne želi, včasih pa imamo vtis, da jih iz odra dol naravnost vsilijo (balet!). Naj bi s takimi zastarelimi metodami že enkrat pomedil v splošnem pa je bilo videti, da se je občinstvo dobro bavalo. In v sedanjih pustih časih je to zlasti vredno (Gled. list). Morda bo tudi opereta poživila zanimanje za naš Jadran. Najbrž je imela gledališka uprava tudi ta višji cilj pred očmi, ker je nastavila premijero v čas, ko mnogi premišlujejo, kje bi si najlažje privoščili nekaj tednov udobnega oddiha. T.

Glasnik jugosl. prof. društva, ki vobče prav krepko vrši svoj namen, je tudi v svoji 9. (majski) številki poln klenega zrna, ki ni namenjeno samo

Kulturni obzornik

MALA FLORAMYE. — PREMIJERA.

Skoraj istočasno, ko so v drami naštudirali Sofoklejevga Oidipa, je šla v operi prvič preko odra Tjardovičeva opereta »Mala Floramy«. Zajeta je iz splitskega življenja. Prvo dejanje se vrši pred vojno na obali splitske luke.

Opereta je razumljivo doživela v Splitu velikanski uspeh, glasom gledališkega lista se pa tudi v Zagrebu in Beogradu približuje številka njene izvedbe prvi stotini. Tudi na ploščah jo že lahko slišimo. Kar pa seveda ne sme zavesti resnega glasbenega kritika, da bi hvalil, kar z umetniškega stališča hvale vredno ni. Dejanje samo je zanimivo bolj iz krajevnega kot iz splošnega stališča. Vse osebe so tako zrasle s Splitom, da drugam presajene izgubijo svoj smisel. Celo njihova govorica je tako pristno splitska, da je ni mogoče prestaviti v drug jezik. Zato je gledališka uprava oklevala cela tri leta, poskušala predelave in prevode, a »splitsko dete« se ni vdalo (glej Gledališki list). In tako so igrali prvo in tretje dejanje v jeziku, ki bi bil splitsko narečje, ki bi ga ne igrali ljubljanski igralci, kojih materni jezik je slovenski. Da so se potrudili, vemo; vemo pa tudi, da se je težko živeti v tuj jezik, kaj šele v tuje narečje. V koliko se jim je to posrečilo, bodo točneje presodili Splitčani, ki so se, po govorici sodeč, v obilnem številu udeležili premijere. Mi smo dobili le ta vtis, da je »splitsko« gledal dober del slovensčine, posebno kar zadeva naglase. Še bolj očito nam je to postalo ob primerjanju z g. Dubajićem iz Zagreba, čigar govorica je čisto drugače zvenela kot ona slovenskih igralcev. Morda bo le kazalo v prihodnji sezoni, ako bo opereta še na repertoarju, natli kako srečnejšo rešitev. V drugem dejanju pa odločno odbija vloga ravnateljice Rdečega križa, ki jo je pa sicer N. Španova izborni podala. Sicer so mnega o vlogi ženskih pomoznih moči v vojni različna; vendar si težko mislimo, da bi spadala ravnateljica angleškega Rde-

pedagogu, temveč bi tudi staršem naše srednješolske mladine prav prišlo, če bi ga vsaj v informacijo prečitali. V mislih imamo zlasti članke: dr. Petza o sodobnih pedagoških problemih, prof. Miličevića o maturi s posebnim ozir na prezaoplenost profesorjev ob koncu leta, Antičevića o dijaških internatih in še posebno daljše razmotrivanje profesorice Pinterovič o vplivu doživljanja v najnežnejši otroški dobi na razvoj značaja. Prof. Miličević prav umestno slika v kratkih besedah, koliko dela, koliko odgovornosti in pisarje imajo profesorji ob koncu šolskega leta: Končujejo in sklepajo redovanje učencev, pišejo neizmerno veliko upravnih pisarij, opravljajo — vse poleg rednega pouka — še neštene privatne, pravne, razredne, nižje in višje tečajne izpite, pišejo obširne protokole in sprave, kataloge in dijaške knjižnice ter letajo od seje do seje. To je treba vedeti, potem ne morejo starši zameriti ravnateljstvu, če jim zabrani v zadnjih dneh poizvedovanje pri profesorjih o uspehu raznih učencev, kajti vse to delo profesor komaj zmaguje in potrebuje za to svoje odgovorno delo pač miru. Staršem pa so profesorji vse leto prav radi na razpolago za vsakršna pojasnila.

Prof. Pinterovičev članek ima zelo veliko drobnih zanimivosti za matere. Ozira se zlasti na prav zanimiv razvoj otročje duševnosti in zajame dobo do šolskih let.

Med razne poučne in znanstvene članke je vpleten tudi prof. Bačarja o pouku biologije v srednji šoli. Tudi ta članek je poln zanimivosti morda bolj za starše kot za učitelje, dasi ga je pisatelj naslovil profesorjem. Zvezek zaključuje več ocen s knjižnega trga ki je, kakor kaže število knjig, primerno živahen.

Vigred, ženski list, 6. številka za junij, je izšla. Vsebinsko je zopet zelo slikovita in bogata. Ze takoj prva črtica »Od doma« te zajame, da jo moraš vso prebrati. Opisuje pot od doma mladega kmečkega dekleta, ki ji oče ne dovolj poročiti se na dom; zato pa odide v Zagreb služiti. Ne pride pa do svojega cilja, ker se ji zbudí vest, da ni storila prav in se hoče vrniti. Hoté čimprej popraviti kar je zagrešila, odpira že vrata, preden

se vlak ustavi in pade iz drvečega vlaka ter se ubije. Zelo informativen je tudi članek o Kolodvorskem misijonu v Ljubljani, ki potrebuje vsesplošnega zanimanja. Slede na to drobne iskricke: »Sana«, »Ljubezen vseh ljubeznih«, »Mir duše«, ki govore o notranjem razpoloženju ženskega srca. »Pomladno pismo Micki«, ki je umrla, je pisano z veliko toploto. Nadaljuje se celoletna povest »Pastir«. Na novo opazimo avtoživljenjske »Moje življenje«, ki se zelo zanimivo pričnjenja. V »Mladinski gibanje na Holandskem« se seznamimo z ondnim delom katoliške mladine. Zelo važni in informativni so napotki v obširnem članku »Kaj moramo vedeti o sportu«. V članku »Kupuj domače blago« prejmo Vigrednice navodila, kako važno je za narod, državo, zlasti pa za sodobno gospodarsko krizo, da kupujejo v resnici domače blago. Med vsemi temi povesti, črticami in članki so raztresene drobne pesemce znanih pesnikov. V drobnem tisku čitamo zelo zanimiva poročila o delovanju nekaterih ženskih in deklinskih odsekov. V »Naših pomenkih« lahko zasledimo intimitne zveze pista z čitateljkami. »Rožni dom« kaj lepo in na praktičen način uvaja gospodinje v treznostno delo in vsem prav toplo priporočamo, da se oprimejo tozadevnega dela. Gospodinsko delo in kuhinja ter vprašanja iz gospodinjstva hočejo zlasti mladim gospodinjam pomagati z nasveti. V rubriki »Doma in drugod« čitamo drobne novice iz ženskega življenja iz raznih krajev. Poleg tega ima Vigred tudi ocene dobrih knjig in krasijo njeno besedilo nekatere zelo ljubke slike. Iz navedene vsebine smo spoznali, da ni odveč, če vedno iznova priporočamo Vigred našemu žensstvu, kot edini katoliški ženski list. Na razpolago je še nekaj izvodov vseh letošnjih števk; zato se lahko nove naročnice še vedno nanj naroče. Vsega priporočila vredna je tudi bogata in zelo okusna priloga, ki je v tem mesecu prinesla nekaj krasnih ženskih ročnih del. Vigred se naroča: Uprava Vigredi, Ljubljana Masarykova cesta, palača Vzajemne zavarovalnice.

»Ženski list za modu, zabavu in kučanstvo«, ki ga urejuje ga. Zagorska v Zagrebu, prinaša v junjski številki kakor običajno pestro vsebino in bogate ilustracije. Uprava: Zagreb, Samostanska 2-1; četrtletna naročnina Din 45.

Dnevna kronika

„To nam silno se dopade“

Naš drugi razpis nagrad, združen z ineratnim tekmovaljem, je vzbudil veliko pozornost. Obenem s številnimi glasovnicami smo prejeli mnogo pisem, v katerih nam volivci izražajo svoje misli h glasovanju — mnogi kar v verzih, kakor na pr. gospa Karla Zalarjeva, žena lesnega trgovca iz Ribnice na Dolenjskem.

Razpisal spet »Slovenec« nagrade, to nam silno se dopade.

Vsem sreča tukaj se smehljaj, pač srečen, komur vjet se da!

Mene nima rada,

a vendar mika me nagrada.

Se enkrat zaupala bom sreča vate,

pomagaj izbrat mi inerat!

Pri Bischovih lestvah iz Maribora

ustavila sem se pri priti —

pa že oči so priklenili

k Lahu potujoči tiči.

Kdor bi kupil rad sandale,

kdor postreže Anton mu Ješe,

al' podviza naj se, dokler jih 'ma še,

Zadel bo tudi tisti pravo,

kdor bo kupil čevlje »Karo«.

Hm, da!

A kdo od nas je tako star,

da ne bi h'el na otok Hvar?

Kateri inerati bodo proglašeni za najučinkovitejše, se še nič ne ve. Rok za pošiljanje glasovnic traja do včerajšnji ponedeljka 13. junija, kar blagohotno vpoštevajte!

„GRUKIN“

sredstvo za konserviranje sadja in zelenjave, se dobi v vseh trgovinah z mešanim blagom

Koledar

Četrtek, 9. junija: Primož in Felicijan, mučenca; Pelagija, mučenica.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla gospa Lina Heidegger, roj. Panholzer. Pogreb bo danes popoldne ob 4. — Nenadno je umrla gđe. Milka Legat. Njeno truplo bodo danes popoldne ob 2 prepeleli v Breznico na Gorenjskem in pokopali na tamkajšnjem pokopališču. Svetila jima večna luč! Zalujočim naše sožalje!

† V ribniški dolini smrt zadnje čase pridno kosi. Potem ko nam je ugrabila druga za drugim tri malčke, se je lotila starih žen. Tako so pokopali dne 6. junija Terezijo Gornik, rojeno Silc na Jurjevici 86. leto starosti. Zadnja leta ni mogla več v cerkev pa si je zadnje nedeljo zaželela kot po navadi, da bi mašne molitve brala na vrtu. Ko so domači prišli od maše, so jo ogrnili v toplo obleko, ker jo je nekaj mrzilo in ji pomagali na vrt, pa ji dali mašno knjigo v roke. Komaj je pričela ženica s čitanjem, že je začela omahovati in bi bila padla, da je domači niso prestregli in jo odnesli v hišo. Takoj so poklicali duhovnika, zvečer pa je mati zaspala za vedno. Bila je dobra in usmiljena zlasti do siromakov, tako da ji bo Bog gotovo dober plačnik na onem svetu.

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za poveljnika brzemotne čete 1. bataljona 47. pešpolka peh. kap. II. razr. Rudolf Simič, za vodnika 89. pešpolka peh. podporočnik Ivan Karivan; za vodnika 1. divizion 22. topniškega polka topniški podporočnik Aleksander Lev; na službo v poveljstvo kumanovskega voj. okrožja peh. poročnik Pavel Slade; na službo v bučetni odsek kontrolno-bučetnega oddelka ministrstva vojske in mornarice voj. pisar IV. razr. Stefan Rome; za blagajnika poveljstva šibenika intendantki poročnik Vinko Manola; na službo v 2. hidroplanske poveljstvo strojni kap. 2. razr. Rudolf Nudorfer in za tehničnega referenta 2. hidroplanskega poveljstva strojni kap. II. razr. Adolf Kubiček.

Fantek, punčka, ženka in možiček, vsak uživa SLADOLED »PETRICEK«, saj že pravi vsak fantiček, le najbolji je »PETRICEK«!

Strašni zločini prihajajo na dan

Zasledovanje roparjev, ki so ubili 86 ljudi. — Dolež aretiranih 60 oseb.

V občini Novi Bečej v Banatu in sosednji občini Čurug v Bački se že več tednov vrši preiskava o zločinih roparske tolpe, ki je v letih 1918 in 1919 na obeh bregovih Tise požigala, ropala in ubijala. V navedenih dveh občinah je bilo v tem času ubitih 86 ljudi. Okrožno sodišče v Velikem Bečkereku je že zaslišalo več sto oseb, 60 pa jih je dalo aretirati. V Čurugu je sodna komisija dala izkopati osem ubitih. Takoj je bilo ugotovljeno, da so umrli nasilne smrti. Tudi v Novem Bečejju so odrejeno številne ekshumacije.

Ostale vesti

— Na škofjski klasični gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano (zavod sv. Stanislava) se bodo vršili sprejemni izpiti za I. razred od 25. do 27. junija 1932. Učenci naj vložijo prošnje, kolkovane s 5 Din, pri ravnatelstvu do 20. junija 1932; prilože naj šolsko izpovednico in krstni list.

— Na orglarski šoli Cecilijinega društva v Ljubljani se bo vršilo vpisovanje in sprejemanje novih učencev v četrtek 30. junija. K vpisu in sprejemnemu izpitu je treba prinesiti rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in izkaz npravnosti, dobljen pri župnem uradu. Vpisovanje se prične ob devetih dopoldne in sicer v prostorih orglarske šole, Poljanska cesta 4, II. (Alojzijeve hiše).

— Razpisana zdravniška služba. Banska uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje pri javni bolnišnici v Slovenjgradcu mesto primarnega zdravnika v staležu banovinskih uslužbencev. Prosilci morajo dokazati, da izpolnjujejo splošne pogoje, ki jih določata §§ 3. in 4. zakona o uradnikih za sprejeto v državno službo ter da imajo kvalifikacijo po § 20. zakona o bolnišnicah. Prošnje, pravilno

kolkovane in opremljene z zahtevanimi listinami je vložiti do 20. junija 1932 pri kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani.

DAJ Slado- DAM -led

— Nevarna poškodba pri košnji. V ponedeljek okoli 1 popoldne je kosila travo 31letna deklica Ljudmila Gaber iz Drage 12 pri Medvodah. Pri košnji ji je padla kosa na nogo in ji nevarno prerezala žile. Domači so poskušali ustaviti kri, toda bilo je brezuspešno. Morali so zvečer poklicati reševalni avto iz Ljubljane, ki je Gabrovo prepeljal v bolnišnico. Ponesrečenka je izgubila mnogo krvi in je njeno stanje zato zelo nevarno.

— Trije ponesrečenci. V Bobovku pri Predosljah se je ponesrečil 17letni sin hišarja Stanko Snedec. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. — Včeraj dopoldne je padel s kolesa 47letni kovač in posestnik Ivan Strah z Lesc. Zlomil si je desno roko. — Konj je brenil v nedeljo popoldne na travniku 3letnega Stanka Zorca, sinčka posestnika v Velikem Gabru pri Stični. Otrok se je med igro konju preveč približal in je manjkalo le za las, da mu ni konj razbil glave. Čeprav je poškodba otroka huda, je malček sedaj že izven nevarnosti.

— Razglasi. Uprava moške kaznilnice v Mariboru razpisuje ustmeno licitacijo za dobavo živila za dobo od 1. julija do 30. septembra t. l., ki se vrši dne 4. julija ob 10 dopoldne pri gornji upravi. — Uprava bolnice za duševne bolezni v Novem Celju razpisuje pismo licitacijo na dan 20. junija t. l. ob 11 dopoldan radi nabave postelj, posteljnih omarič, posteljnine, perila, čevljev in oblačil za nadaljno opremo bolnice. — Ravnateljstvo pošte v Ljubljani razpisuje pismo licitacijo za izdelavo 450 parov letne obleke. Licitacija bo 10. t. m. ob 11 dopoldan v pisarni rač. ekonom. odseka, Sv. Jakoba trg 2.

Sadviča, mama, Sadviča!

tako se oglašijo otroci odrastlim pa se delajo skomine, ko pridejo na veleselju do paviljona H, kjer je v koji razstavljena in kjer prodajajo »Sadviča« sadje v čokoladi.

— »Kralj vlemilcev« bo sešel 19 let. Pred osmimi sodiščem se je vršila razprava proti znanemu vlemilcu Tomi Szabo in njegovemu bratu Pavlu. Toma Szabo je bil že pred desetimi leti zaradi ropa obsojen na 10 let težke ječe. Ker se je ječi dobro obnašal, so ga po petih letih pogojno izpustili. Toma se pa v ječi ni spametoval. Prišel je zopet krasti kar na debelo. Dokazali so mu 12 vlomov, pri katerih je odnesel okrog pol milijona dinarjev. Toma Szabo je bil obsojen na 14 let robije, poleg tega bo pa moral odsedeti še pet let, katere so mu pred petimi leti pogojno odpustili. Tako bo sedel vsega skupaj 19 let. Njegov brat Pavel je bil obsojen na 2 leti robije.

— Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef« grenčica do urejenega delovanja želodca in črev. Glavni zastopniki novodobnega ženskega zdravilstva so preizkusili »Franz-Josef« vodo v pre mnogih slučajih kot brezizjemno naglo, zanesljivo in brez bolečin učinkujoče sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Zastrupljenja z gobami se najlažje obvarujemo, ako znamo ločiti strupene in užitne gobe. V knjigi »Naše gobe«, ki jo je spisal naš priznani strokovnjak Ante Beg, so opisane vse vrste gob, ki rastejo po naših gozdovih. Poleg tega vsebuje knjžica tudi slike v naravnih barvah vseh gob, ki jih opisuje knjžica. V knjži najdeš tudi obilo receptov kako pripravimo gobe za okusno jed, dalje navodila kako gobe nabiramo, sušimo in konzerviramo. Za vsako gospodinjico, kuharico in nabiralec gob je ta knjžica velike važnosti in jo toplo priporočamo. Cena 50 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Z rednim uživanjem Sisačke mineralne vode se najuspešneje zdravi golša, splošna narodna nadloga.

— Obrtnike opozarjamo na prvovrstne izdelke tvrdke Aga — Ruše, ki v svojem lastnem paviljonu na veleselju brezplačno podučuje o avtogonem varenju in rezanju kovin z acetilonom in kisikom in tudi brezplačno vari zlomljene kovinske predmete.

— Tisočim bolnikom so rogaški zdravilni vrelci vrnilo zdravje, zamorejo ga vrniti tudi Vam, če se jih bodele redno posluževali. Navodila za uporabo zdravilne vode, cenike in prospekte dobite brezplačno na ljubljanskem veleselju v paviljonu H, ali pri direkciji zdravilišča Rogaska Slatina.

Slovenjgradec

Vroča kri. Preteklo nedeljo okrog polnoči so neki fantje iz bližnje okolice napadli občinskega redarja Petučinca in mu prizadali z nožem 7 hudih ran. Redar, 70letni starček, je šel po svojih službenih opravkih po gostilnah radi napovedi policijske ure. V neki gostilni je naletel na več pijanih fantov, kateri so ga potem v bližnji gostilni napadli in mu prizadali hude rane. Dejanja je v največji meri obdolženi neki S. iz Šmartna, kateri je popoldne pri sokolski tomboli zadel 500 Din, šel z njimi v gostilno, se opil in potem napadel redarja. Orožniki napadalca zasledujejo.

Naznanila

Pevcem »Ljubljane«. Danes ni pevske vaje.

Za celodnevni božjepotni izlet k Sv. Heleni, ki ga priredi ob vsakem vremenu v nedeljo, 12. t. m. Križanska moška in mladeniška kongregacija, se je priglasilo že lepo število članov in njih prijateljev z družinami. Danes do večera se še sprejemajo priglasila za jutrek in obed in sicer v Križankah, pri članih predstojništva in pri upravi »Slovenca«.

Družabni sestanki društva »Krkac« pri Mikliču se zaključijo za to sezono v petek dne 10. junija z Jakčevim večerom. Na sporedu je več kratkih odlomkov iz Jakčeve knjige »Amerika« in pa predvajanje Jakčevega originalnega filma »New York — Niagara«. Po oficelnem delu zabava. Četrtek ob 8 zvečer. Vstop je vsakomur prost!

Občni zbor društva »Probučaj« v Ljubljani se vrši v soboto dne 11. junija ob 20 v gostilni pri Mraku, Rimska cesta. Poleg poročila posameznih funkcionarjev je na dnevnem redu tudi sprememba družbenih pravil. Glavni odbor.

Zahtevajte

Aspirin TABLETE in pazite, da so originalne. Pristne Aspirin tablete se prodajajo samo v originalnih oмотih. Vsaka tableta je zaznamenovana z Bayerjevim križom.

ASPIRIN tablete

v originalnih oмотih jamčijo, da so pristne.

Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja S. št. 1410, 6/2 1932

Zadnja poročila:

Uredba o gospodarskih zbornicah

Belgrad, 8. jun. I. Vprašanje gospodarskih zbornic v naši državi je po dolgi borbi, ki je tudi v naših krajih poskušala pridobiti pristaje za ločene zbornice, sedaj rešeno. Ministrski svet je sklenil, da bomo imeli odslej v državi 18 zbornic mesto dosedanjih 13. Odobrena je ustanovitev novih samostojnih obrtniških zbornic v Zagrebu, Sarajevu, Banjaluki, Skoplju in Osijeku. Popolnoma nova je med temi zbornica v Banjaluki.

Ljubljanska Zbornica za TOI ostane kakor je bila doslej skupna zbornica za trgovino, obrt in industrijo. Nadalje ostanejo neizpremenjene kot so bile doslej, skupne zbornice v Novem Sadu, Vel. Bečkerek, Splitu, Dubrovniku in Podgorici. Tudi so ostale vse tri dosedanje zbornice v Belgradu. Mesto dosedanjih skupnih zbornic imamo sedaj naslednje ločene zbornice: Zagreb ima samostojno

obrtiško ter trgovsko-obrtiško, nadalje Osijek isto, kakor tudi Sarajevo. Iz tega sledi, da so se delile samo tri zbornice, v ostalem je vse pri starem. Osnovanje obrtniške zbornice v Banjaluki odgovarja izpremenjeni administrativni razdelitvi države.

Posameznim zbornicam je možno ustanoviti si ekspoziture. Te pravice so se doslej poslužile tele zbornice: Belgrajska trgovska zbornica za ekspozituro v Nišu, istotako obrtna zbornica, nadalje sarajevska trgovsko-industrijska zbornica v Banjaluki (ki bo imela tako poleg svoje obrtne zbornice še ekspozituro) in zagrebška trgovsko-industrijska zbornica na Sušaku. Možno pa je ustanavljanje nadaljnjih ekspozitur, kar pa spada v kompetenco posameznih banskih uprav.

Tudi avstr. fašizem se pripravlja

Dunaj, 8. jun. AA. »Arbeiterzeitung« poroča, da je vodja avstrijskega Heimwehra knez Stahremberg včeraj odpotoval z letalom v Rim. Ta pot je v zvezi s prizadevanji italijanskih fašistov, ki bi radi združili obo krili avstrijskih fašistov in ki obo krili tudi finančno podpirajo. Razgovori v Rimu bodo nadaljevanje pogajanj, ki so se vršila že na Dunaju. List pravi, da so Heimwehrove organizacije dokaj desorientirane in da mestoma razpadajo, da pa so vseeno dobro oborožene in da so zastopane v vladi. Nacionalni socialisti pa se čedalje bolj razširjajo, primanjkuje pa jim orožja. Italijanski fa-

šisti bi radi kratkoma združili vse avstrijske nacionalno fašistične elemente. Glavni posredovalec pri teh načrtih je major Pabst, ki dela po italijanskem nalogu. List navaja nato glavne točke tega sporazuma in podrobni načrt o skupni akciji obeh nacionalističnih strank v Avstriji. Ost le akcije bi bila naperjena v glavnem proti socialnim demokratom. Oboroženi heimwehrovski oddelki naj bi postali naladnalni del nacionalno socialistične stranke. Tirolski Heimwehrovci imajo svoje orožje v državni zgradbi innsburškega dvorca.

Razširjen Tardieujev načrt

Pariz, 8. jun. tg. V stališču Francije glede donavškega vprašanja se zdi, da je prišlo do spremembe. Tako piše »Petit Parisien«, da so v Angliji pripravili k temu, da bi obravnavali države, kakršna je Avstrija, z injekcijami. S tem bi se avstrijske finance okrepile, pa samo tako, da bodo pozneje zopet prišle na rob propada. V Franciji pa so vedno bolj preprižani, da more preprečiti katastrofo samo celoten načrt, ker kriza ne ogroža samo Avstrije, temveč tudi druge balkanske

države. Namerava se Tardieujev načrt razširiti tudi na Grčijo in Bolgarsko, katerima naj se da finančna in politična pomoč.

Udušena revolucija v Hondurasu

Newyork, 8. jun. tg. V Hondurasu je izbruhnila revolucija, ki pa so jo vladne čete po večurnem boju udušile. Vstahi, ki so bili pod vodstvom častilnega generala Cantarera, so imeli 50 mrtvih in več sto ranjenih. General sam je bil ustreljen, njegovi pristaši pa so se razbežali.

Maribor

□ Cerkev pri Sv. Urbanu prenovljena. Staroslavna cerkev sv. Urbana nad Mariborom je na zunaj in znotraj popolnoma prenovljena. V nedeljo, dne 12. t. m. pa bo zgoraj cerkvena slovesnost z blagoslovitvijo cerkve ter slovesno sveto mašo.

□ Mojster Ertl je čil in zdrav. Mojster Ertl je pokazal, da ima smisel za humor. Kakor smo že včeraj javili, je pisal policiji s Pohorja ganljivo poslovljeno pismo, v katerem se poslavlja od življenja. Njegovo slovo so vzeli zares, toda mojster Ertl pa ne. Prišel je hkrati s pismom v Maribor, kjer so ga sedaj odkrili še živega in zdravega.

□ Prostovoljna smrt dvakratne hišne posestnice. Zelo so se začudili Studenci, ko je včeraj prispela vest, da so potegnili pri dravski brvi iz vode truplo bogate hišne posestnice 54letne Pavle Hermann, ki je v terek popoldne neznanokam izginila od doma. Pokojnica je živevala v Studencih že dolgo vrsto let sama brez svojcev; bila je neporočena. Njena last sta bili dve večji stanovanjski hiši ter je živevala v urejenih razmerah. Bila pa je nekoliko čudaškega značaja. V terek dopoldne je izginila od doma ter so jo videli okoli 10 v bližini studenške šole. Nekaj pozneje so videli delavke, ki so bile zaposlene na polju na drugi strani Drave, da je skočila v vodo v bližini Mariborskega otoka neka ženska ter se obupno borila z naraslimi valovi, dokler ni izginila pod vodo. Očividke so javile to v Studence, nihče pa ni pomislil, da je bila samomorilka Hermannova. Včeraj opoldne pa so opazili z dravske brvi naplavljenno žensko truplo ob ograji, ki je napravljena v Dravi okrog sesalne naprave železniške uprave. Poklicani orožniki so s pomočjo čolnarjev spravili truplo na suho. Kaj je gnalo žensko v tako nesrečno smrt, še ni znano, verjetno pa je, da je izvršila samomor v duševni zmedenosti.

Trbovlje

Praznovanje pri rudniku v mesecu juniju bo po novem razglasu vse ponedeljke in sobote. Zadeva z dobavo premoga državi še ni urejena. Od poučene strani se trdi, da je TPD ustavila železničarje, ker ne poravnava računov, ki znašajo že nad 80 milijonov Din.

Občinska seja bo v četrtek ob 18. Razpravljalo se bo o občinskem gospodarstvu z ozirom na skrčeni proračun.

Draga voda. Rudnik zahteva od strank, ki niso več aktivno pri podjetju zaposlene, pa so hodile k rudniškim vodnim napravam po pitno vodo, da plačajo za leto nazaj po 10 Din na mesec, tirja jih pa potom odvetnika, da še vedno zneso. Celotna občina, ki ima več stroškov z vodovodno, računa samo 7 Din mesečno strankam, ki nimajo števca. Gre pri tem tirjanju skoraj izključno za rudniške upokojence, od katerih bi nekateri ne mogli tega plačati, četudi bi radi, zato bi bilo na mestu nekaj več velikodušnosti.

Konj je zdivjal. Po strmem klancu iz Zagorja v Bevkovo so se peljale na koleslju žena mesarja Drogenika in še dve drugi, Marinova in Barbejeva.

Ribnica

Živahen dan bo v našem trgu v nedeljo, dne 12. t. m., ko bo sveta birmo. Otrok bo letos veliko, nad 450. Kramarji se seveda pripravljajo na kupčijo in so nekateri že v ponedeljek postavili svoje šotore, da si boljši prostor preskrbe, toda pomanjkanje denarja je tako, da kupčija po vsej priliki ne bo preveč sijajna. Po končani birmi se gosp. škof odpelje birmat v Grčarice.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 9. junija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Plošče, borza. — 18.00 Salonski kvintet. — 19.00 Dr. A. Bajec: Italijanska. — 19.35 Prenos iz Dunaja: Beethoven: Missa solemnis. — 21.00 Prenos iz Belgrada. — 22.30 Čas, poročila, plošče.

Petek, 10. junija: 11.30 Šolska ura: »Pehtac, otroška igra v 3 dej. (od A. Buloveca), izvajajo učenci in učenke iz Trebnjane pod vodstvom učitelja M. Tratarja — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Dr. L. Sušnik: Francoščina — 19.30 Gospodinjstva ura, gđe. C. Krekova — 20.00 Šolska ura — 20.30 Pevski dueti. Izvajata ga. Gjungenac-Gavella in g. Jože Gostič, solista ljublj. opere — 21.15 Klavirski koncert gospe Smale-Svajgerjeve — 22.00 Fantje na vasi (pevski kvartet).

Dragi programi

Petek, 10. junija: Budapest, 19.45 Večerni koncert — 20.30 Slavnosni koncert. — Dunaj: 19.40 Klavirska glasba — 20.40 Narodne pesmi. — Praga: 19.00 Koncert češke filharmonije — 20.00 Violončelo. — Langenberški: 20.00 Prenos iz Amerike — 20.20 Od flave do pavke — 21.00 Komorna glasba. — Beromünster: 20.00 Nepoznana Verdijeva dela — 21.45 Kabaretni program. — Rim: 12.45 Instrumentalni koncert — 20.45 Večerni koncert — 21.30 Komedijska enodejanka. — Belgrad: 20.30 Prenos iz Ljubljane. — Berlin: 19.10 Zborovna petje — 20.15 Filharmonični koncert. — Toulouse: 20.45 Moderna glasba.

Črni New York

Vaški dvanaesti prebivalec New Yorka je črn, rdeč ali rumen. Med tem pa, ko na cesti le redko srečaš rumenega Azijca, še redkeje pa rdečega Indijanca, srečavaš povsod črnce. V New Yorku je nastalo novo veliko mesto Harlem, mesto črncev, kjer prebiva pol milijona zamorcev. Harlem je bila prvotno vasica holandskih naseljencev, sedaj pa si je razvila v ogromno mesto, kjer prebivajo sami črni zamorci. Zamorska popevka poje: »Pridite v Harlem — tu je vse črno in vroče!« Ta del New Yorka je New York zase. Tu so zamorska gledališča, zamorski kini, zamorska igrišča, zamorske cerkve, zamorske veselice, zamorski pogrebi, zamorski pretepi in ropi kakor v New Yorku. Tu so zamorski milijonarji, zamorski pesniki, zamorski umetniki, celo zamorski spomeniki.

Zamorska Sara Walker je iznašla tekočino, ki ima baje to lastnost, da se po njej kodrajo lasje. S to tekočino je zaslužila 25 milijonov dolarjev. Ta hči črnega plemena je danes plemensko ponosna zamorka, ki razdaja ogromne vsote za kulturno povzdigo zamorskih rojakov. »Zamorski Mojzes« Mark Garvey je za zamorce izdelal posebne postave, ki se jih morajo držati vsi plemensko zavodni zamorci. Zamorsko plemo se strahovito razvija. Njihove pradede so kakor sužnje pripeljali iz Afrike v južne države Severne Amerike. Med svetovno vojno, ko so beli delavci odrinili na fronto v Francijo, so z juga poklicali tisoče in tisoče zamorskih delavcev delat v velike municijske tovarne v severnih mestih. In tako je v teku osmih let število zamorcev v New Yorku poskočilo od prejšnjih 25.000 na sedanjih 500.000. Nikdar več se zamorec ne bo prostovoljno umaknil iz New Yorka, kjer se čuti mnogo bolj svobodnega in v svojih pravicah neprikrasnega, kakor pa se je čutil v južnih državah, ki so polne spominov na zamorsko suženjstvo in kjer tajna organizacija Ku-Klux-Klan streže zamorcem po življenju. V New Yorku pa je ta strašna organizacija brez moči.

Newyorški pregovor pravi: »Židje imajo New York, židje ga upravljajo, zamorci ga pa uživajo.« Kajpak ta šalivi pregovor nekoliko pretirava. Do

najplivnejših mest in v visoko finance je zamorcem pot že zaprta. Vendar je pa to že, kar so dosegli v teku dveh desetletij, tako ogromno, da imajo zamorci upanje doseči najplivnejša mesta v Združenih državah. Na tisoče zamorcev študira danes v Ameriki. V Harlemu imaš zdravnike, odvetnike, lekarnarje — same zamorce v črnem srcu velenosti — zamorska država in malem.

Spočetka so imeli vsi zamorci to slabost, da so želeli postati podobni belokožcem. Skušali so na umetne načine svojo črno kožo pobeliti. Strašno drago so tedaj ameriški spekulanti prodajali zamorcem razna sleparska sredstva za pobeljenje zamorske kože. Danes se za taka sredstva nihče več ne meni, zamorci postajajo ponosni na svojo črno barvo. Združili so se zamorci iz New Yorka, Chicago, Washingtona in drugih velikih mest v veliko zamorsko zvezo, katere posledica je črni plemenski ponos doslej zaničevanih zamorcev.

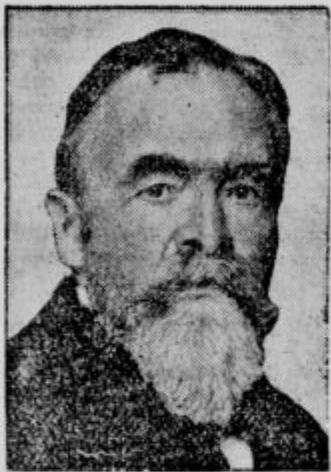

Angleški kralj Jurij V., ki vlada 400 milijonom ljudi, je ob svoji 67. letnici v paradni uniformi odjezdil na parado gardnih polkov.

»O, dober dan, Pudli! Ze dolgo te nisem videl! Kje pa sedaj stanuješ?«
»V Blatni ulici št. 50 v 5. nadstropju.«
»Kaj, v 5. nadstropju? Ali si že tako nizko padel?«

»Ko bi moj možiček svoja piema vsaj bolj razločno pisal... Sedaj ne morem razvozlati, ali mi pošilja 100 ali 1000 poljubčkov.«

»Poslušaj Janko, zelo se mi mudi! Ali imaš za me 5 minut časa?«
»Časa že — drugega pa prav nič, dragec.«

Karl von Linde, ki se mu je posrečilo zrak napraviti tekoč, ki je iznašel sredstvo pridobivati čisti dušik in ki je l. 1875. iznašel stroj, ki z amonijakom dela led, bo 11. junija star 90 let.

Pri letalski olimpijski slavnosti v Berlinu se je smrtno ponesrečil letalec Hans Werner Krause (na levi). Na desni je razbito letalo.

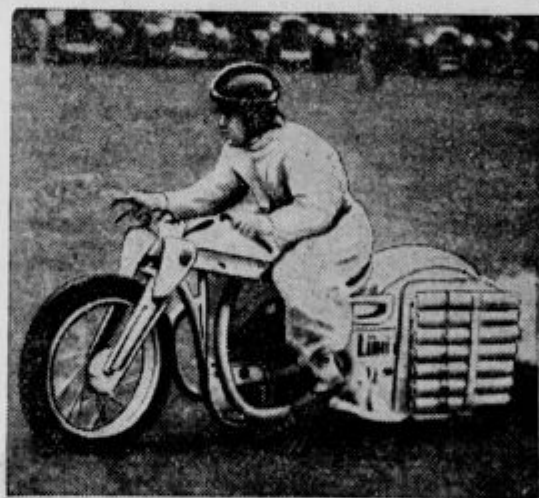

Santiago, glavno mesto Čile, kjer je bila te dni revolucija. Dosedanjšega predsednika Montero (spodaj na levi) so odstavili. Novi predsednik je Carlos Davila (zgoraj na levi).

Voditelj vohunske službe

Ko je gospod von Papen postal nemški državni kancler, je vse ameriško in angleško časopisje, za njim pa tudi časopisje drugih držav začelo trditi, da je za državnega kanclerja v Nemčiji postavljen mož, ki je med vojno bil voditelj nemške špijonaže. Nikdar se morda ne bo dalo točno ugotoviti vsa resnica, ali je von Papen res zagrešil vse špijonske zločine, ki mu jih sedaj očitajo nasprotniki. Dejstvo je, in to podčrtavajo tudi nemški vladni listi, da je von Papen med vojno bil nemški vojaški ataše v Ameriki in da so ga ameriška sodišča do letos imela v evidenci kot človeka, ki ga je po ameriških zakonih treba obsoditi. Šele letos so te akte v glavnem ameriškem državnem pravdnstvu dali nad acet.

Angleški general sir George Aston, ki je bil med vojsko voditelj angleške tajne poročevalske

Novo motorno kolo, ki ga poganjajo rakete. Inž. Oton Lührs je svojo iznajdbo pokazal pri dirkah na Oldenburškem.

službe, je objavil podatke, iz katerih sledi, da je bil nemški vojaški ataše von Papen res zapleten v nemško špijonažo. To se skoraj samo po sebi razume, saj je von Papen bil vojaški ataše, čegar glavna naloga je navadno pač »poročevalska služba«, kakor se bolj lepo glasi, namesto da bi rekel špijonska ali vohunska služba.

Sir George Aston pripoveduje, da se je ameriška policija aprila meseca 1916 polastila neke oglasne agenture in tam našla blagajno, ki je bila zapečatena z uradnim pečatom nemške vlade. Čeprav je bilo jasno, da so v blagajni shranjene zasebne listine, jo je ameriška policija zaplenila kljub ogorčenemu protestu nemškega poslanika grofa Bernsdorfa. Zaplenjene listine so pregledali in na njihovi podlagi lahko ugotovili, kdo povzroča pogoste atentate na razne ameriške naprave.

Pisec trdi, da so isti ljudje bili v zvezi tudi z eksplozijami v ameriški mornarici. Parnik »Birope« so neznanci poskušali zažgati že l. 1915, pa so tedaj požar pravočasno pogasili. L. 1917 je bil parnik zopet zažgan in je popolnoma zgorel. Dne

10. marca 1916 je iz New Yorka v Marseille priplul angleški parnik »Kirkwood«. Ko so ga po prihodu pregledali, so našli na njem 9 velikih bomb. Na neki listini, ki so jo našli v zgoraj omenjeni nemški agenturi, pa so našli zapisane sledeče besede: »Človek, ki je naredil te bombe, je dobil ukor zato, ker niso eksplodirale. Opravičeval se je s tem, češ, da so to prve, ki jih je naredil in samo za poskušnjo.«

L. 1915 je ameriška policija prijela troje ljudi, katerim se dokazalo, da so nevarni zarotniki, ki prebivajo v Združenih državah in katere so obtožili, da so svojim agentom razdajali bombe, s katerimi naj bi bilo uničenih 30 trgovskih ladij. O vseh teh delih so bili najdeni dokazi, kateri dokazujejo, da je v to stvar bil po uradni dolžnosti zapleten tudi von Papen. V zgoraj omenjeni blagajni so našli pismo, naslovljeno na številko »7000«, kar je bila šifra g. von Papena. V tem pismu je obsežno poročilo o nekaterih atentatih. Še jasneje pa je dokazano Papenovo sodelovanje s tem, ker so v zaplenjeni blagajni našli ček s podpisom von Papena, glaseč se na neko banko v Washingtonu.

Iz drugih dokumentov, ki so jih našli v blagajni, sicer ni razvideti dokazov, da bi bil von Papen zapleten tudi v kake druge atentate pač pa so ti dokumenti dokazali, kdo je pravi splošni vohun vseh atentatov; vse niti so vodile v nemško poslaništvo. Dokazano je tudi, da je nemško poslaništvo v Ameriki organiziralo stavke v tovarnah orožja in podpiralo sabotaže. Nemci so se tako zanašali na svoj veliki vpliv med ameriškimi delavstvom, da je nemški poslanik nekoč izjavil: »Mi Nemci moremo, če ne za vedno, pa vsaj za nekaj mesecev ustaviti in desorganizirati vse delo pri izdelovanju streliva po vseh Združenih državah.« Nemški vpliv je bil res velik. Najdeni dokumenti so ameriški vladi dokazali, kako velik del ameriških časnikarjev je podkupljen od Nemcev.

Vse nemški vpliv in vsa propaganda in vsa poročevalska služba, ki so jo organizirali Nemci, vse se je zrušilo, ko so Američani našli omenjene dokumente. Ameriško javno mnenje je vstalo proti Nemčiji, g. von Papen je moral zapustiti Ameriko.

Vinopivci in rak

Francoska liga za pobijanje raka je objavila statistične podatke, kje na Francoskem umira največ ljudi zaradi raka. Povprečno umori rak med 100.000 prebivalcev 96 Francozov. Statistika pravi, da je to število znatno manjše v pokrajinah, kjer pridelujejo vino, mnogo večje v severnih krajih, kjer ni vinogradov. Na podlagi tega predlaga liga, naj bi se preiskalo, v koliko in če res redno in zmerno uživanje bolj lahkih domačih vin preprečuje raka.

Pa ne, da bi sedaj naši vinopivci rekli, da je to že dognana reč. Vendar bi bilo dobro, ko bi kdo tudi iz slovenskih krajev izdal kako statistiko o raku. Sicer pa taka statistika nič ne pove. Močnih vin navadno več popijejo v krajih, kjer ne raste vino. Vinorejci za svojo potrebo pijejo navadno šibkejša domača vina.

Roland Dorgelès:

Leseni križi

54

Vselej, kadar se mašnik pripogne, se pokažejo izpod sutane modre povojne gamaše: eden naših bolničarjev bere mašo. Na edini kameniti stopnici prebiračev štirje bradatci vojaki med prsti jagode rožnega venca: tudi oni so duhovniki. Veter rahlo pregiba bele platnene prte, ki zastirajo razbita okna.

Na oltarju ni niti enega svečnika; celo taberna kel so odnesli. Samo Devica je še tu, v sinjem, z zvezdami posutem oblačilu, pred njenimi nogami šopek marjetic. Naša ljuba Gospa Podplatarska...

Roke so stegnjene, dve majhni roki iz rožnato poslikanega mavca, dve vsemogočni roki, ki rešita tistega, kdor se k njima zateka. Niso vsi verni, ti vojaki, ki stoje leno tod naokrog, vsi pa verujejo v te materinske roke, hočejo verovati vanje, s slepim zaupanjem, k Njej se obračajo v molitvi, kakor se človek oklepa močnejšega, prosijo jo, da jih ne bi več trafil strah in da bi ohranili v srečo, kakor tatisman, spomin na te njene roke.

Nekaj jih je v resnici prišlo zato, da bi molili. Drugi, ki napolnjujejo pokopališče do zadnjega kotička, čakajo na to, da bi videli iti mimo dekleta: maša je za vojaka predstava.

Danes, dan pred napadom, jih je prišlo še več kakor druge nedelje. Pojo. Njihovi premolkli glasovi ohranjajo tudi pri molitvi hrapavi zvok njihove sirovega vsakdanjega življenja: pojo neudržljivo, na vse grlo, kakor v krčmi, in petje včasih preglasi topove:

»O reši, reši Francijo
v imenu svetega Srca...«

Pojó, ne da bi mislili na besede, kakor priprosti zborni dečki, ki se derejo do hripavosti. Koliko jih je pač med nami, zaprtih oči, čelo nagnjeno v roke, ki jih pesem tako gane, da jim stiska grlo!

»Reši, reši Francijo...«

Kakor krik, ki se izvija iz globine teh človeških orgelj. Za lesenim obojem pa kriči ranjenec: »Ne tako! Bolj! Ne tako!...« Lahko uganemo, kako neka roka z naglico trga raz rano umazane obveze. Te tožbe, ti raskavi kriki odgovarjajo mašniku na njegove molitve.

Potem zacinglja zvonček, vse glave se nagnejo. Rekel bi, da jih upogiba molitev kakor vihar. Tesno se stiskamo vkup kakor v rovu pred naskokom. Topovi rohne in grme, zvoneč k povzdigovanju, toda ne slišimo jih več kakor tudi ne hropenja ranjenec. V cerkvi ni več drugega kakor vojakove roke, ki dvigajo kelih proti dobrotljivim rokam Device.

Zvonček cinglja... Česa Te prosimo drugega kakor upanja, Naša ljuba Gospa Podplatarska!

Vse radi sprejmemo: zamene v dežju, noči v blatu, dneve brez kruha, nečloveške napore, ki nas poživnjujejo; vse trpljenje sprejmemo nase, samo daj nam živeti, nič drugega kakor to: živeti... Ali daj nam vsaj do zadnjega v to verovati, daj nam vsikdar upati, upati vzlic vsemu. Sedaj in ob naši smrtni uri, amen...

Stali smo v dveh vrstah in gledali dekleta, ki so prihajale iz cerkve, krepke in zalite, v životkih

kričeče barve; lica so si našminkale kakor za razstavo. Hotele so pokazati, da se znajo vesti po »pariško« ter so se glasno smejale in pogovarjale. Hotljivi pogledi so jih pozeleli in najgorše je pozdravljalo robato laskanje.

Zupanova hči, suha in bledikasta majhna stvarica, je odšla povešenih oči, in z njo poštna gospodična, ljubko mlado dekletce v črni obleki, kakor jih nosijo prodajalke; očitno je svoja motna lica malce napudrala. Ko jo je Bourland zagledal, je ves zardel in ona se mu je nasmehnila.

»Ali gremo za njimi?« je predlagal Sulphart, ki se je čutil s svojimi sveže ostrženimi lasmi nepremagljivo.

Vieubléju pa ni bilo za to. Od daleč je ves zaverovan z dolgo bilko zgečkal dlan svoje gospodinje, ki je z nekaterimi drugimi ženami nečimurno stopicala mimo nas.

»Kar mir si daj,« je dejal tiho rdečelascu, »pravim, da bomo danes pili zastonj.«

Ob pokopaliških vratih je bil vojni kurat naslonil svoje kolo na zid in delil škupilrje in cigaretni papir. Na nasprotni strani ceste so delili nože.

To je bilo na podkovačevem dvorišču.

Pred hišo so trenarji razkladali municijski voz, težke skrinje nabojev, ki so jih nosili po štirje kakor krste. Na dvorišču je bilo, kakor na cenenu kramarskem semnju. Na tlaku je ležal kup velikih nožev, močnih bodal z lesenimi ročaji, in Lambert, furir, je ždel pred svojo stojnico in jih delil po stotnjah. Razlegalo se je noro kričanje; vsi so vpili, se smejali in prerivali s komolci.

»Ljudska knjižnica«: Iz založništva Jugoslov. knjigarnarje v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek: IZPOD GOLJCE, 30. Din. — 30. zvezek: Stenikewicz: NA POLJU SLAV, 28. Din. — 31. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 32. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 33. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 34. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 35. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 36. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 37. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 38. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 39. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 40. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 41. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 42. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 43. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 44. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 45. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 46. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 47. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 48. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 49. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 50. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 51. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 52. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 53. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 54. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 55. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 56. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 57. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 58. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 59. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 60. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 61. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 62. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 63. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 64. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 65. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 66. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 67. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 68. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 69. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 70. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 71. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 72. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 73. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 74. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 75. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 76. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 77. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 78. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 79. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 80. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 81. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 82. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 83. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 84. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 85. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 86. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 87. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 88. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 89. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 90. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 91. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 92. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 93. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 94. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 95. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 96. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 97. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 98. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 99. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 100. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 101. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 102. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 103. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 104. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 105. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 106. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 107. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 108. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 109. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 110. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 111. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 112. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 113. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 114. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 115. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 116. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 117. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 118. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 119. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 120. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 121. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 122. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 123. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 124. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 125. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 126. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 127. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 128. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 129. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 130. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 131. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 132. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 133. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 134. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 135. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 136. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 137. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 138. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 139. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 140. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 141. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 142. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 143. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 144. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 145. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 146. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 147. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 148. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 149. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 150. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 151. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 152. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 153. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 154. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 155. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 156. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 157. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 158. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 159. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 160. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 161. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 162. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 163. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 164. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 165. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 166. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 167. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 168. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 169. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 170. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 171. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 172. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 173. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 174. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 175. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 176. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 177. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 178. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 179. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 180. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 181. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 182. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 183. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 184. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 185. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 186. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 187. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 188. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 189. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 190. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 191. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 192. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 193. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 194. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 195. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 196. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 197. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 198. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 199. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 200. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 201. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 202. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 203. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 204. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 205. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 206. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 207. zvezek: Doyle: IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 2

Zasedanje odsekov Zbornice TOI

OBRTNI ODSEK

Na seji obrtnega odseka je poročal o važnih akcijah za obrtništvo tajnik dr. Pretnar. Nadalje se je razvila debata o predlogih za izvršne odredbe k novemu obrtnemu zakonu. Nato so bili intenzivno zaslišan okrožni odbori v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu. Za Ljubljano bo predsednik Prilou Filip, Erkoslikar, podpredsednik pa Iglj Fr. krojač; za Maribor Bureš Franjo, urar in Vahtar Miloš, knjigovez; za Celje Hohnjec Miloš, kipar in Kirbiš Jože, pek; za Novo mesto pa Malovič Matko, mizar, in Klun Josip, mesar. Banske uprava je nadalje odredila, da se pri Zbornici za TOI postavi izpraševalna komisija za opravljanje mojstrskega izpita iz vseh obrtnih strokov po čl. 232 novega obrtnega zakona. Te izpraševalne komisije so pristojne za vse kandidate zborniškega področja, v olajšavo pa bo, da ne bodo poslovala samo v Ljubljani, ampak po potrebi tudi na sedežih okrožnih odborov. Za predsednika je postavljen zb. tajnik dr. Pretnar, za namestnika pa dr. Jure Koc, zb. konc. adjunkt, Franc Sink, tajnik banske uprave, Ignacij Založnik, združni nadzornik in Josip Pogacnik, komisar. Nadalje je obrtni odsek izbral od strokovnjakov in obrtnikov tudi prisednike. Razpravljalo se je tudi o vzornih pravilih za zadrugo obrtništva, o šušmarstvu, davčnih vprašanjih in ostalih zadevah.

INDUSTRIJSKI ODSEK

je tudi zboroval v sredo in sicer dopoldne. Uvodoma je poročal zborniški glavni tajnik g. Ivan Mohorič o položaju industrije v naši banovini. Poudaril je, da je potreben poseben zakon o za-

ščit domače industrije, nadalje moramo čimprej dobiti novo k zakonu o konkurzi in poravnalnem postopanju, končno je poročal o novem deviznem pravilniku, ki se pripravlja. V sledeči debati so razni gg. povdarjali naslednje zahteve: država naj svoje dobave točno plačuje ali pa naj dovoli kompenzacijo za davki ali pri vozninah, katere je treba plačevati takoj in v gotovini. Glede deviznih predpisov je omenili, da se naj ne dovoljuje devize samo za uvoz sirovin in polizdelkov, ampak tudi onih fabrikatov, ki so vendar v nekem smislu sirovine za našo industrijo. V rudarski stroki vlada pri nas velik zastoj, ker se je država postavila na stališče, da se mora za državno podjetja nabavljati premog predvsem iz državnih rudnikov. Zato so nekateri rudniki v državi polno zaposleni, v naših krajih pa vlada popolna stagnacija v tej stroki in imamo na tisoče brezposelnih rudarjev.

Glede kliringa z Avstrijo je prevladovalo mnenje, da se izboljšuje in naši izvozniki prihajajo vedno hitreje do denarja; svari pa je pred zasebnimi kliringi. Uvede naj se čimprej tudi kliring z Nemčijo. Kar se tiče pogodbe z Italijo, je zahtevali, da se čim prej izenači diferenca na vozni, kakor obstoja z Avstrijo. Obširno so na seji razpravljali o gospodarskem sodelovanju podonastvskih držav, pri čemur je potrebno, da pridemo do dvostranskega preferencialov ter da se uvede večstranski kliring. Predpisi o družbenem davku povzročajo težave pri cenzuri in vedno bolj se množe vpogledi v poslovne knjige, zato je potrebna tu drugačna ureditev.

Obrtniška razstava na velesejmu

Ljubljana, 7. julija.

Marljivost in izvežbanost sta vedno spremljali delo našega obrtnika. Huda konkurenca industrije pa je slovenskega obrtnika pripravila, da mora obrtnik, če hoče v tej borbi vztrajati, biti čim bolj strokovno usposobljen. Zadržani leta so pri nas mnogo prispevala k tej usmerjenosti. Na čelu vseh stremiljenj za strokovno izobrazbo našega obrtnika pa je Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI. Ta zavod, ki je stopil v življenje na iniciativo in pod predstvom bivšega podpredsednika zbornice g. Ivana Ogrina, je že do sedaj pokazal mnogo neprecenljivih uspehov. Sedaj pa vztrajno nadaljuje zahtevano pot. Če si je na sedanjem velesejmu vredno pogledati vsak del razstave, potem je dvakrat vredno ogledati si razstavo, ki jo je priredil ta zavod v velikem rdečem paviljonu sredi razstavišča.

Razstava obsega obrtne izdelke, ki na eni strani dokazujejo tehnično, na drugi strani umetniško dovršenost naših obrtnih izdelkov. Razstava je namenjena propagandi domačega dela in domačega blaga in prirejanje takih razstav je v programu ZPO. Ta zavod ima namen prirajati strokovne tečaje in predavanja, gojiti strokovni tisk in pospeševati strokovno izobrazbo in spopolnitev mojstrov in naraščaja. Kakor kaže, se je namen ZPO popolnoma posrečil, kljub temu, da razstava ni prva te vrste. Za enkrat so razstavljeni izdelki raznovrstnih strokovnjakov, pokazalo pa se je že pri tej razstavi, da so potrebne specialne razstave za posamezne obrtne skupine, tako za lesno, kovinarsko, umetnostno, oblačilno itd.

Če pogledamo posamezne predmete, skupine, vidimo, da je zastopano delo mestnega in podeželskega, malega in večjega obrtnika, kar napravi razstavo tako pestro in živo.

Iz kovinarske stroke omenjamo dokaj težavno stavbo ključavničarsko delo tvrdke Rebek v Ljubljani (del stopnišča iz palače Pok. zavoda). Dalje je Rutar iz Celja razstavil tri lepe puške. Zelo zanimivi so razni črteži in fotografije izdelanih predmetov železnih konstrukcij in strojev. Razstavljeni pa so poleg teh del tudi izdelki malega podeželskega kovinarja, ki kažejo kljub svoji primitivnosti iznajdljivost in dovršenost malega podeželskega obrtnika, kateremu je treba posvečati še posebno pozornost. Umetna kovinarska obrt je zastopana po pasarju Hafnerju iz Ljubljane, ki je razstavil stojalo za svetilko in monštranco. Posebej moramo omeniti izdelke iz tolenega bakra, ki jih je razstavil kotlarski mojster Smerkolj iz

Po velesejmu

V sredo je potoval že peti dan velesejma in kolikor smo imeli priliko govoriti z razstavljalci, so v veliki večini z uspehom že sedaj zadovoljni. Zato ne dvomimo, da bo celoten uspeh velesejma dober in da ne bo zastajal za prejšnjimi leti. Zanimanje prevladuje za vse vrste razstavljenega blaga in zabeleženi so bili tudi že znatni kupijski zaključki. Posebno je veliko zanimanje za one predmete, ki so šele letos prišli na velesejem in so večinoma najnovejši izdelki, v katerih smo se osamosvojili od inozemskega uvoza. Omenjamo n. pr. nove patentirane lestve, mehanični obiralnika sadja (oba izdelka mariborskih tvrdk), nove sadne sokove, oz. pijske, emajlirane azbestne plošče za oblaganje in izolacijo sten v vseh barvah; belokranjski vinogradniki so prišli na dobro misel delati propagando za svoje proizvode, ki ne zastajajo dosti za drugimi slovenskimi vini, in jih točijo na velesejmu v kozarcih za 1 Din.

Med današnjimi kupijskimi zaključki moramo omeniti zaključke v poljedelskih strojih, hladilnih napravah, raznih novostih, tekstilih, pohištvo, živilski industriji itd.

O obisku moremo kljub slabemu vremenu poročati ugodno. Če bi imeli skalepati po njem na našo gospodarsko krizo, bi morali reči, da je ni. Velesejem še ne pozna krize. Priti bodo morali še drugačni časi, da bomo lahko govorili o vsestranski krizi na vseh poljih.

Zborovanje okoliškega trgovstva

Ljubljana, 8. junija.

Danes dopoldne se je vršil občni zbor Gremija trgovcev za ljubljansko okolico, ki je sedaj postal Zdrženje trgovcev za ljubljansko okolico. Uvodoma je načelnik g. Šporn z Ježice podal obsežno poročilo o položaju okoliškega trgovstva v preteklem letu. Omenjal je vse važne dogodke lanskega leta, posebno na polju gospodarske zakonodaje, ki je prinesla najvažnejši zakon: novi obrtni red. Govoril je o položaju lesne stroke, ki ob enem z vinsko trgovino preživlja težke čase. Obširno se je pečal z zakonom o zaščiti kmeta, ki

Ljubljane. Razstavil je model in slike znanega leva na palači »Grafike«, dalje v baker točene kipe in reliefe. Poleg njega sta še z kollarsko-kleparskimi izdelki tudi tvrdki Orepec in Kotlar. Pozabili ne smemo tehničnega Ivana Rebeka iz Celja.

Lesna stroka nam nudi tako dovršene izdelke, da bi z njimi lahko častno nastopili na vseh mednarodnih razstavah. Tu se kažejo uspehi združenega snovanja in dela umetnika-arhitekta ter rokodelca-mojstra. Razstavljeni so predmeti iz mizarске stroke, ki so jih razstavili Gospodarska mizarška zadruga v Ljubljani, Lamoš in Skafar. Dalje so tu dovršena lesno-rezbarska dela in intarizije rezbarja Götza in mizarškega mojstra Smoleja iz Ljubljane. Našo sodarsko stroko odlično zastopa tvrdka Repič z umetniško izdelanim sodarskim izdelkom.

V oblačilni stroki je pokazal prvovrstna čipkarska dela Zavod za žensko domačo obrt, ki se je pod vodstvom ravnateljke Račiča povzpela na tako visino, da se uspešno kosa z najdovršenejšimi izdelki te stroke tudi na inozemskih tleh.

V zvezi z mizarškimi izdelki bi omenili še tapetniške izdelke tvrdk Sever in Koblica, dalje dovršene keramične izdelke tvrdke Klementič iz Novega mesta. Sredi razstave stoji lep harmonij izdelovalca Trampeja iz Medvoda.

Slaščičarska tvrdka Novotny nas je presenetila s figuralnimi slaščicami (mlin na veter, kipec slaščičarja) in s prvovrstnimi keksi in bonboni. Poleg pa vidimo izdelke medičarskega mojstra Kerbavčiča.

Posebno pozornost vzbujajo izdelki čevljar-skih obrtnikov z mesta in dežele. Mojster Glač iz Ljubljane je razstavil lep čevlji, poleg pa je podoben, razprt tovarniški čevlji, ki ima v podplatu papir. Poleg drugih čevljar-skih izdelkov vidimo tu še lepa usnjarska dela tvrdke Polak iz Kamnika, v stranskih dveh prostorih pa umetniško in tehnično dovršene knjigoveške izdelke knjigoveškega mojstra Jožeta Žabjeka iz Ljubljane ter tvrdke Köhler iz Ljubljane.

Glede aranžmaja je priznati Zavodu za PO oziroma zbornišnemu tajniku dr. Pretnarju, da je s pomočjo arhitekta Gustava Ogrina organiziral razstavo z vso potrebno enotnostjo in ubranostjo ter tako, da vsak razstavljeni predmet vzbudi zanimanje obiskovalca.

Razstava bo gotovo vzbudila naše obrtnike, da se bodo prihodnjič sličnih razstav udeležili v še večjem številu, obenem pa bo Zavodu za PO dala še večjega pomena za svoje uspešno delo v korist našega obrtnika.

ni koristil kmetskemu stanu, prizadeval pa je veliko škodo trgovstvu. Vsak se sklicuje na moratorij, do katerega nima pravice. Posledice bodo še hujše, če se tak moratorij podaljša. Ker so časi za trgovca ravno tako resni kot za kmeta, je mnenja, da bi bilo pravično vzakoniiti istočasno tud moratorij za malega trgovca. Vsekakor bo treba najti drugih potov in načinov, da se olajša vse povsod težko stanje. Davčna bremena žal niso padla. Namesto trošarin smo dobili takse; kje naj pa podeželski trgovci zmorejo v današnjih težkih časih tako občutne takse. V današnjih časih tako ostre konkurence je zakon o pobijanju draginje odveč. Zato protestirajo proti uveljavljanju novega zakona o pobijanju draginje, zahtevajo pa tudi ukinitve sedanjega zakona. Trgovstvo je zelo navezano na prospeh industrije, pa je ustavitvev obratov, odnosno redukcija delavstva in delovnega časa povzročila veliko škodo okoliškemu trgovstvu. — Vkljub vsemu je potrebno v današnjih časih dosti več optimizma, kot ga je sedaj. Naše gospodarstvo si želi miru in plodonosnega dela.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal tajnik g. Lojze Smuc, je razvidno, da se je organizacija zelo potrudila za zaščito svojih interesov. Marsikaj je dosegla s svojimi intervencijami, med drugim izboljšanje brzojavnega in telefonskega prometa v okolici. Tudi proti krošnjarstvu se je veliko delalo, vendar je uspehov še premalo. Združeno šteje sedaj 760 neprotokoliranih in 50 protokoliranih tvrdk; nadalje je bilo vajencev 98 in pomočnikov 86. V novem zakonu je dana možnost osnovanja podoborov, ki se bodo osnovali v vseh večjih krajih ljubljanske okolice. Ti odbori se bodo lahko zlasti bavili s komunalnimi zadevami itd. Končno je pozval navzoče na složno delo za organizacijo.

Iz blagajniškega poročila g. Jeločnika je razvidno, da je imel gremij lani 166.000 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Premoženja pa se je nabralo že skoraj 90.000 Din. Po poročilu nadzorstva je bil dan odbor absolutorij ter sprejet tudi proračun za l. 1932. Gremijalna doklada bo ostala nespremenjena. Nadalje je občni zbor sprejel nova pravila, po katerih se bo sedaj organizacija imenovala Zdrženje trgovcev za okraj Ljubljano. Izvoljen je bil tudi poseben nadzorstveni odbor: Josip Šuštaršič, Seničica pri Medvodah; Josip Je-

Učite se pravilno solnčiti!

Pred solnčenjem nadrgnite temeljito Vaše telo z

NIVEA-CREMO

ali NIVEA-OLJEM

Oboje vsebuje edina sredstvo za nego kože — koži soroden Eucerit; obe sta prirodni sredstvi, katerih ne morejo nadomestiti tako zvane „čudežne kreme“. Obe sredstvi zmanjšujeta nevarnost vnetja vseh solnčenja in dajejo koži krasno temno barvo. V vročih dneh „Nivea crema“ hladi, pri hladnem vremenu Vas pa ravno nasprotno Nivea olje brani naglega ohlajevanja, ki povzroča prehlad.

Obenem prosimo, da si zapomnite: NIKDAR se ne solnite MOKER in pred solnčenjem se vedno masirajte! Nivea-Crema Din 5.— in 22.—, Nivea-olje Din 25.— in 35.— Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor

lačin, Rudnik ter Ivan Petrič, Borovnica.

Nato je tajnik g. Smuc obširno razložil pomen uvedbe obligatornega bolniškega in starostnega zavarovanja ter je zato občni zbor z odobravanjem sprejel njegov predlog, da se uvede obligatorno socialno zavarovanje tudi za okoliško trgovstvo. Med slučajnostmi je bilo še razprave o šušmarstvu in krošnjarstvu, ki zavzemata vedno večji obseg. Nato je bil občni zbor zaključen.

Podaljšanje roka za prijavo terjatev v inozemstvu. Belgrad, 8. junija. AA. Finančni minister je na predlog Narodne banke izdal dopolnitev odloka št. 37.250 z dne 28. marca 1932, ki se glasi: 1. Rok za prijavo terjatev v inozemstvu in depojev vrednostnih papirjev, ki se glase na tujo valuto in ki je potokeel že 10. aprila, se podaljša do 30. junija t. l. všteto. 2. Neprijave do tega roka imajo za posledico maksimalno kazen, predvideno v zakonu o kazenskih sankcijah z dne 8. oktobra 1931. 3. Neprijave do 10. aprila se izvamejo od kaznovanja, toda le pod pogojem, da se vrednosti v naknadni prijavi ponudijo v odkup Narodni banki. 4. Za višino v inozemstvu prijavljenih inozemskih terjatev se njihovi lastniki ne kilčejo na odgovornost. Oddelek državnega računovodstva bo skupno z Narodno banko skrbel za to, da se bo ta odlok striktno izvrševal, posebno glede kazenskega postopka.

Borza

Dne 8. junija 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so se uveljavili tečaji Berlina, Bruslja, Newyorka, Pariza, Prage in Trsta. Curih in Amsterdam sta ostala neizpremenjena, dočim je London popustil.

Na zagrebški in belgrajski borzi so bili zabeleženi isti tečaji kot na ljubljanski. Zagreb je notiral še Newyork kabl 56.0738—56.3564.

Ljubljana. Amsterdam 2272.62—2288.98, Berlin 1327.64—1338.44, Bruselj 783.77—787.71, Curih 1097.35—1102.85, London 205.35—206.96, Newyork 5585.38—5613.64, Pariz 221.30—222.42, Praga 166.34—167.20, Trst 287.68—290.08.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 123.806 Din.

Poizkusite našo kavo na Velesejmu, paviljon J 662-63

ZIMA

za zimnice vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah vedno na zalogi samo pri

J. KNIFIC - tovarna za žimo Stražišče pri Kranju

Egidij in Karol Erjavec

Mizarstvo Brod poleg taceenskega mostu P. St. Vid n. Lj.

Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni zajamčeni izdelki. Priznana nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, ogledajte si našo zalogo. Ogled tudi ob nedeljah. Sprejemajo se naročila po predloženih ali lastnih načrtih.

MARIBORSKI KONZUM r. z. z. o. z. V MARIBORU sklicuje svoj letni

OBČNI ZBOR

ki se bo vršil dne 24. junija t. l. ob pol 20 v dvorani Delavske zbornice, Sodna ulica 9, v Mariboru, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1931.
5. Nadomestne volitve načelstva in nadzorstva.
6. Izprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Vse člane zadruge vabimo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Odbor.

FURNIRJI

vsake vrste pri tvrdki P. R. ALLES, Ljubljana — Frankopanska 18

Sobno slikarstvo

Albert Špeletič

Ljubljana, Emonska cesta št. 25

Vzorci na vpogled. - Cene konkurenčne.

Rane in kožne bolezni

razpokline, brazgotine, srbež, izpuščaje, razjede od potu in vlage, volka od hoje, zlasti pri otrocih, hraste, zobne otekle, opekline in ozeblene zdravi in po redni uporabi preprečuje splošno znana

BARTULIČEVA ZDRAVILNA MAST

ki jo proizvaja in razpošilja stara, l. 1599, ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulič, Zagreb, Jelacičev trg 20. — Cena škatlic 10 Din. — Dobi se v vsaki lekarni.

Krasno in pohištvo

na velesejmu. Krasen pa je tudi novi kataloško pohištvo »Novodobna oprema«. Kupite ga lahko za ceno Din 20.— pri katerikoli mizarju na velesejmu. Pisma naročila: Rok Arhar, St. Vid nad Ljubljano. Plačilo znamke v pisnu.

Gospodarska

ZADRUGA MIZARSKIH MOJSTROV

v Ljubljani

reg. zadr. z. o. z.

Vegova ulica št. 6, poleg realke

prilporeča svojo stalno zalogo navadnega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetniška dela. Izvrše se vsa stavbena in gradbena dela po lastnih in arhitektonskih načrtih. Informacije brezplačno.

Posteljne mreže

podložene s peresi in navadno izdeluje najceneje tvrdka

Alojz Andlovic

Ljubljana

Komenskega ul. 34

(na Ledini)

S prejemajo se tudi popravila

MIRKO KOSIRNIK

ključavničarstvo avtogenična varilnica

Ljubljana VII, Frankopanska ulica št. 26

Telefon št. 34-77.

Razstavljeno na velesejmu v paviljonu J.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles, oortskih vozčikov in delov, Ljubljana, Karlovška cesta št. 4. / Znižane cene. / Največja izbira. / Ceniki franko.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček. račun Ljubljana 10.349.

Službe iščejo

Beseda samo 50 par
Stavbeniki!

Strojepiska, vajena vseh del, išče sezonsko zaposlitev. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7685. (a)

Prodajalka

bi sprejela mesto tudi na deželi s 1. julijem. Pomagala bi pri gospodinjstvu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 7684. (a)

Prodajalka

išče mesto za takoj; gre tudi na deželo in bi pomagala pri gospodinjstvu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7683. (a)

Mesto šoferja

želi 28 letni fant, nekadilec, z osemletno prakso, zmožen vseh popravil. Položi do 30.000 Din kavcije. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod »Abstinenc in nekadilec« št. 7711. (a)

Blagajničarka

zmožna tudi pisarniških del išče namestitev. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Skromna plača« št. 7687. (a)

Službodobe

Beseda samo 50 par
Kavar, blagajničarka

nad 30 let stara, resna in vestna, se takoj sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7695. (b)

Prodamo

Beseda samo 50 par
Pri »Bojtu«

v Medvodah prodajam velika žitna skrinja (4 predali), sani, vozovi, poljedelsko orodje, pohištvo. Ogled ob nedeljah popoldan. (l)

Konfekcija — moda!

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14. Ljubljana. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najcenejše trdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Športne in gorske čevlje

po Din 160— in delavske čevlje la. najnižje nudi

Rihar, vizmarje

St. Vid n. Ljubljano

125 Din

1 m³ žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708.

Gostilničarji, pozor!

Ogrske salame in najfinije domače salame kakor tudi prvovrstni polnemodolski sir nudi po konkurenčni ceni delikatna trgovina I. Buzzonini, Lingarjeva ulica. (l)

Underwood

pisalni stroj, brezhiben, poceni napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8869. (l)

Novo kolo

prav poceni napredaj na Miklošičevi cesti št. 7/III, vhod poleg Delavske pekarnice. (l)

Sušak **Park Hotel Pečine** Slovenski hotel

Na sami morski obali. Lastni park, lastno kopališče. Najlepša sušaka rivijera. Priznana dobra kuhinja. Brezplačni prostor za parkiranje avtomobilov. Cene pensionu najnižje. Prospekti.

Nakazilo

Proti predložitvi tega nakazila, ki ga izrežite, priobčimo

brezplačno

od 9. do 11. junija 1932 po enkrat vsak na novo naročeni

mali oglas

za rubriki »Službe iščejo« in »Stanovanja iščejo« in to v obsegu 7 besed (obenem z debelim naslovom). Pri večjih oglaševanjih je za vsako nadaljnjo besedo doplačati 50 par. Izvzeli so oglaševanje s neprimernim besedilom. Nakazilo z naročilom in besedilom se mora poslati naravnost na upravo »Slovenca« v Ljubljani ali Mariboru.

Nakazilo mora vsebovati Vaš natančen naslov, ker je drugače neveljavno!

Ime: _____

Poklic: _____

Bivališče: _____

Novi obrtni zakon

se naroča pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (l)

Otroški voziček

poceni napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7705. (l)

Pisalni in šivalni stroj nova, zelo poceni napredaj na Miklošičevi cesti št. 7/III, vhod poleg Delavske pekarnice. (l)

Črešnje

sveže, debele, kg 5 Din, franco vsakemu naročniku, pošilja po pošti in železnici G. Drechsler, Tuzla. (l)

Pisalne stroje

rabljene — v zajedeno dobrem stanju nudi v veliki izbiri Ludv. Baraga, Selenburgova ulica št. 6, Ljubljana. (l)

Jajca

65 par komad, popolnoma sveža, nudi Sever & Ko., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. (l)

Pisalni stroj

novjšega sistema - vsled opustitve pisarne poceni napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 8866. (l)

120 Din žagana drva

prima, premož, trami, deske, fiziološki preklje itd. Jos. Prelesnik - Janševa ulica, telefon 33-89. (l)

Otroški voziček

lep, moderna oblika, napredaj za 650 Din. Ljubljana, Sv. Petra c. 52. (l)

Prodaj

1000 komadov kostonjevega kolja za vino. Vprašati v gostilni Beračič, Vodnikov trg, Maribor. (l)

Tračnice

normalnotirne prodamo iz tovarne na Polzeli. Interesenti naj se obrnejo na Jub, tovarna barv, Dol pri Ljubljani. (l)

Kupimo

Beseda samo 50 par
Vsakovrstno

zlafo kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Ia bukova drva

popolnoma suha, zdrava, kupim vsako količino — proti takojšnjemu plačilu. Na ponudbe brez cene se ne oziram. »Viktorija« — Zagreb, Kraljice Jelene 4. (k)

Vrednostne papirje

kupuje Komanditna družba M. Jankole, Selenburgova 6/II. (k)

Sladko seno

kupim v zameno za gnojno sesalno ali štedilnik. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7614. (k)

Čebelni vosek

pristen in čist kupujemo po najvišji ceni v vsaki množini. — Golob & Ko., tovarna kemič. izdelkov, Vič pri Ljubljani. (k)

Tračnice

poljske, lahke, ca. 1000 m in vagonске, kupim ali vzamem v najem za daljšo dobo. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Tračnice« št. 7723. (k)

Vnajem

Beseda samo 50 par
Lokal s stanovanjem

se odda. — Jos. Prelesnik, Janševa ulica. (n)

Vinotoč in trgovina

mešanega blaga, jajc, žita, perutnine, opeke in desek, poleg kolodvora, se odda v najem ali prodaja. Vprašati pri lastniku Vranešič Niko, Dubica, Hrv. (a)

Vajenci

Širite »Slovenca«!

Učenec se sprejme

za pečarstvo in keramiko. Ivan Heričko mlajši, Maribor, Koroška c. 15. (v)

Deklica

pridna, poštenih staršev, bi se šla rada učiti primerne obrti ali trgovine. Dopisi na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Učenka« št. 7700. (v)

Glasba

Beseda samo 50 par
ORGLE

harmonije, pianine, piščali in ventilatorje za orgle izdeluje najceneje Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica. (g)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

Trisobno stanovanje podprtično, zračno, suho parket in vrt — oddam s 1. avgustom. Dr. Kodre, Staničeva ul. 3, Bežigrad. (c)

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje, predsobe, kopalnice in pritliklin, se s 1. julijem odda. Povšetova cesta 35, Moste-Kodeljevo.

Sostanovalec

se sprejme blizu Tabora. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7651. (s)

Solidnega gospoda

sprejem v svo oskrbo za nizko ceno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7686. (s)

Auto-motor

Beseda samo 50 par
AVTO ali

MOTOCIKL

rabljen, najboljši kupite ali prodaste potom avto-tvrdke O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. (f)

Motorno kolo

skoraj novo, znamke Harley-Davidson, 1200 ccm, s prikolicco, z vsemi pritliklinami vred, prodam vsled bolezni po zelo ugodni ceni. Naslov v upravi »Slovenca« št. 7631. (f)

Objave

Beseda samo 50 par

Prostovoljna dražba

kratkega glasovirja bo v soboto 11. 6. ob 2 v Dravski ulici 11, Maribor. (o)

Klobuki

po znatno nižji ceni od 45 Din naprej samo v modnem salonu Stuchly-Maške, Židovska ul. 3. (o)

Dražba košnje sena

Kmetijska družba bo prodala na dražbi travo na svojih parcelah v trnovskem predmestju. Cesta v mestni log, bivša Marčanova parcela. Javna dražba bo v nedeljo 12. t. m. ob 2 popoldne na licu mesta. (o)

Preklic

Podpisana izjavljam, da nisem plačnica nobenih dolgov ter obveznosti, kakor tudi ne priznam nobenega inkaso računa po mojem možu Francu Koritniku brez mojega podpisa. Terezija Koritnik, gostilničarka, Ljubljana 7, Celovška 65. (o)

Posredstva

Beseda samo 50 par

Hiša in vila

parcele ob Dunajski cesti in v strogem centru, zelo ugodno napredaj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ilirija« št. 7707. (p)

Enodružinska hiša

štiri sobe, kuhinja, pritlikline dvorišče, vrt. Spod. Šiška, ob Jernejevi cesti, napredaj po ugodni ceni. Več se poizve pri »Posrest«, Miklošičeva cesta št. 4. (p)

Vsled preselitve

ugodno napredaj dobro urejena stanovanjska in trgovska hiša v prometni ulici blizu gorenjskega kolodvora. Izve se v upravi »Slovenca« št. 7517. (p)

Vsakovrstno pohištvo

izdeluje po solidnih cenah in v kvalitetni izvršitvi

Simon Praprotnik

stavnbo in pohištveno mizarstvo Ljubljana, Jenkova ulica št. 7

Priporoča se tudi za stavbna dela, razne oprave itd. V zalogi hladilniki.

Parcela 1400 m²

blizu Martinove ceste — napredaj. Vprašati Ilirska št. 21, hišnik. (p)

Večjo hišo ali vilo

kupim v Ljubljani, Celju ali Mariboru. — Plačilo v gotovini. Ponudbe z natančnim popisom, navedbo cene, bremen, davkov in donosom pod označbo »Brez posredovalca« 7706 na upravo »Slovenca«. (p)

Več parcel

na knjižice — Zg. Šiška — hiše in vile — napredaj. Poizve se v restavraciji Čarman, Zg. Šiška, vožnja do nove tramvajске remize. (p)

Železniš. restavracijo,

zelo prometno, s petletno najemniško pogodbo, popolnoma urejeno, z lastnim inventarjem, prodam zaradi bolezni lastnika z odobrenjem železniške direkcije. Restavracija se nahaja v prometnem kraju Savske banovine ter vsebuje stanovanje za gostilničarja, krasen letni vrt, teraso in vse pritlikline. Najemnina zelo nizka. Krasna in sigurna eksistenca agilni gostilničarski družini. Prodaja M. S. Pavlekovič, Zagreb, Illica št. 144. (p)

Obrt

Beseda samo 50 par

Entel

raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. (t)

Soboslikarska,

pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

Moderne

cauche in fotele

priporočamo samo z jeklenimi Schlaraffia žičnimi vzorci, ki so radi svoje elastičnosti, stalno enakosti oblike in trajnosti v resnici najboljši. Poglejte si vzorce v delavnici tapet. in dekor. obrti Dragotin Puc-a, Ljubljana Kolodvorska ulica št. 26.

Čevlje v popravilo

sprejema A. Gale, Zelena jama, Val. Vodnikova 1. Moški templanci in pete 39 Din, ženski templanci in pete 29 Din. Točna poprežba. Na malo krpanje se lahko počaka. (t)

Razno

Mlinariji!

Rl. prosa, sldo in tečmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA Debele

Iuskinasteotrobe

kupite najceneje pri trdk A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Pozor

mizarji!

NOVOST!

Na velesejmu si ne pozabite ogledati novoizumljenega obličja za čiščenje furnirjev pri trdk Peter Angelo, zunaj paviljona F na vogalu. Zahtevajte, da se Vam v obratu predvaja! 7543

Cvetličarna in
trg. vrtnarstvo

KORSIKA

Aleksandrova cesta

Miklošičeva cesta

Telefon 2489, 2341 in 3188.

Splošno mizarstvo s strojnim obratom

Izgotovljeno pohištvo na zalogi, izdeluje po lastnih in po podanih načrtih

Ivan Praznik, Ljubljana, Zavrti št. 9. Telefon 34-97.

Razstavljeno na velesejmu paviljon »E«

GANZ-ovi DROBILCI ZA KAMENJE

popolnoma iz jekla, dolga trajnost, mala poraba sile, obratni stroški po m³ z našim Dizel-motorjem din. 1'20. Izdelava stabilna in prevozna. Reference na razpolago.

Jugoslavensko Ganz d. d., Zagreb, Draškovičeva ulica 27 Telefon 55-87

Vsem posetnikom velesejma

se priporoča, da si ogledajo priznano najsolidnejše, najcenejše pohištvo v Paviljonu »E« št. 41—51 pri

Andrej Kregar & Sinova

tovarna pohištva — Vižmarje — St. Vid

Le brzo hitite, da ne zamudite ugodne prilike!

„Pri zmajskem mostu“

dobite po najnižjih cenah vse vrste manufakturnega blaga kakor: voleno za moške in ženske obleke, lepe vzorce Dagmar svile, dilene, kambrike, celir, oksford, vse vrste šifone, platno za rjuhe, ženske srajce in kombineže, moško perilo, ovratnike, kravate etc. etc.

Geslo trgovine: Dobro blago, majhen dobiček in velik promet.

Se priporoča

Ivanka Štrukelj

Ljubljana, Resljeva cesta št. 2

Ostanke?

O seveda, a samo še

97 volnenih ostankov

105 svilenih ostankov

117 m svile lepih vzorcev à Din 9'50

248 m blaga za zastore, širine 120 cm à Din 16'—

22'—

27'—

dalje — pridite in pogledjte!

F. KS. SOUVAN

Ljubljana — Mestni trg šte. 24

Zapustila nas je za vedno dne 7. t. m. po daljšem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, naša iskreno ljubljena mama, stara mama, hči, sestra in teta, gospa

Lina Heidegger

roj. Panholzer

zasebnica.

</

Delovanje zasebnih ženskih učiteljskih omejeno

Prosv. minister dr. Kojič je na podlagi § 88 zakona o učiteljskih in po poročilih banskih uprav v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu odredil, da zasebna ženska učiteljska uršulink v Ljubljani in Skofji Loki, žolskih sester v Mariboru, usmiljenih sester v Zagrebu ter sester sv. Jožefa v Sarajevu lahko še nadalje obstojajo pod sledečimi pogoji:

1. Od prihodnjega šolskega leta 1932-33 smejo sprejemati in vpisovati v prvi razred samo tiste učenke, ki so kandidatkinje reda. Absolventke teh šol, vpisane v začetku prihodnjega šolskega leta 1932-33 ne morejo biti sprejete v državno službo, temveč se lahko nameste samo po zasebnih šolah svo-

jih verskih organizacij, kar se bo zabeležilo na njihovih diplomah.

2. Vsi profesorji in profesorice morajo imeti kvalifikacijo profesorjev učiteljskih, ki se zahteva po uradniškem zakonu. Njihove izpite mora odobriti prosvetno ministrstvo.

3. Ravnati se morajo v vsem po učnem načrtu in programu, kakor tudi po drugih zakonitih predpisih, ki veljajo za državna učiteljska.

Učenke, ki so v šoli na dan, ko stopi v veljavo ta odredba in dovrše študije na zasebnih učiteljskih, lahko dobe po absolviranju šole državno službo, če izpolnijo vse pogoje, ki se zahtevajo za državne uslužbenke.

Pospeševanje tujškega prometa

Zveza za tujski promet polaga račune

Ljubljana, 8. junija.

V prejšnjih dveh številkah smo obširno poročali o našem tujškem prometu in o delu Zveze za tujski promet. Danes je zveza na svojem rednem obnem zboru podala pregled svojega delovanja in razpravljala o vsem svojem delu v preteklem društvenem letu.

K obnemu zboru se je zbralo mnogo odličnih delavcev za tujski promet ter zastopnikov tujkoprometnih institucij. Občni zbor je otvoril predsednik dv. sv. dr. Marja, ki je pozdravil najprej dr. Koceta kot zastopnika Zbornice za TOI, v katere hiši je zveza zborovala. Dalje je pozdravil razne druge zastopnike, tako g. Narte Velikonjo, zastopnika banske uprave in tujkoprometnega sveta, zastopnika znanstvenega odseka banske uprave dr. Luzarja, podžupana mestne občine prof. Jarca, starost slovenskih tujkoprometnih delavcev, primarija dr. Gregoriča, za tujski promet zaslužnega dr. Franca Windischerja ter še druge zastopnike letoviških občin, institucij in tujkoprometnih društev. Spomnil se je dr. Krisperja, ki je v preteklem društvenem letu umrl in v čigar spomin je zveza ustanovila odsek za varstvo domovinskih značilnosti. Načelniku dr. Žižku, vodji vse skrbi za tujski promet v naši državi, pa je želel, da bi kmalu okreval od posledic atentata v Zemunu. V nadaljnjem govoru je dr. Marja omenjal, da so pogajanja glede deviznih naredb z državami, ki pridejo za tujski promet v poštev, to je zlasti z Avstrijo in Češkoslovaško, že dovedla do ugodnih rezultatov. Letos sicer ni pričakovati dosti inozemcev, pač pa bodo manjša letoviška dobro obiskana od naših državljanov z juga ter je v tej smeri zveza razvila tudi svo propagando. Predsednik omenja našo tujkoprometno razstavo v Zagrebu, 23. t. m. pa bo ta razstava otvorjena v

Belgradu. Za Belgradom bo razstava v vseh važnejših središčih naše države. Zahvalil se je banski upravi, Zbornici za TOI in mestni občini ljubljanski za podporo zvezi.

Poročilo o delovanju zveze ni bilo podano, ker so je vsi prisotni dobili že tiskano. Glavne podatke iz poročila smo že v prejšnjih dveh številkah navedli.

Računski zaključek je podal g. Valašek. Dr. Gregorič pa je podal nadzorstveno poročilo. Okrajni glavar Ogrin iz Kranja je predlagal, naj se izreče zvezi za njeno delavnost zahvala.

Okrajni glavar dr. Andrejka je predlagal spremembo pravil, tako da bodo v skladu z zahtevami sedanjega časa. Ravnatelj Lajovic pa je v svojem predlogu pozval zvezo, naj se zavzame za uvedbo nedeljskega turistovskega vlaka v Tržič. Obširno resolucijo dolenskih tujkoprometnih društev je prebral g. Pirnat iz Novega mesta, v katerem je pozival zvezo, naj se bolj zavzame za razširitev tujškega prometa na Dolenskem. Dr. Koceta je omenjal, da se je Zbornica že zavzela za izletniški vlak na Dolensko, samo stvar izletnikov je, da bi se ga bolj posluževali kakor lani. Dalje predlaga Zbornica zvezi, naj se zavzame, da bi se brzovalci ustavili tudi v Rimskih toplicah. Predsednik dr. Marja je pojasnjeval, da je zveza tudi za Dolensko mnogo napravila. Samo stvar Dolencev je, da povečajo svojo incitativo in da nudijo tujcem iste ugodnosti kakor gorenski letoviški kraji. Dr. Vujčič je v imenu poštnega ravnateljstva sporočil, da bodo voznine na poštini avtobusih s 15. junijem znižane za 25 odstotkov. Okrajni glavar Narte Velikonja je pojasnjevalno govoril o tujkoprometni razstavi in o propagandi za naš tujski promet v bodoče. Dr. Šter je pozdravil občni zbor v imenu »Putnika«.

Tudi najodpornnejše in najtrše dlake se hitro omečajo in pridejo pod rezilo po uporabi palmira-mila

palmira milo za britje da gosto mehko kremasto peno, ki brado hitro omeča ter dolgo mehko obdrži. Ta pena gotovo ne kvari polti. Je lastnosti in osvežujoči duh povzroči, da je britje s palmira milom pravi užitek. 75 let izkušenj zagotavlja stalno dobro kvaliteto.

Slovenske premijere v Franciji

Aumetz, 30. maja.

Čim bolj plemenita in nežna je rastlina, toliko več truda in skrbi ima vrtnar navadno z njo, dokler je ne vzgoji in se mu nežna stvarica lepo ne razraste in razvija in ne postane lepa, prijetna, ljuba in dragocena, da se oko rado na njej pomudi in odpočije in duša zagleda in zasana.

Če je običajno že doma težko negovati zlahkno rastlinico slovenske kulture, koliko težje jo je šele v tujini. Marsikatera lepa in velika obetajoča sadika zvane in usahne in nikoli ne zacvete, kaj šele da bi obrodila sad. Na ujme mora biti pač pripravljen slehern vrtnar. Toliko bolj pa je človek vesel, ko vidi, da sredi divje gošče in najrazličnejših zaprek

tudi do razočaranj in obupavanja in celo tudi do ženskih solz. Ampak nazadnje mora le ljubezen zmagati in obveljati. Vedra, čista, lepa, zdrava, močna, vredna, da je naša igrica napisana v njeno čast. Igrica nekoliko idealizira. Neprisiljeno in ne hote dviga in uči. Zložena je v lepem jeziku. Po udarja bolj ženske ko moške tipe. V duši pusti razpoloženje, kakršno ostane po lepi pesmi. Med obe ljubezenski zgodbi je ljubko vpletena idilična ljubezen ubogega, zmiraj veselega vaškega vdovca in norčaka Miha, ki ga je igral g. Radič z razumevanjem in v splošno hvalo.

Če so gledali in poslušali gostje to prvo igrico skoraj pobožno, so pa vzbudili Jankovičevi

PLASČE

damske obleke - znižane cene
Tomšič, Ljubljana, Sv. Petra 38
galant. manufakturna trgovina

Vlom v minoritski župni urad v Ptaju

Ptaji, 8. junija.

Snoči so imeli oo. minoriti v pisarni svojega župnega urada sv. Petra in Pavla nezaželen obisk. V župnišče so se priplazili v pisarno neznan tatovi, razbili so se sekuro vse predale ter razmetali uradne spise in protokole vseprek, da bi prišli do denarja. Imeli pa so smolo, ker je bil plen le malenkost: komaj kakih 100 Din v drobcih jim je padlo v roke. Denar je bil namenjen za reveže ter se je nahajal v predalu, dočim je ostali denar župnik Alfonz Svet po stari dobri navadi spravil zvečer v svoji sobi. V miznici so našli tudi več hranilnih knjižic. Pa so si jih dobro ogledali, ter videč, da so vinkulirane, jih pustili v miru. Tudi nekaj srebrnega denarja je ušlo njihovim bistrim očem. V pisarno so prišli z dvoriščne strani ter razbili najprej zunanje okno, zvilni nato železno omrežje z drogov ter odprli notranje okno. V pisarni pa so našli v nekem zabojčku ključ od večnih vrat, da so imeli po izvršenem delu lahek povratek. O vladu je bila takoj jutraj obveščena policija, ki je preiskala pisarno ter pričela zasledovati vlomilce. Policija je našla sekuro in zvito klanfo, s katero so vlomilci odpirali predal. Zdi se, da so domačini, in upati je, da bodo kmalu prišli v roke pravici.

— Pri haemeroidah, zaprtju, ranitvi črevesa, tvorih, pritisku vode, bolečinah v križu, tesnobi in prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z uporabo naravne »Franz-Josef« grenčice vselej prijetno olajšanje, večkrat pa celo popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan jutraj in zvečer pol kozarca »Franz-Josef« vode. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hudo neurje v urbaski banovini

Banja Luka, 7. junija.

Včeraj popoldne okrog petih je nad Cazinom in okolico nastalo strašno neurje, ki je uničilo vse posevke na poljih, porušilo mnogo zgradb in zahtevalo tudi človeške žrtve. Že okrog štirih se je videlo, da se pripravljata huda ura, ker so se zbirali gosti črni oblaki in je bilo zelo soparno. Okrog petih je začelo grmeti, vlija se je ploha, nato pa se je vsula toča, ki je bila ponekod debela kakor orehi. Vmes je divjal vihar, ki je porušil več manjših kmečkih koč in ruval drevesa iz zemlje. Neka mlada muslimanka je nesla svojem očetu na polje malico. Ko se je vračala domov, jo je zalotila nevihta na odprtem polju. Udarila je strela in jo ubila. Našli so jo mrtvo, ko je nevihta ponehala. Strela je ubila tudi več volov, konja in nekaj ovac. Verjetno je, da je strela zahtevala še več človeških žrtev. Ta pokrajina je bila že poprej silno siromašna in ljudje preteklo leto niso imeli kaj jesti; pozimi je od glada poginilo mnogo živine. Sedaj je prišla še ta nevihta, da uniči tudi tisto malo, kar je še ostalo.

Osijek, 7. junija.

Po uradnih podatkih je zadnji ciklon v okraju Valpovo do tal porušil 56 hiš, 150 jih je pa močno poškodoval. Poleg tega je ciklon popolnoma uničil 50 gospodarskih zgradb, okrog 200 pa poškodoval. Škoda na porušeni in poškodovani hišah in gospodarskih zgradbah znaša 4 milijone Din.

Naša akademska anketa

VII.

Gospod urednik, dve tri besede bi Vam rad sporočil glede Vašega vprašanja, kako je z literarnim zanosom sodobne mladine. Sobotni večer je — in tedaj se počutim vedno tako domačnostno v svoji študentski podstrešnici... Misli mi plovejo po vsej slovenski zemlji, bridke in radostne. In mislim o našem hotenju ter snovanju, merim »le« ter ocenjujem uspehe... Da pridem k stvari: moj tovariš S. V. je pred tednom v Vašem listu odgovoril nam vsem iz duše na vse trojno vprašanje. Zato morem sedaj samo malo pokramljati o tem, kako stvari glede literature med nami doma stoji in — padajo. Mnogo besedi se je sprožilo zadnja leta o tem, kako velik del mladine nima razumevanja za duhovnost, torej tudi ne za literaturo. Danes menda ni prehudo glede tega, saj živi s kulturo duha in srca končno povsod — le nekakšna elita! In kakor med starino, enako med mladino... Omenil bi le drugo bolestinu in aktualno zadevo: Kako pa našo mladino danes literarno in estetsko vzgajajo? Pravi, da so se pred tridesetimi leti učili med slovenskimi urami dijaki — verouka in drugih reči. Jaz pa pravim, da je ponekod še danes — prav tako! Ne more biti literarnega znanos v taki mladini, ki posluša v gimnaziji le, kako bero iz Grafenauerjeve »kratke« od tu — do tu, in podobno... In kjer je pouk literature, naše slovenske, preko groznost starinski, mrtve... Več znanos v učiteljih — več ljubezni bo v mladini vzkliko!

Mladina čuti ter vidi marsikaj naravno nujno. Zato ljubi in gleda zlasti naše slovenske kulturne razmere z ljubeznijo in boleštno. Njen zanos želi, naj bi se naša literatura čim lepeje razbodovala in naj bi jo sprejemali vsi brez izjeme. Radi tega ne maramo starinskih ograj, ki se kažejo v tem pri nas, da se o knjigah te založbe piše le v tem listu in narobe; da se ne omeni in zabeleži tudi v dnevnem časopisu sleherni knjiga, ki izide pri nas; da se ne omeni sleherni številka vseh pomembnih literarnih listov, zlasti pa večji teksti, ki izhajajo v njih; in morda še kaj... Zakaj tako živimo danes brez prave, zdrave in nujne kritike! Dalje: Večina slovenskega čitačnega naroda je obveščena le delno in enostransko o našem literarnem napredku — le v korist literarnega konsuma bi se več pisalo o vsem tem! In končno — ali najprej — mnogo slabotnega ter nepotrebnega bi bilo treba večkrat obsoditi, zavreči!

Da bi se te zadeve uredile, da bi naša literatura ne bila monopol kavarniških drušev in drugih drušev — zato bi naj zrel in razsodni možje pretresli to zadevo Ne za pet- in osemsto naročnikov — za ves narod gre! Proč s plevami, skrbimo za svojo duhovno rast!

N. D., stud. phil.

Strašen roparski umor

Karlovec, 7. junija.

V vasi Grabišču pri Korjenici je bil izvršen zagoneten roparski umor. Na cesti iz Bihača v Korjenico so našli truplo 25-letnega moškega, ki je bilo čisto krvavo. Sodna komisija je ugotovila, da je bila nesrečnemu odrezana glava. Poleg tega je bil na več mestih z nožem ranjen. Pri mrtvecu so našli listine, ki se glase na ime Jovana Damjanoviča. Denarja niso našli nobenega. Po tem sklepajo, da je bil Damjanovič umorjen in nato oropan. Našli so tudi vozni listek, iz katerega je razvidno, da se je Damjanovič 27. maja odpravil iz Broda. Nož, s katerim je bil umorjen, je ležal dva metra proč od trupla. Ker Damjanovič ni bil najden na potu v svojo vas, sklepajo, da je imel spremljevalca, ki ga je umoril.

Pridobivajte novih naročnikov!

Za koristi kmetskega ljudstva

Slovenjgradec, 3. junija.

Tukajšnja kmetijska podružnica je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor iz katerega razvidno, da je tudi v preteklem poslovnem letu delovala prav dobro. Po pozdravu predsednika g. Areha je podal tajnik g. Cajko poročilo o delovanju, v katerem v uvodu omenja, da se občni zbor vrši zato da se naredijo obračuni in bilanca za preteklo dobo ter napravijo smernice za bodoče delo. Podružnično vodstvo se je potrdilo članstvu in nečlanstvu posreželi, kar se je v teh težkih časih dalo. Radi težkih gospodarskih razmer se je številno članstvo skrčilo od 100 na 36 ter še ti težko plačajo članarino. Sej je bilo pet ter en sestanek, katerega se je udeležilo nad 600 kmetov, o katerem smo že tudi mi svoj čas poročali. Na tem sestanku se je sklenilo več resolucij za ministrstva, bansko upravo in druge javne urade. Koristi teh resolucij so se pokazale v zakonu o zaščiti kmetov, ukinitvi trošarine na vino in žganje in žitnega monopola. Dopisov je došlo 25, odpisalo 74 ter 326 naznanil. Nabavilo se je za člane 4300 kg raznih umetnih gnojil, 76 kg raznega semenja, tobačnega ekstrakta in čez 11.000 kg slame. Vse naročeno blago je stalo podružnici okoli 9000 Din. Blagajnik Vaupot je podal blagajniško poročilo, iz katerega

slovenska kultura vendarle raste proti božjemu solncu in je najti včasih na njenem skromnem stebelu prav nepričakovano lepih, močnih, upalnih pogankov in mladik.

Včeraj smo opazovali pri naših izseljencih v Tucquegnieux en tak lep, sveč, mlad, vesel in uspehov obetajoč zagon rastoče slovenske izseljenske in delavske kulture. Tikenjski diletantje so nam odigrali namreč dvoje slovenskih iger, ki sta bili prvkrat predstavljeni, ne samo prvkrat v Franciji, marveč sploh prvkrat. Tridejansko ljudsko igro »Naša vas« je napisala gospa Antonija Rože, žena tukajšnjega našega rudarja, ki se je vprizoritve tudi sama udeležila in smo jo po pravici burno pozdravili, ko je g. učitelj Jankovič imenoval pri uvodu njeno ime.

Kako naj vam to novo slovensko igro popišem, da ne bom predolg? Z veliko ljubeznijo nas je predstavila gospa iz pustih delavskih kolonij v našo ljubo domačo slovensko vas. Življenje tam je skoraj pesem. Res se nebo včasih tudi zaoblaci, pa menda samo nalašč in samo zato, da potem sonce še bolj prijazno posije. Kje bo kakšna igra brez ljubezni! In kje bo ljubezen brez spletk! Seveda mora priti

>Gluihi snubci« toliko več veselega in glasnega smeha. Jankovičeva še nenatisnjena burka je boljša, kakor naše običajne tiskane šalivke. Njegov jezik je izbran, domač in močan. Zdi se, da njegovo pero ne bo smelo, ne bo hotelo in ne bo moglo utihniti, in da lahko od njega še kaj lepega pričakujemo.

Tikenjskemu pevskemu zboru se pozna, da je izgubil zadnji čas nekaj basov. Tudi ena izmed posledic krize. Drugače pa je zbor dober, gibčen, občutljiv, uboga dirigenta in je bil nagraden za vsaki točki z dolgotrajnim odobravanjem. — Tamburaški zbor je popolnejši kot aumeški in šteje 11 članov, med njimi dva vijolinista, dva mandolinista in enega kitarista. Zaigral pa nam je kompleten zbor samo tri komade. Vsi bi ga radi še poslušali.

Za prihodnjo nedeljo smo pa v zadregi, kam naj gremo. Merlebachani so nas povabili na veliko mladinsko prireditev, Mutijani (Moutiers) pa nas vabijo na svojo krstno proslavo. V Merlebachu je daleč, vendar bomo morali tudi tja poslati kakaga zastopnika. Z obema tema prireditvama pa bo menda naša igralna sezija tja do jeseni končana oziroma prekinjena.

je razvidno, da je imela podružnica 11.974,40 Din prometa, med tem 7237,40 Din prejemkov in 4.737 Din izdatkov. Nakar je bil odbor izrečen absolutno. Za delegata na glavno skupščino je bil izvoljen tajnik Cajko, za kandidata v glavni odbor pa g. Ivan Vrhnjak iz St. Jederti. Sklene se poslati spomenico na bansko upravo in Kmet, družbi proti temu, da je bilo več zaslužnih županov in funkcionarjev pri okr. hranilnici in okr. cestnem odboru razrešenih njihove dolžnosti, na njihova mesta pa so bili imenovani drugi neizkušeni moške. Za delegata v Ljubljano se določijo znesek 400 Din na leto za kritje potnih stroškov. G. Iv. Vrhnjak se je spomnil pok. č. g. Iv. Jurka, ki je bil dolgoletni član in odbornik podružnice ter drugih kmet. korporacij in je novembra lanskega leta umrl. Navzoči so mu zaklicali trikrat »Slava!«. Končno se tudi sklene, da priredi podružnica na predvečer slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda svoj izlet k Pečolarju v Gradišče, kjer bo prižgan tudi kres, nakar je bil občni zbor zaključen.

FOTOAPARATE

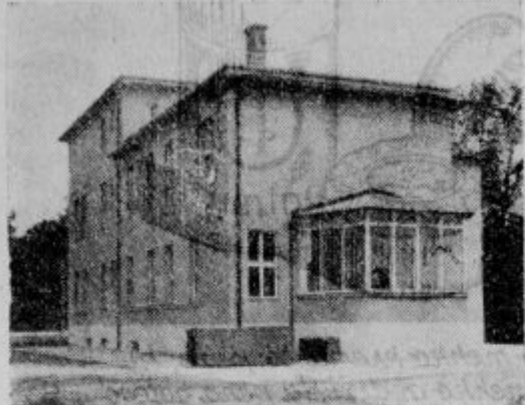
svetovni trdki Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Nov sanatorij v Ljubljani

Ljubljana, 7. junija.

Če je dobila lanske leto Ljubljana krasno palačo Pokojniškega zavoda in bo letos dovršen močnejši nebotičnik, je prav gotovo mnogo bolj potrebna sanatorij, ki je lanske leto zrastel na Zaloški cesti. Saj je bolnišnica vedno prenapolnjena, zlasti pa je prenatrpan kirurški oddelek. Zasluga za postavitev tega sanatorija gre agilnemu Trgovskemu bolnišničnemu podpornemu društvu, ki je za svoje člane uvedlo takozvano višje zavarovanje, ki obstoja v plačevanju 20 dinarjev na mesec, s čimer ima član pravico do zdravljenja v II. razredu v bolnišnici. Trgovsko bolniško podporno društvo je izvedlo to res potrebno idejo iz enostavnega razloga, ker so njegovi člani vedno

Pogled na sanatorij TBPD z vrta

radi prenapolnjene bolnišnice težko prišli na vrsto. Tako se je društvo odločilo, da postavi lastni sanatorij in srečni slučaj je omogočil prav takrat nakup vile dr. Slajmerja, finančno pa je akcijo podprl s posojilom Pokojniški zavod.

Prvotne načrte je lanske leto izdelala za društvo stavbna družba Slograd in po daljših posvetovanjih s strokovnjaki je nastal vzoren in moderen načrt. Gradbena in vsa zidarska dela je prevzel stavbenik Miroslav Zupan in jih tudi v popolno zadovoljnost naročnikov izvršil; gradbeno nadzorstvo pa je imel ing. Subić. Sanatorij stoji na obsežnem vrtu in je pomaknjen precej daleč od ceste, tako da ga človek, ko gre mimo, med zelenjem komaj zapazi. Stavba sama napravlja izredno dober vtis, ima pritličje, nadstropje in še podstrešna stanovanja; streha je ravna in predeljena v dve terasi, ki ju veže stopnišče. Za sanatorijem je krasen in senenat vrt, ki bo prav ugodno vplival na zdravje bolnikov. Otvoritev sanato-

Bolniška soba z dvema posteljama

rija bo koncem junija ali pa v začetku julija. Med tem časom bo treba še popolnoma urediti vrt in izpopolniti zdravniški instrumentarij. V sanatoriju bosta dva zdravnika, šef kirurg in hišni zdravnik. Oskrbo sanatorija bodo prevzele sestre sv. Vincencija Pavlanskega ter bodo vodile kuhinjo in vso ostalo bolniško postrežbo.

V pritličju je izredno moderno opremljena operacijska dvorana, kakor tudi soba z rentgenom in višinskim soncem. Poleg tega so v pritličju še ordinacijska soba za zdravnika in čakalnica. Ostale

sobe so bolniške sobe z eno, dvema ali več posteljama. V I. nadstropju so prav tako bolniške sobe, tako da bo v vsem sanatoriju prostora za 30 postelj. Vsaka soba ima lasten vodovod s toplo in mrzlo vodo. Posebna novost pa so signalne naprave za sestre strežnice; pri vsaki postelji je namreč gumb, s katerim lahko pokliče bolnik kadarkoli sestro iz njene sobe. Ko stopi sestra iz svoje sobe ve takoj, v kateri sobi je bolnik, ki jo je klical, kajti nad vrati sobe, v kateri je bolnik, gori posebna signalna luč. Če se sestra potem delj časa mudi v dotični sobi, zatakne majhen zvonec v vtičalo ob vratih in če jo kliče kdo drugi, zavzviči ta zvoneček, tako da je nemogoče, da bi moral bolnik čakati.

V podstrešju, ki pa nikakor ne zgleda tako, so sobe za sestre strežnice in za druge uslužbence sanatorija. Terasa bo zlasti za solnčenje izredno primerna ter je zelo velika. V kletnih prostorih pa je svetla kuhinja s štedilniki na plin, moderno urejena pralnica s pralnimi stroji, skladišča in centralna kurjava, ki bo kurjena z nafto. Prav tako je tu nameščen poseben kotel, ki bo grel vodo za toplo vodo vodovoda.

Na vsak način moramo Ljubljancem z veseljem pozdraviti to res socialno akcijo Trgovskega podpornega društva, ki je prišla v tako pravem času. Brez dvoma bo s tem mnogo pomaganega članstvu samemu, korist pa bodo imeli tudi nečlani društva, ki bodo lahko šli v ta sanatorij, zlasti še zato, ker je v bolnišnici tako malo prostora.

Prepričani smo, da bo Trgovsko bolniško podporno društvo s tem sanatorijem prav uspelo in mu želimo, da prav tako srečno izvede tudi še svoje nadaljnje načrte, zlasti razširitev sanatorija s tem, da mu v prihodnjih letih pridruži še v prostornem vrtu poseben ginekološki oddelek. S tem bo doseglo v polni meri svoj vzoren in socialni smoter.

Ob priliki velesoja obiščite

Automat-buffet

„DAJ - DAM“

na Aleksandrovi cesti v palači „Viktoria“

Kaj bo danes?

Opera: Zaprto.

Zensko učiteljice: Otvoritev razstave otroškega vrta. Ob 9.

Velesoja razstava.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra 78, in mr. Hočvar, Celovška 34.

○ Zaprige vojaških obveznikov bo v nedeljo, dne 12. junija 1932 ob 9 v Mesnem domu na Krekovem trgu št. 2/I. Obvezniki rojstnih letnikov 1882 do 1906, ki doslej še niso bili vojaško zapriženi, naj se nemudoma zgledajo v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7/I. (soba 4), kjer prejmejo nadaljnja navodila.

○ Pregled državne obleke častnikov v rezervi bo v nedeljo dne 12. junija 1932 ob 9 v dvorani Mesnega doma na Krekovem trgu št. 2/I. Vsi v Ljubljani bivači častniki v rezervi, ki so prejeli svojo obleko od države, morajo isto osebno predložiti naborni komisiji v pregled.

○ Vpisovanje v I. razred dekleške vladnice drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani bo v četrtek 30. junija. Starši, ki nameravajo svoje hčerkice vpisati, naj jih dajo v soboto 11. junija dopoldne na drž. šolski polikliniki zdravniško pregledati. Pri vpisu je treba pri zdravniški preiskavi prejeti izvidnico predložiti, potem še rojstni list ozir. krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Brez teh listin, posebno brez izvidnice o zdravniškem pregledu, vpis ni mogoč. Druge podrobnosti so razvidne iz oglasa v veži šolskega poslopja.

○ Kilometer suhe Ljubljanične struge. Pred nekaj dnevi so dogradili gornji jez pod šentpeterskim mostom, ki je ustavil vso vodo, ki se steka po kanalici, tako da je začela voda v strugi skozi mesto zastajati. V torek pa so ob 7 zjutraj zaprli zatvornice v Gruberjevem prekopu, in v Vodmatu in na Kodeljevem je padla gladina vode za tričetrt metra. Prav tako je padla voda za prav toliko v zalježenem delu struge. Nato so odprli v spodnji zatvorni sten zaprli in začele so delovati kar štiri črpalke, odprli pa zopet Gruberjev prekop. Ostanek vode v strugi je hitro upadel in večeraj zjutraj ob 8 so že ustavili tri črpalke, četrti pa dela naprej in črpa sproti dotekajočo mazano vodo. — Tir je že napeljan do mostu na Kodeljevem ter sega že v

Ljubljanično strugo. Nad mostom so že začeli s pnevmatičnim delom razbijati skale, na levem bregu pa so delavci začeli z odkopom obrežja.

○ Večerašnji živilski trg je bil sicer zaradi dežja znatno manj založen z vsakovrstnimi živilskimi potrebščinami, toda kupelja je bila kljub temu zelo živahna. Salate je zdaj največ glavnote. Glavice prodajajo po 75 par do 1 Din eno. Trdka „Prodaj“ je na svoji stojnici prodajala novi grah, po 5,50 Din kilogram, bosanske češnje pa, ki so se večeraj prvič pojavile na ljubljanskem trgu, po 4 Din kilogram. Na trgu je bilo dalje precej gob, zlasti jurčkov. Gobe so prodajale ženske po 12 Din kilogram ter po 6 Din merico. Iz Žužemberka je prinesla neka ženska prve letošnje gozdne rdeče jagode. Imela jih je skupaj 10 litrov ter jih je prodajala po 8 Din liter. Vrtno rdeče jagode pa veljajo na ljubljanskem trgu 24 Din kilogram, kar je vsakor draga delikatesa. — Novi krompir velja pri branjevkah na Pogačarjevem trgu 6 Din kilogram, dočim starega krompirja večeraj na Vodnikov trg niso pripeljali. Na Sv. Petra nasipu pa je stal za sam voz starega krompirja. — Na perutniškem trgu je bilo pod dežniški dovolj jec po 75 par. Piščanci so bili po 25 Din par, kokoši po 25—30 Din. — Pod košatim kostanjem pred Mahrovo hišo so prodajale Belokranjice belo in sivo domače platno po 10 Din meter.

○ Nesreče. Ljubljanska bolnišnica je večeraj sprejela tri ponesrečence. 37 letni delavec Nikola Vukić je večeraj padel v Ljubljani z neke stavbe in si zlomil desno nogo. — 17 letni mehaniki vajenec Janko Brglez iz Kamnika, je že pred tednom dni padel s kolesa in dobil resne notranje poškodbe. V bolnišnico pa je prišel šele večeraj. — Ivan Bertonec, 26 letni progovni delavec iz Mošenj pri Radovljici je pred dnevi padel na cesti s kolesa in dobil manjše poškodbe.

Celje

○ Vpisovanje za prvi razred deške osnovne šole se bo vršilo v četrtek, 30. t. m. od 9 do 12 predpoldne in od 3—6 popoldne v prvem nadstropju mestne osnovne šole. Za dečke, ki niso rojeni v celjski fari, naj prinese starši dečkov rojstni izpisek. Iz okolice se bodo sprejemali samo dečki, katerih starši so zaposleni v mestu v državni ali v mestni službi. — Vpisovanje v nemški razred se bo vršilo posebej in bo ta dan določilo okrajno natelstvo. — Vpisovanje za mestno dekleško šolo se bo vršilo prav tako 30. junija od 8—12 in od 15 do 18 v pisarni upraviteljske šole.

○ Izlet na Smohor napravi pevski odsek KPD v nedeljo, 12. junija. — Odhod iz Celja ob 6 zjutraj. Zbirališče pri Kapucinskem mostu. Ob 10 služba božja, pri kateri paje celokupen pevski zbor. Ob slabem vremenu se preloži izlet na prihodnjo nedeljo. Prijatelji vabljeni.

○ Nogomet. Za nedeljo, 5. t. m. napovedana nogometna tekma med SK Celjem in SK Železničarjem iz Maribora je morala odpasti, ker je Železničar v zadnjem trenutku tekmo odpovedal. Vrčila se bo tekma sedaj v nedeljo, 12. t. m. ob 5 popoldne.

○ Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrla v torek, 7. t. m. v starosti 49 let Helena Vipotnikova, žena viničarjeva od Sv. Petra v Sav. dolini. — Bog ji daj večni mir in pokoj!

○ Požarna brambora javlja, da so se našli na dvorišču pred gasilskim domom, kjer se je vršila v nedeljo gasilska veselica, najrazličnejši predmeti kakor: klobuk, cigaretna doza in tudi vrednostni predmeti; ki so jih morali izgubiti posetniki veselice. Zato se pozivajo lastniki, da se oglašijo te dni v Gasilskem domu med 9—11 predpoldne, kjer bodo lahko dobili izgubljene predmete nazaj.

Ptuj

Krajni odbor Rdečega križa v Ptuj priredi v nedeljo, dne 12. junija cvetlični dan v korist Rdečega križa. Pozivamo in prosimo vse Ptujčane, da ne odklanjajo prodajalk cvetic in da se vsak spomni tudi z najmanjšim prispevkom te največje humane organizacije.

Tridnevna cerkevna slovesnost pri oo. minoritih. Dne 13. t. m. se končuje jubilejno leto sedme stoletne smrti in proglativne za svetnika velikega čudodelca sv. Antona Padovanskega. Nekdaj je bilo v Ptuj in bližnji ter daljni okolici visoko razvito češčenje sv. Antona tako med priprostim ljudstvom, kakor med meščanstvom in plemstvom. Priča temu je lepa kapela v minoritski cerkvi, postavljena njemu na čast. Da se pozivi češčenje sv. Antona, se bo ob sklepu tega jubilejnega leta vršila v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla slovesna tridnevna s sledečim sporedom: V petek in soboto, dne 10. in 11. junija ob 5.30 pridiga in peta sv. maša. Ob 20 pridiga z blagoslovom. V nedeljo dne 12. t. m. ob 6 sv. maša in skupno sv. obhajilo vseh tretjerednikov. Po sv. maši pridiga. Ob 6.30 pridiga, nato slovesna sv. maša. Ob 13.30 sprejem novih

uđov v tretji red, nato sklepna pridiga z blagoslovom.

Uradne ure pri tukašnjem okrajnem sodišču so od 1. julija do 31. avgusta t. l. nedeljene in sicer od pol 9 do pol 14. Vložbe bo pa odprto tudi popoldne in sicer od 15 do 16.

Umrl je Blaž Fürbas, posestnik v Dornovi, v 75 letu starosti. Blag mu spomin, preostali naše iskreno sožalje.

Poročila sta se v prostiškji cerkvi Leopold Pestotnik, policijski stražnik v Ptuj, in Anđele Andrejčič z Jesenic. Mlademu paru čestitamo!

V želji, da se obširno in strogo po znanstvenem načinu ugotovi zdravilna moč naše mineralne vode pri nekaterih boleznih, kakor n. pr. pri golšavosti, sem se obrnil na več znanih medicinskih kapacitet ter tako došel do važnih ugotovitev.

Golša je pravzaprav izraz gotove močnejše v izmenjavi tvarin, kaže pa se na ta način, da se ščitasta žleza pod jabolkom grla več ali manj poveča in nastane tako deformacija vratu. Golša ima razne oblike in značaje (trda, mehka, čvrsta, grčasta, enostranska, obostranska itd.). Izločine na vratu so za oko prvi zunanji znak golšavosti. Pri razviti golšah, kakor n. pr. pri ohi III. in IV. stopnje so pa še drugi neugodni pojavi, kakor otvčeno dihanje, ki ovira fizično kretanje golšave, nadalje zelo motena izmenjava tvarin v organizmu, kar ima za posledico zmanjševanje intelektualne moči bolnika. To je zlasti v krajih, kjer se golša pojavlja skozi generacije prebivalstva, ki živi v neugodnih socialnih in zdravstvenih razmerah. Tu so kretizenem, pohabljenosti, gluhost in slabovidnost kaj česti pojavi.

Poleg velike golše poznamo tudi tako zvano mladostno napetost vratu, ki se pojavlja pri ženski in moški mladini v dobi razvoja in postaja vse močnejša v zrelejši dobi od 16. do 18. leta, torej baš v dobi, ko bi morale biti duševne moči posebno čile. Znano je, da golšava mladina veliko slabše napreduje v šolah in mnogo je primerov, da se po 18. letu mladostna odelbina vratu razvije v obliko običajne golše.

V naši državi so kraji, kjer je golšavost tako močno razširjena, da doseže ponekod 90%. Ta odstotek vzbuja strah, ker je dobro znano, da kolike mere lahko golšavost slabo vpliva na individualno-kvalitativno vrednost posameznikov in na večino bolnega prebivalstva gotovih krajev. Za zdravljenje golše je do danes najboljši sredstvo jod, ki se daje bolnikom v raznih oblikah, kakor preprati ali umetno raztopljen v tekočinah. Imamo pa tudi mineralne vode, v katerih je od narave toliko joda, da po svoji količini popolnoma zadostuje za zelo dobre uspehe pri zdravljenju golše. Med take vode spada na prvem mestu Sisaška mineralna voda in je ona naša najmočnejša doslej znana jedna voda.

To dejstvo me je napotilo, da jo preizkusim kot zdravilo proti golšavosti. Praktični poizkusi so se vršili v prvi vrsti med šolsko mladino, v manjši meri pa pri odraslih v krajih, kjer je golšavost razširjena kakor v Sisku (za mladino iz okoliške vasi), Farkašiču, Letovanju, Petrinji, Besterju, Bačugi, Kraljevcem, Minogih, Dondosih, Tremušnjaku, Majuru, Kostanjici, Gor. Hraslovcu, Kukuruzarju, Velešnjah, Komogovini, Mečencih, Lovci, Čuntiču, Lučanih, Dravuaru, Mastjanih, Batjanjih, Korenčanah, Striževcih, v Vočnu, Valpovu, Ludbregu, Strugi, Hršenici, Zagrebu, Karlovcu, Slav. Požegi, Krapini, Osijeku, Celju in Ljubljani ter v Tuzli, Banjaluki, Sarajevu, Užicu, Novem Pazaru, Tetovu, Zupanju, Mariboru, Grabačanih, Krčevu, Slatinskem Drenovcu, v Nardi in Bistrinici.

Nekje so ti poizkusi popolnoma končani, drugod pa so še v teku. Večino rezultatov sem že zbral in uredil in že danes lahko priznam, da so strokovnjaki odlično ocenili dosežene rezultate.

Po vseh poskusih bo objavljeno obširno znanstveno poročilo, potem pa se bo zbrani materialu potom posameznih higienskih razstav predložil javnosti.

Moja sedanja objava zasleduje cilj, da obrne vašo pozornost na obsežno polje zdravilnosti naše mineralne vode. Prosim Vas, zainteresirajte za to golšave ljudi, med katerimi je gotovo tudi mnogo žensk, ki bi se zelo rade rešile nadležnega obolenja.

Potrebno je opomniti še to, da bi morale golšave osebe v interesu zdravja stalno zauživati sisaško mineralno vodo in to najmanj po pol litra na dan, ker se z zdravljenjem golše odstrani tudi njen povzročitelj. Povzročitelj bi se odstranil lahko samo z izpremembo bolnikovega bivališča. To seveda ni vedno mogoče in zaradi tega priporočam takim osebam, da zavživajo sisaško mineralno vodo na mesto vsake druge pijače.

Nadamo se, da bo zadostovalo to kratko pojasnilo ter Vas prepričalo o znameniti kakovosti sisaške mineralne vode in o njeni polni vrednosti.

8571

Kulturni obzornik

MALA FLORAMYE. — PREMIJERA.

Skoraj istočasno, ko so v drami nastupirali Sofoklejev Oidipa, je šla v operi prvič preko odra Tijardovičeva opereta „Mala Floramye“. Zanjeta je iz splitskega življenja. Prvo dejanje se vrši pred vojno na obali splitske luke.

Opereta je razumljivo doživela v Splitu velikanski uspeh, glasom gledališkega lista se pa tudi v Zagrebu in Belgradu približuje številka niene izvedbe prvi stotini. Tudi na ploščah jo že lahko slišimo. Kar pa seveda ne sme zavesti resnega glasbenega kritika, da bi hvalil, kar z umetniškega stališča hvalje vredno ni. Dejanje samo je zanimivo bolj iz krajevnega kot iz splošnega stališča. Vse osebe so tako zrasle s Splitom, da drugam presajene izgubijo svoj smisel. Celo njihova govorica je tako pristno splitska, da je ni mogoče prestaviti v drug jezik. Zato je gledališka uprava oklevala cela tri leta, poskušala predelave in prevode, a „splitsko dete“ se ni dalo (glej Gledališki list). In tako so igrali prvo in tretje dejanje v jeziku, ki bi bil splitsko narečje, ko bi ga ne igrali ljubljanski igralci, kojih materni jezik je slovenski. Da so se potrudili, vemo; vemo pa tudi, da se je težko živeti v tuj jezik, kaj šele v tuje narečje. V koliko se jim je to posrežilo, bodo točneje presodili Spletičani, ki so se, po govorici sodeč, v obilnem številu udeležili premijere. Mi smo dobili le ta vtis, da je iz „splitske“ gledal dober del slovensčine, posebno kar zadeva naglase. Se bolj očito nam je to postalo ob primerjanju z g. Dubajčić iz Zagreba, čigar govorica je čisto drugače zvečala kot ona slovenskih igralcev. Morda bo le kazalo v prihodnji sezoni, ako bo opereta še na repertoarju, naiti kako srečnejšo rešitev. V drugem dejanju pa odlično odbija vloga ravnateljice Rdečega križa, ki jo je pa sicer N. Španov a izborni podala. Sicer so mnjenja o vlogi ženskih pomožnih moči v vojni različna; vendar si težko mislimo, da bi spadala ravnateljica angleškega Rde-

čega križa v tisto vrsto žensko, ki jo preprost človek izgovori s petimi črkami, zapisemo jo pa radi lepšega s petimi pikami. Tak utis pa dobi človek, ko gleda to vlogo na odru. Sicer so osebe v operetah navadno res močno karikirane, čeprav ni to nujno; ne vemo pa, če je ravno srečna misel, postaviti skoraj kot glavno osebo na oder, ves ovit s tačasnimi srbskimi, sedanji jugoslovanskimi trobojnicami, figuro, ki se k slovesnemu trenutku kaj malo poda. Pa to je končno stvar librelista.

Glasbo moramo seve presojati z operet. stališča. Je lahka, melodijozna, ne rešuje nobenih problemov, zato prepeva Tijardovičeve melodije že cela Dalmacija (Gled. list). Pevsko je bila zelo dobra Ribičeva (Floramye) kot tudi Kogejeva v vlogi šjore Petronile, Mirkota (St. Ivelja) z njegovim liricnim tenorjem je žalibog orkester prevečkrat preglasil. Bolj igralsko kot pevsko je bil izboren g. D. Dubajčić iz Zagreba. Njegov šjor Bepo je vzbujal salve smeha. Tudi g. P. v h e kot polkovnik je s preudarno gesto rešil marsikako kritično situacijo. Dirigiral je opereto g. dr. Švara. Graje vredna je pa netočnost, s katero se je premijera pričela in končala. Danes, ko živimo z uro v roki, smo v tem oziru zelo občutljivi. Če že ne štejemo v zlo, da se predstava prične skoraj 10 minut po napovedani uri, je pa le prehudota, da se začne tretje dejanje nekaj pred 23. uro, ko je napovedan konec po 22. uri. Kriva so temu nepotrebna ponavljanja, ki jih velikokrat občinstvo niti ne želi, včasih pa imamo vtis, da jih iz odra dol naravnost vsilijo (balet!). Naj bi s takimi zastarelimi metodami že enkrat pomislili v splošnem pa je bilo videti, da se je občinstvo dobro zabavalo. In v sedanjih pustih časih je to zlasti vredno (Gled. list). Morda bo tudi opereta poživila zanimanje za naš Jadran. Najbrž je imela gledališka uprava tudi ta višji cilj pred očmi, ker je nastavila premijero v čas, ko mnogi premišlujejo, kje bi si najlažje privoščili nekaj tednov udobnega oddiha.

Glesnik jugosl. prof. društva, ki vobče prav krepko vrši svoj namen, je tudi v svoji 9. (majski) številki poln klenega zrna, ki ni namenjeno samo

pedagogu, temveč bi tudi staršem naše srednješolske mladine prav prišlo, če bi ga vsaj v informacijo prečitali. V mislih imamo zlasti članke: dr. Petza o sodobnih pedagoških problemih, prof. Milčevića o maturi s posebnim ozirom na prezaposlenost profesorjev ob koncu leta, Antičevićeva o dijaških internatih in še posebno daljše razmišljanje profesorice Pinterovič o vplivu življenja v najnežnejši otroški dobi na razvoj značaja. Prof. Milčević prav umestno slika v kratkih besedah, koliko dela, koliko odgovornosti in pisarje imajo profesorji ob koncu šolskega leta: Končujejo in sklepajo redovanje učencev, pišejo neizmerno veliko upravnih pisarj, opravljajo — vse poleg rednega pouka — še neštivilne privatne, pravne, razredne, nižje in višje tečajne izpite, pišejo obširne protokole in spričevala, kataloge in dijaške knjižice ter letajo od seje do seje. To je treba vedeti, potem ne morejo starši zameriti ravnateljstvu, če jim zabrani v zadnjih dneh poizvedovanje pri profesorjih o uspehu raznih učencev, kajti vse to delo profesor komaj zmaguje in potrebuje za to svoje odgovorno delo pač miru. Staršem pa so profesorji vse leto prav radi na razpolago za vsakršna pojasnila.

Prof. Pinterovičev članek ima zelo veliko drobnih zanimivosti za matere. Ozira se zlasti na prav zanimiv razvoj otročje duševnosti in zajame dobo do šolskih let.

Med razne poučne in znanstvene članke je vpleten tudi prof. Barčarja o pouku biologije v srednji šoli. Tudi ta članek je poln zanimivosti morda bolj za starše kot za učitelje, dasi ga je pisatelj naslovil profesorjem. Zveček zaključuje več ocen s knjižnega trga ki je, kakor kaže število knjig, primerno živahen.

Vigred, ženski list, 6. številka za junija, je izšla. Vigreda je zopet zelo slikovita in bogata. Je takoj prva črtica »Od doma« te zajame, da jo moramo vs prečitati. Opisuje pot od doma mladega kmečkega dekleta, ki ji oče ne dovoli poročiti se na dom; zato pa odide v Zagreb služiti. Ne pride po do svojega cilja, ker se ji zbudi vest, da ni storila prav in se boče vrniti. Hoteč čimprej popraviti kar je zagrešila, odpira že vrata, preden

se vlak ustavi in pade iz drvečega vlaka ter se ubije. Zelo informativen je tudi članek o Kolo-tovskem misljonu v Ljubljani, ki potrebuje vsesplošnega zanimanja. Slede na to drobne iskricke: »Sama«, »Ljubezzen vseh ljubezzen«, »Mir duše«, ki govorijo o notranjem razpoloženju ženskega srca, »Polmudno pismo Micki«, ki je umrla, je pisano z veliko toploto. Nadaljuje se celoletna povest »Pastir«. Na novo opazimo avtoživiljenjepis »Moje življenje«, ki se zelo zanimivo pričena. V »Mladinski gibanje na Holandskem« se seznanimo z oudotnim delom katoliške mladine. Zelo važni in informativni so napotki v obširnem članku »Kaj moramo vedeti o sportu«. V članku »Kupuj domače blago« prejmo Vigrednice navodila, kako važno je za narod, državo, zlasti pa za sodobno gospodarsko krizo, da kupujejo v restnici domače blago. Med vsemi temi povestmi, črticami in članki so raztresene drobne pesenice znanih pesnikov. V drobnem listu štimo zelo zanimiva poročila o delovanju nekaterih ženskih in dekleških odsekov. V »Naših pomemkih« lahko zasledimo intimne zveze lista z čitateljkami. »Rožni dom« kaj lepo in na praktičen način uvaja gospodinje v trezno delo in vsem prav toplo priporočamo, da so opringejo zavednega dela. Gospodinjstvo hotejo zlasti mladim gospodinjstvom pomagati z nasveti. V rubriki »Doma in drugod« čitamo drobne novice iz ženskega življenja iz raznih krajev. Poleg tega ima Vigred tudi ocene dobrih knjig in kratko njeno besedilo nekatere zelo ljubke slike. Iz navedene vsebine smo spoznali, da ni odveč, če vedno iznova priporočamo Vigred našemu žensstvu, kot edini katoliški ženski list. Na razpolago je še nekaj izvodov vseh letošnjih števk; zato se lahko nove naročnice še vedno nanj naroče. Vsega priporočila vredna je tudi bogata in zelo okusna priloga, ki je v tem mesecu prinesla nekaj krasnih ženskih ročnih del. Vigred se naroča: Uprava Vigredi, Ljubljana Masarykova cesta, palača Vzaženne zavarovalnice.

Ženski list za modu, zabavu i kućanstvo, ki ga urejuje ga. Zagorska v Zagrebu, prinaša v junjski številki kakor običajno pestro vsebino in bogate ilustracije. Uprava: Zagreb, Samostanska 2-4; četrteletna naročnina Din 45.

Dnevna kronika

„To nam silno se dopade“

Naš drugi razpis nagrad, združen z ineratnim tekmovaljem, je vzbudil veliko pozornost. Obenem s številnimi glasovnicami smo prejeli mnogo pism, v katerih nam volivci izražajo svoje misli h glasovanju — mnogi kar v verzih, kakor na pr. gospa Karla Zalarjeva, žena lesnega trgovca iz Ribnice na Dolenjskem.

Razpisal spet »Slovene« nagrade, to nam silno se dopade. Vsem sreča tukaj se smešlja, pač srečen, komur vjet se da! Mene nima rada, a vendar mika me nagrada. Se enkrat zaupala bom sreča vate, pomagaj izbrat mi inerate! Pri Bischovih lestvah iz Maribora ustavila sem se pri priči — pa že oči so priklenili k Lahu potujoči tiči. Kdor bi kupil rad sandale, rad postreže Anton mu Ješe, al' podvija naj se, dokler jih 'ma še! Zadel bo tudi tisti pravo, kdor bo kupil čevlje »Karo«. Hm, da! A kdo od nas je tako star, da ne bi h'lel na otok Hvar?

Kateri inerati bodo proglašeni za najučinkovitejše, se še nič ne ve. Rok za pošiljanje glasovnic traja do večeri ponedeljka 13. junija, kar blagohotno vpoševajte!

„GRUKIN“

sredstvo za konserviranje sadja in zelenjave, se dobi v vseh trgovinah z mešanim blagom

Koledar

Četrtek, 9. junija: Primož in Felicijan, mučenca; Pelagija, mučenica.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla gospa Lina Heidegger, roj. Panholzer. Pogreb je danes popoldne ob 4. — Nenadno je umrla gđ. Milka Legat. Njeno truplo bodo danes popoldne ob 2 prepejali v Breznico na Gorenjskem in pokopali na tamkajšnjem pokopališču. Svetila jima večna luč! Zaljubljenim naše sožalje!

† V ribniški dolini smrt zadnje čase pridno kosi. Potem ko nam je ugrabila drugega za drugim tri malčke, se je lotila starih žen. Tako so pokopali dne 6. junija Terezijo Gornik, rojeno Šile na Jurjevič 36, staro nekaj nad 60 let. Naslednji dan pa so zapeli mrtvaški zvonovi Jožkovi materi iz Dan. Marije Mihelič se je prej pisala Lesar in je dočkala 85. leto starosti. Zadnja leta ni mogla več v cerkev pa si je zadnje nedelje zaželela kot po navadi, da bi mašne molitve brala na vrtu. Ko so domači prišli od maše, so jo ognili v toplo obleko, ker jo je nekaj mrazilo in ji pomagali na vrt, pa ji dali mašno knjigo v roke. Komaj je prišla žena s čitanjem, že je začela omahovati, in bi bila padla, da je domači niso presregli in jo odnesli v hišo. Takoj so poklicali duhovnika, zvečer pa je mati zaspala za vedno. Bila je dobra in usmiljena zlasti do siromakov, tako da ji bo Bog gotovo dober plačnik na onem svetu.

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za poveljnika brmetne čete 1. bataljona 47. pešpolka peh. kap. II. razr. Rudolf Simič, za vodnika 39. pešpolka peh. podporočnik Ivan Karijan; za vodnika 1. divizionu 22. topniškega polka topniški podporočnik Aleksander Lev; na službo v poveljstvo kumanovskega voj. okrožja peh. poročnik Pavel Slade; na službo v budetni odsek kontrolno-budžetnega oddelka ministrstva vojske in mornarice voj. pisar IV. razr. Stefan Rome; za blaginjaka poveljstva Sibenika intendantki poročnik Vinko Manola; na službo v 2. hidroplansko poveljstvo strojni kap. 2. razr. Rudolf Nuzdorfer in za tehničnega referenta 2. hidroplanskega poveljstva strojni kap. II. razr. Adolf Kubiček.

Fantek, punčka, žena in možiček, vsak uživa **SLADOLED »PETRICEK«**, saj že pravi vsak fantiček, le najboljši je **»PETRICEK«**!

Strašni zločini prihajajo na dan

Zasledovanje roparjev, ki so ubili 86 ljudi. — Doselej aretiranih 60 oseb.

V občini Novi Bečej v Banatu in sosednji občini Curug v Bački se že več tednov vrši preiskava o zločinih roparske tolpe, ki je v letih 1918 in 1919 na obeh bregovih Tise požigala, ropala in ubijala. V navedenih dveh občinah je bilo v tem času ubitih 86 ljudi. Okolno sodišče v Velikem Bečkereku je že zaslišalo več sto oseb, 60 pa jih je dalo aretirati. V Curugu je sodna komisija dala izkopati osem ubitih. Takoj je bilo ugotovljeno, da so umrli nasilno smrti. Tudi v Novem Bečejju so odrejene številne ekshumacije.

Ostale vesti

— Na škofjski klasični gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano (zavod sv. Stanislava) so bodo vršili sprejemni izpiti za 1. razred od 25. do 27. junija 1932. Učenci naj vložijo prošnje, kolkovane s 5 Din, pri ravnatelju do 20. junija 1932; priloge naj šolsko izprievalno in krstni list.

— Na orglarski šoli Cecilijinega društva v Ljubljani se bo vršilo vpisovanje in sprejemanje novih učencev v četrtek 30. junija. K vpisu in sprejemnemu izpitu je treba prinesiti rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in izkaz navedenosti, dobljen pri župnem uradu. Vpisovanje se prične ob devetih dopoldne in sicer v prostorih orglarske šole, Poljanska cesta 4, II. (Alojzijeve hiše).

— Razpisana zdravniška služba. Banska uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje pri javni bolnišnici v Slovenjgradcu mesto primarnega zdravnika v staležu banovinskih uslužbencev. Prosilci morajo dokazati, da izpolnjujejo splošne pogoje, ki jih določata §§ 3. in 4. zakona o uradnikih za sprejeto v državno službo ter da imajo kvalifikacijo po § 20. zakona o bolnišnicah. Prošnje, pravilno

kolkovane in opremljene z zahtevanimi listinami je vložiti do 20. junija 1932 pri kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani.

DAJ Slado- DAM -led

— Nevarna poškodba pri košnji. V ponedeljek okoli 1 popoldne je kosila travo 31letna dekla Ljudmila Gaber iz Druge 12 pri Medvodah. Pri košnji ji je padla kosa na nogo in ji nevarno prerezala žile. Domači so poskušali ustaviti kri, toda bilo je brezuspešno. Morali so zvečer poklicati reševalni avto iz Ljubljane, ki je Gabrovo prepeljal v bolnišnico. Ponesrečenka je izgubila mnogo krvi in je njeno stanje zato zelo nevarno.

— Trije ponesrečenci. V Bobovku pri Predosljah se je ponesrečil 17letni sin hišarja Stanko Snedie. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. — Večraj dopoldne je padel s kolesa 47letni kovač in posestnik Ivan Strah z Lesc. Zlomil si je desno roko. — Konj je brcnil v nedeljo popoldne na travniku 3letnega Stanka Zorca, sinčka posestnika v Velikem Gabru pri Stični. Otrok se je med igro konju preveč približal in je manjkalo le za las, da mu ni konj razbil glave. Čeprav je poškodba otroka huda, je malček sedaj že izven nevarnosti.

— Razglasila. Uprava moške kaznilnice v Mariboru razpisuje ustmeno licitacijo za dobavo živil za dobo od 1. julija do 30. septembra t. l. ki se vrši dne 4. julija ob 10 dopoldne pri gornji upravi. — Uprava bolnice za duševne boleznii v Novem Celju razpisuje pismeno licitacijo na dan 20. junija t. l. ob 11 dopoldne radi nabave postelj, posteljninih omari, posteljnine, perila, čevljev in oblačil za nadaljno opremo bolnice. — Ravnateljstvo pošte v Ljubljani razpisuje pismeno licitacijo za izdelavo 450 parov letne obleke. Licitacija bo 10. t. m. ob 11 dopoldne v pisarni rač. ekonom. oddelka, Sv. Jakoba trg 2.

Sadovita, mama, Sadovita!

tako se oglašajo otroci odraslim pa se delajo skomine, ko pridejo na vselejmu do paviljona H, kjer je v koji razstavljena in kjer prodajajo »Sadovita« sadje v čokoladi.

— »Kralj vlomilev« bo sedel 19 let. Pred osječkim sodiščem se je vršila razprava proti znanemu vlomilecu Tomi Szabo in njegovemu bratu Pavlu. Toma Szabo je bil že pred desetimi leti zaradi ropu obsojen na 10 let težke ječe. Ker se je v ječi dobro obnašal, so ga po petih letih pogojno izpustili. Toma se pa v ječi ni spametoval. Prišel je zopet krasti kar na debelo. Dokazali so mu 12 vlomov, pri katerih je odnesel okrog pol milijona dinarjev. Toma Szabo je bil obsojen na 14 let robije, poleg tega bo pa moral odsedeti še pet let, katere so mu pred petimi leti pogojno opustili. Tako bo sedel vsega skupaj 19 let. Njegov brat Pavel je bil obsojen na 2 leti robije.

— Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef« grenčica do urejene delovanja želodca in črev. Glavni zastopniki novodobnega ženskega zdravilstva so preizkusili »Franz-Josef« vodo v pre mnogih slučajih kot brezizjemno naglo, zanesljivo in brez bolečin učinkujoče sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerjskih trgovinah.

— Zastrupljenja z gobami se najlažje obvarujemo, ako znamo ločiti strupene in užitne gobe. V knjigi »Naše gobe«, ki jo je spisal naš priznani strokovnjak Ante Beg, so opisane vse vrste gob, ki rastejo po naših gozdovih. Poleg tega vsebuje knjižica tudi slike v naravnih barvah vseh gob, ki jih opisuje knjižica. V knjigi najdeš tudi obilo receptov kako pripravimo gobe za okusno jed, dalje navodilo kako gobe nabiramo, sušimo in konzerviramo. Za vsako gospodinjico, kuharico in nabiralca gob je ta knjižica velike važnosti in jo toplo priporočamo. Cena 50 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Z rednim uživanjem Sisačke mineralne vode se najuspešneje zdravi gošča, splošna narodna nadloga.

— Obrtnike opozarjamo na prvovrstne izdelke tvrdke Aga — Ruše, ki v svojem lastnem paviljonu na vselejmu brezplačno podučuje o avtogenem varenju in rezanju kovin z acetalenom in kisikom in tudi brezplačno vari zlomljene kovinske predmete.

— Tisočem bolnikov so rogaški zdravilni vrelci vrnilli zdravje, zamorejo ga vrniti tudi Vam, če se jih bodele redno posluževali. Navodila za uporabo zdravilne vode, cenike in prospekte dobite brezplačno na ljubljanskem vselejmu v paviljonu H, ali pri direkciji zdravilišča Rogaska Slatina.

Slovenjgradec

Vroča kri. Preteklo nedeljo okrog polnoči so neki fantje iz bližnje okolice napadli občinskega redarja Petučinca in mu prizadali z nožem 7 hudih ran. Redar, 70letni starček, je šel po svojih službenih opravkih po gostilnah radi napovedi policijske ure. V neki gostilni je naletel na več pijanih fantov, kateri so ga potem v bližini gostilne napadli in mu prizadali hude rane. Dejanja je v največji meri obdolžen neki S. iz Šmartna, kateri je popoldne pri sokolski tomboli zadel 500 Din, šel z njimi v gostilno, se opil in potem napadel redarja. Orožniki napadalca zasledujejo.

Naznanila

Pevcem »Ljubljane«. Danes ni pevske vaje. Za celodnevni božjepotni izlet k Sv. Heleni, ki ga priredi ob vsakem vremenu v nedeljo, 12. t. m. Križanska moška in mladeniška kongregacija, se je priglasilo že lepo število članov in njih prijateljev z družinami. Danes do večera so se sprejemajo priglasila za jutrušek in obed in sicer v Križankah, pri čilanih predstojništvu in pri upravi »Slovenca«.

Družnabi sestanki društva »Krkac pri Mikliču« se zaključijo za to sezono v petek dne 10. junija z Jakčevim večerom. Na sporedu je več kratkih odlomkov iz Jakčeve knjige »Amerika« in pa predvajanje Jakčevega originalnega filma »New-Jork — Niagara«. Po oficelnem delu zabava. Začetek ob 8 zvečer. Vstop je vsakomur prost!

Občni zbor društva »Probuca« v Ljubljani se vrši v soboto dne 11. junija ob 20 v gostilni pri Mraku, Rimska cesta. Poleg poročila posameznih funkcionarjev je na dnevnem redu tudi sprejemba društvenih pravil. Glavni odbor.

Zahtevajte

Aspirin TABLET in pazite, da so originalne. Pristne Aspirin tablete se prodajajo samo v originalnih omotih. Vsaka tableta je zaznamenovana z Bayerjevim križom.

ASPIRIN tablete

v originalnih omotih jamčijo, da so pristne.

Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja S. št. 1410, 6/2 1932

Maribor

□ Knezoškof dr. Andrej Karlin je včeraj odpotoval v Rogosko Slatino na oddih.

□ Blagoslovitev obmejne šole v Lokavcu bo v nedeljo dne 12. t. m. za novo šolo, ki je krasna zgradba, je bilo treba nabrati 280.000 Din, ker je za tamošnje prebivalstvo ogromna vsota. Pa so zbrali ter šolo zgradili. Blagoslovitvene obrede opravi svetolenarski župnik Franc Sinko. Pri svečanosti sodeluje tudi moški pevski zbor mariborske Glasbene Matice. Iz Maribora odhajajo avtobusi k svečanosti ob 13 s Trga Svobode. Prijave sprejema Narodna odbrana, Grajska ulica 5.

□ Dijaški potni listi. Dijaki, ki nameravajo študirati v inozemstvu, si morajo izposlovati za nabavo potnega lista dovoljenje ministrstva prosvete. Brez predhodnega dovoljenja se potni list ne more niti izdati niti upoštevati znižane takse pri taksi-ranju potnih listov. Predpisani obrazci za prošnje za dovoljenje študija v inozemstvu se dobijo pri predstojništvu mestne policije v Mariboru v uradu za izdajanje potnih listov.

□ Razburjenje v lovskih krogih. V včerajšnji številki smo pod zaglavjem Maribor prinesli notico »Razburjenje v lovskih krogih«. Doznali smo, da je bila vest zlobna mistifikacija. Mariborska vinarska in sadjarska šola sploh ni nabavila nikakih koz, ampak je iz prijaznosti sprejela na prošnjo okrajnega kmetijskega referenta na svoji nekoliko oddaljeni pristavi pod streho 3 ovne, izmed katerih pa je eden vsled nepreviđenosti hlevarja ušel.

□ Cerkev pri Sv. Urbanu prenovljena. Staroslavna cerkev sv. Urbana nad Mariborom je na zunaj in znotraj popolnoma prenovljena. V nedeljo, dne 12. t. m. pa bo zgoraj cerkvena slovesnost z blagoslovitvijo cerkve ter slovesno sveto mašo.

□ Priznanja vredna podjetnost. V letošnji stavbni krizi zasluži vse priznanje podjetnost g. stolnega župnika msgr. Umeka, ki namerava dvigniti svoje župnišče še za eno nadstropje ter tako ustvariti iz dosedanjega enonadstropnega poslopja imponentnejšo stavbo, ki se bo skladala s sosednjo knezoškofijsko palačo ter tvorila lep in primeren okras Slomškovega trga. Za ta načrt je dobil od mestne občine že gradbeno dovoljenje in tudi vsi gradbeni načrti so že izgotovljeni. Na dozdavo in obenem preureditev telesa poslopja bo izvršila stavbna tvrdka Nassimbeni. Poslopje stolnega župnišča je že namreč zelo staro ter radi tega v slabem stanju in je temeljito popravilo zelo nujno potrebno. Zato je zelo posrečena zamisel, da se poleg adaptacije izvede tudi nadzidava, ker se bodo s tem stroški za oboje del zmanjšali. V drugem nadstropju župnišča bodo duhovniška stanovanja. Končno besedo ima še seveda patronat in konkurenčni odbor, ki pa še ni izvoljen, vendar ne dvomimo, da bodo našle težnje gosp. stolnega župnika razumevanje ter bodo stavbna dela še tekom letošnje gradbene sezone dovršena.

□ Zlahten sad — žmahna cena. Domače črešnje se pojavljajo na trgu. So že sladke, toda cena je še kislja — 8 Din kg. Pravijo, da bo letos v mariborski okolici bolj slaba črešnjeva letina.

□ Mariborčani se bojijo za državno prvenstvo. V vrstah prijateljev teniškega sporta vlada mnogo zanimanja za nedeljsko srečanje med Rapidom in moštvom ATK iz Zagreba, ki se bo vršilo prihodnjo nedeljo v Mariboru. Srečanje bo odločilno za Rapid, ker pride za slučaj zmage v položaj, da si pribori prvenstvo države. Zagrebčani pošljejo v Maribor svoje najboljšo moštvo. Rapidovo moštvo je bilo letos še vedno zmagovito in upati je, da ga tudi v nedeljo ne bo zapustila sreča. — V danskem prvenstvu pa imajo dame ISSK Maribora največ upanja, da si pribore častno prvo mesto. Tako je letos Maribor po zaslugi naših izvrstnih teniških prvakov v ospredju sportskega zanimanja.

□ Poročili so se v Mariboru: Franc Zavec, orožniški narednik, in Marija Klavž, šivilja; Karel Allmann, fotograf, in Marija Kleinschek, zasebnica; Franc Kramberger, slaščičar, in Marija Petter, kuharica; Konrad Breznik, delavec drž. žel., in Terezija Male, tkalka, Tezno; Alojzij Pregl, mizar, in Terezija Potrč, šivilja; Franc Fatur, železniški uradnik, in Friderika Senčič, zasebnica; Janez Skvarča, trgovec, in Alojzija Šajtetelj, zasebnica iz Spodnje Poljskave. Novoporočencem naše iskrene čestitke!

□ Gasilski sestanek župe Maribor desni breg bo dne 12. t. m. v Dogašah pri Mariboru; popoldne pri Mraku družabna prireditve.

□ Za revno vdovo je daroval neimenovan dobrotnik 20 Din, neimenovana dobrotnica 60 Din. Priznana hvala v imenu uboge vdove.

□ Velika strelska tekma se bo vršila v Mariboru 3. julija. Tekmo priredve vse strelske družine mariborskega okrožja na vojaškem strelišču.

□ Postajališča avtoizvoščkov še vedno tvorijo nerešeno vprašanje, ker bi si radi avtoizvoščki na eni strani zagisurili primerna prometna postajališča, na drugi strani pa si želi občinstvo izprememb. Na zadnji svoji seji se je mestni svet zopet obirno bavil s tem vprašanjem. Prošnja za druge izvoščkov za novo postajališče avtotaksijev na Grajskem trgu je bila odbita iz prometno-tehničnih razlogov. Upošteval pa je mestni svet pritožbo prebivalcev Trga Svobode, ki so prosili, da se prestavi sedanje postajališče avtotaksijev ponovi drugam, ker neprestano brnenje motorjev kali nočni mir. Novo nočno postajališče bo znanprej pri Franciskanski cerkvi; po dva voza bosta stala v Kopalski, po dva pa na Aleksandrovi cesti. Od 6 zjutraj do 20 pa bodo taksijske še nadalje stali na Trgu Svobode, morajo pa biti vhodna vrata pri vsaki hiši prosta, da bo dovoz in dohod neoviran.

□ Slabo znamenje. V terek se je vršila seja mestnega sveta. V razpravi so bila predvsem gradbeno dovoljenja; pa so bile na vrsti samo prošnje za adaptacije in razne prezidave — niti ena za zidanje nove stanovanjske hiše. Gradbeno dovoljenja so dobili: Ivana Weiss za adaptacijo hiše v Slovenski 20; Anton Paš za preureditev pročelja in vzdavno oken na hiši v Slovenski 4; Zaduval Franjo za prizidek v Tvorčniški 30; Pokojninski zavod za preureditev ka-

varniških prostorov kavarnar Orient. — Uporabna dovoljenja pa so dobili: Kavur Tomaž za odprto lopo v Loški 21 in Lovce Ferdo za novozgrajeno enonadstropno stanovanjsko poslopje v Ferkovi 9.

□ Mojster Ertl je čil in zdrav. Mojster Ertl je pokazal, da ima smisel za humor. Kakor smo že včeraj javili, je pisal policiji s Pohorja ganljivo poslovlino pismo, v katerem se poslavlja od življenja. Njegovo slovo so vzeli zares, toda mojster Ertl pa ne. Prišel je hkrati s pismom v Maribor, kjer so ga sedaj odkrili še živega in zdravega.

□ Prostovoljna smrt dvakratne hišne posestnice. Zelo so se začudili Studenčani, ko je včeraj prispela vest, da so potegnili pri dravski brvi iz vode truplo bogate hišne posestnice 54 letne Pavle Hermann, ki je v terek popoldne neznanomak izgubila od doma. Pokojnica je živela v Studenčih že dolgo vrsto let sama brez svojeve; bila je neporočena. Njena last sta bili dve večji stanovanjski hiši ter je živela v urejenih razmerah. Bila pa je nekoliko čudaškega značaja. V terek dopoldne je izgubila od doma ter so jo videli okoli 10 v bližini studenske šole. Nekaj pozneje so videli delavke, ki so bile zaposlene na polju na drugi strani Drave, da je skočila v vodo v bližini Mariborskega otoka neka ženska ter se obupno borila z naraslimi valovi, dokler ni izgubila pod vodo. Očividke so javile to v Studence, nihče pa ni pomislil, da je bila samomorilka Hermannova. Včeraj popoldne pa so opazili z dravske brvi naplavalno žensko truplo ob ograji, ki je napravljena v Dravi okrog sesalne naprave železniške uprave. Poklicani orožniki so s pomočjo čolnarjev spravili truplo na suho. Kaj je gnalo žensko v tako nesrečno smrt, še ni znano, verjetno pa je, da je izvršila samoumor v duševni zmedenosti.

Trbovlje

Praznovanje pri rudniku v mesecu juniju bo po novem razglasu vse ponedeljke in sobote. Zadeva z dobavo premoga državi še ni urejena. Od poučene strani se trdi, da je TPD ustavila železnici dobavo, ker ne poravnava računov, ki znašajo že nad 80 milijonov Din.

Občinska seja bo v četrtek ob 18. Razpravljalo se bo o občinskem gospodarstvu z ozirom na skrbeni proračun.

Draga voda. Rudnik zahteva od strank, ki niso več aktivno pri podjetju zaposlene, pa so hodile k rudniškim vodnim napravam po pitno vodo, da plačajo za leto nazaj po 10 Din na mesec, tirja jih pa potom odvzetnika, da še več zneso. Celo občina, ki ima več stroškov z vodovodom, računa samo 7 Din mesečno strankam, ki nimajo števca. Gre pri tem tirjanju skoraj izključno za rudniške upokojence, od katerih bi nekateri ne mogli tega plačati, četudi bi radi, zato bi bilo na mestu nekaj več velikodušnosti.

Konj je zdijval. Po strmem klancu iz Zagorja v Bevkso so se peljale na koleslju žena mesarja Drogenika in še dve drugi, Marinova in Barbejeva. Proti Bevksem pa je začela zavora popuščati in je moral konj zadrževati nazaj voz, radi tega ga je tolko po nogah, kar je konja splašalo, da je zdijval po klancu navzdol. Koleselj se je prevrnil in zadel ob brzojavni drog, pri tem se je konj odtrgal in zdijval naravnost domov v Drogenikov hlev. Pri padcu si je gospa Drogenikova zlomila roko, druga pa nekaj reber. Vse so bile tudi močno opraskane in seveda še bolj prestrašene. Z rešilnim avtom so vse tri prepeljali k zdravniku, da jih je obvezal, nato so bile oddane v domačo oskrbo. Kdor pozna strmo cesto proti Bevksemu, ve, da so imele še kar srečo, ker bi si jim v tisti strmini lahko še vse kaj hujšega pripetilo.

Ribnica

Zivahan dan bo v našem trgu v nedeljo, dne 12. t. m., ko bo sveta birma. Otrok bo letos veliko, nad 450. Kramarji se seveda pripravljajo na kupčijo in so nekateri že v ponedeljek postavili svoje šotore, da si boljši prostor preskrbe, toda pomanjkanje denarja je tako, da kupčija po vsej priliki ne bo preveč sijajna. Po končani birmi se gosp. škof odpelje birmat v Grčarice.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 9. junija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13. Cas. plošče, borza. — 18. Salonski kvintet. — 19. Dr. A. Bajec: Italijanska. — 19.35 Prenos z Dunaja: Beethoven: Missa solennis. — 21. Prenos iz Belgrada. — 22.30 Cas. poročila, plošče.

Petek, 10. junija: 11.30 Šolska ura: »Pehtas, otroška igra v 3 dej. (od A. Bulovca), izvajajo učenci in učenke iz Trebnjega pod vodstvom učitelja M. Tratarja — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas. plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Dr. L. Sušnik: Francoščina — 19.30 Gospodinjstva ura, gđ. C. Krekova — 20.00 Šolska ura — 20.30 Pevski dueti. Izvajata ga. Gjurgjen-Gavella in g. Jože Gostič, solista ljublj. opere — 21.15 Klavirski koncert gospe Šmale-Svajgerjeve — 22.00 Fantje na vasi (pevski kvartet).

Drugi programi

Petek, 10. junija: Budapest, 19.45 Večerni koncert — 20.30 Slavosni koncert. — Dunaj: 19.40 Klavirska glasba — 20.40 Narodne pesmi. — Praga: 19.00 Koncert češke filharmonije — 20.00 Violončelo. — Langenberg: 20.00 Prenos iz Amerike — 20.20 Od flavle do pavye — 21.00 Komorna glasba. — Bernolster: 20.00 Nepoznana Verdieva dela — 21.45 Kabaretni program. — Rim: 12.45 Instrumentalni koncert — 20.45 Večerni koncert — 21.30 Komedijske enodejavnice. — Belgrad: 20.30 Prenos iz Ljubljane. — Berlin: 19.10 Zborovno petje — 20.15 Filharmonični koncerti. — Toulouse: 20.45 Moderna glasba.

